

Mecliste Müstakil Grup

Parti Grupundan seçilecek yirmi bir azanın Millet Meclisinde bir müstakil grup teşkil etmeleri Büyük Kurultaya teklif olunacak

Parti Genel Sekreterinin kabineye Devlet Vekili olarak dahil olması kararı da nizamname tadilat projesinin esaslarındandır

Ankara, 24 (Hususi muhabirimizden)

Cümhuriyet Halk Partisi beşinci büyük kurultayının tetkik ve müzakere edeceği Parti programı ve Parti nizamnamesi tadilat projeleri hazırlanmıştır. Öğrendiğimize göre, Parti nizamnamesinde yapılması teklif edilmekte olan ehemmiyetli değişikliklerden bazıları şunlardır:

- 1 — Partiye kabul edilmek için asgarî yaş haddinin 18 den 22 ye çıkarılması.
- 2 — Parti Genel Başkan Vekilinin Parti meb'usları arasından ve Kurultay tarafından seçilmesi, salâhiyetlerinin Genel Başkan tarafından tesbiti.
- 3 — Parti Genel Sekreterinin Parti kabinesinin tabii azası bulunması. (Devlet Vekili olarak).
- 4 — Büyük Millet Meclisindeki Parti grubu azaları arasından büyük ku-

rultay tarafından seçilecek 21 azanın Mecliste bir müstakil grup teşkil etmeleri.

Bu grubun bir de lideri bulunacaktır. Müstakil gruba mensub azalar Meclis müzakere ve münakaşalarında Parti disiplinine riayet mecburiyetinde olmayacaklardır.

Parti Genel Başkan Vekilliğinin Başvekillikten ayrılması ve Parti merkez teşkilâtında ehemmiyetli bir mevki haline getirilmesi dolayısıyla bu makama kimin seçileceği merakla beklenmektedir.

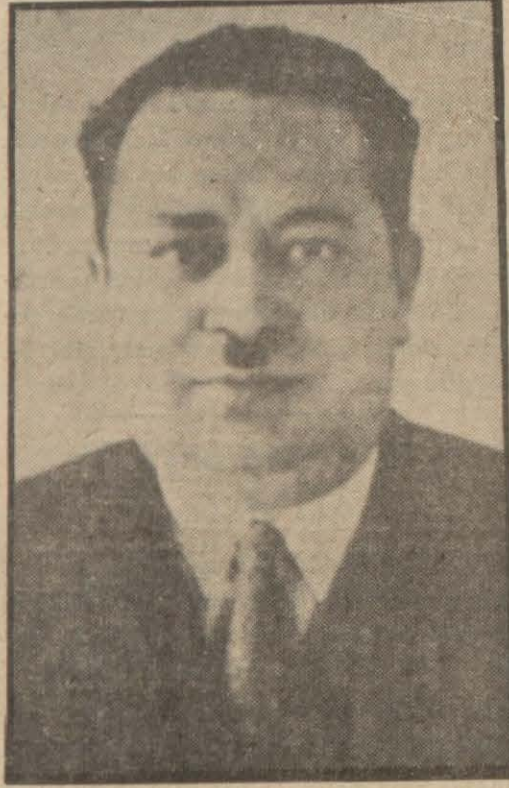
Büyük Kurultaya İstanbuldan iştirak edecekler

Büyük Parti kurultayına İstanbuldan Denizyolları Umum Müdürü İbrahim Kemal, Profesör Hayrullah, Şehir Meclisi azasından Naci Ali Morali, Hamal Ferid, Faide Eşdal iştirak edeceklerdir.

MECLİSTE TENKİD VE TEMENNİLER

Dün Dahiliye, Hariciye, Sıhhat ve Adliye bütçeleri kabul edildi

Dahiliye Vekili ahlâka lâzım olduğu kadar ehemmiyet verildiğini söyledi, hatiblerin muhtelif meseleler hakkındaki suallerine cevaplar verdi, Adliye Vekili de boşanma davalarının azaldığını bildirdi

Adliye Vekili Tevfik Fikret Sılay

Ankara, 24 (Hususi) — Bugün Büyük Millet Meclisinde bütçe müzakeresine devam edilmiş ve sıra ile Dahiliye, Matbuat, Emniyet, Jandarma, Hariciye, Sıhhat

Dahiliye Vekili Faik Öztrak

ve İçtimai Muavenet ve Adliye bütçeleri görüşülerek, kabul edilmiştir.

Matbuat bütçesi

Matbuat Umum Müdürlüğü bütçesinin müzakeresinde Ahmed İnsan Tokgöz Ordu kürsüye gelerek ezcümle demiştir ki:

Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş

«Bu Matbuat bütçesi ufak bir şeydir amma, içinde büyük bir rakam var. Bu para neşriyat, propaganda, telif, tercü-

(Devamı 11 inci sayfada)

Sınai, iktisadi meselelerimizi hesap ve rakam üzerinde görüşmeliyiz

Hiç kimsenin, hiçbir teşekkülün sıhhatle cevap veremeyeceği 5 sual Yazan: Muht'in Birgen

[Yazısını ikinci sayfada, «Hergün sütununda bulacaksınız.»]

Kalaysız kabdan yemek yiyen 9 kişi zehirlendi

Dün şehrin iki muhtelif semtinde 9 kişinin zehirlenmesi neticelenen iki hâdiseler olmuştur.

Feriköyünde Barutçu sokağında 33 numarada oturan ve tramvay idaresinde vatmanlık yapan Caferin altı kişiden mürekkep ailesi efradı akşamdan kalan kalaysız teneçeredeki pilâvı yemiştir. Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra Caferin 7 yaşındaki kızı Neclâ, 5 yaşındaki Sevim ve Sabahat ve 3 yaşındaki Hayatı feryada başlamışlar ve çocukların halinden telaşa kapılan anneleri Süveyda ile büyük anneleri Ümmügül de, sancıdan kıvrınmağa başlayınca zehirlendiklerini anlamışlardır.

Hâdiseden haberdar olan komşuların ihbarı üzerine derhal imdadı sıhhi otomobilini celbedilmiş ve büyükler Beyoğlu çocuklar da Etfal hastanesine kaldırılmıştır. (Devamı 11 inci sayfada)

İngilizler Sovyetlerle anlaştılar

Çemberlayn Kamarada kat'i beyanatta bulundu

Anlaşmanın bugünlerde ilânı bekleniyor

Londra 24 (Hususi) — Başvekil Çemberlayn, Avam Kamarasının bugünkü toplantısında beyanatta bulunarak, demmiştir ki:

«Kat'iyetle söyleyebilirim ki, en kısa bir zamanda Sovyetler de mütecavize karşı kurulan cepheye iltihak edeceklerdir.»

Başvekil, bu hususta Lord Halifaxın Paris ve Cenevrede yapmış olduğu temaslardan bahsetmiş ve bu temaslardan müsbet bir neticeye vardığını söyledikten sonra, bazı fer'i noktaların aydınlatılmasının icab ettiğini ve bunun da pek yakında yapılacağını bildirmiştir.

İsai muhalefet lideri Atli, Cuma günü başlayacak olan Avam Kamarasının Pantkot tatilinden evvel kat'i anlaşmanın ilân edilip edilemeyeceğini sormuştur. (Devamı 3 üncü sayfada)

Anadan doğma kör olan bir köylünün gözleri açıldı

Köylü görmeye başlayınca «Bana bir inek gösteriniz!», diye yalvardı

Bir kadın doktor hakkındaki «bu kadın mı, erkek mi?» sualine de «saçları uzun, kadına benziyor!» cevabını verdi

(Yazısı 7 inci sayfa 4 ve 5 inci sütunlarında)

Muhtelis bir posta memuru polis müdüriyetinden kaçarken öldü

Dün yakalanarak Emniyet Müdürlüğüne sevkedilen bir maznunun, firar teşebbüsü, bir faciayla neticelenmiştir.

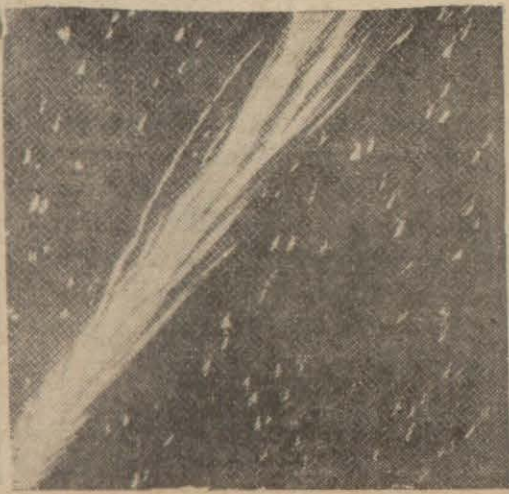
Yaptığımız tahkikata nazaran, hâdisenin mahiyeti şudur: Tophane postanesi havale memuru olan Veysel oğlu Fettah isminde birinin, bundan bir müddet evvel para ihtilâs ettiği anlaşılaraq, kendisi adliyeye verilmiştir.

Fettah hakkında açılan ve gayri mevkufl olarak devam eden adli tahkikat sonunda, maznunun 460 kışur lirayı ihtilâs ettiği anlaşılmıştır. Bu suçlu işleyebilme için, havale varakaları ile, tediye defterlerine sahte imzalar attığı da delillerle tesbit edilmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bu gece Hassel kuyruklu yıldızını göreceğiz!

Kuyruklu yıldız 22,45 de güzel görmek kabil olacak

Bu akşam saat 22,45 te semada Hassel veyahud 1939 D ismi verilen bir kuyruklu yıldız görünecektir. Bir Fransız gazetesinin yazdığına göre bu yıldızla arızın yakınlaşmasının tehlikeli olması ihtimali vardır. Kuyruklu yıldızlar geçtikleri yollarda meteorlar bırakmaktadır. Bunlarla arızımızın havasının temasından bir takım cevvi hâdiseler doğabilmesi, yıldız yağmuru seyretmemiz veyahud Arizona (Devamı 11 inci sayfada)

Tecziye edilen sporcular

Ankara 24 (Hususi) — İstanbulda Fener stadında yapılan Demirsport - Fenerbahçe maçından sonra Fenerli Fazıl ile Demirsportlu İskender arasında çıkan hâdiseler tahkikatı neticelenmiş, Futbol Federasyonu verdiği cezaları Genel Direktörlüğün tasdikine arz etmiştir. Bu karara göre hâdisenin çıkmasında, oyun esnasında ağır sözlerle ve oyundan sonra da İskenderi dövmek ve yaralamak suretile fiilen müsebbib görülen Fenerli Fazıl altı ay, bu hâdiseden tecziye edilmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Cumartesiye başlıyoruz

Tarih bilginizi artıracak faydalı bir müsabaka

Son dört asırda Türklüğe en büyük iyiliği ve en büyük fenalığı yapanlar kimlerdir? Müsabakada kazanan 60 okuyucuya para mükafatı

Cumartesiye başlıyoruz

Hergün

Sanayi ve iktisad meselelerimizi hesab ve Rakam üzerinde mütalea etmek lüzumu

Yazan: Muhittin Birgen

Sanayi ve iktisad meselelerimizin günün en mühim meselelerindedir. Cumhuriyetin arkasında henüz altı aylık bir müddeti bulunan ikinci devri, bu müddet içinde, evvelâ, devletin siyasi kadrosunda bir intikal hareketi yaptı. Yüksek bir ittifak duygusu ve derin bir kanaat birliği ile, memleketin siyaset binasında tek bir taşın bile yerinden oynamaksızın, millî bir ittifakla yapılan bu intikal hareketi, memleketin millî şuur ve siyasi olgunluk bakımından çok yüksek bir dereceye kadar yükselmiş olduğunu gösterdi, bundan memnunuz.

Millet Meclisi intihabatının yenileşmesi ve ikinci Doktor Saydam hükümetinin iş başına gelmesi ile tamamlanan bu siyasi intikal hareketinden sonra iktisadî işlerimizin dahili meseleler arasında birinci plâna alınması bir zaruretlerdir. Unutmuyalım ki her siyasi hareket, bir iktisadî hareketle elele yürüyen bir hâdisedir. Bunun için siyasi intikal esasında iktisadî intikale aid meseleler de zaten bahis mevzu olmuştu. İktisadî işlerde herkesin başka tarzda bir şikâyeti, bir davası, bir fikri bulunması, bu iktisadî intikal hâdisesi etrafında hayli dedikodu ile dolu bir hava yaptı. Millet hesabına şükretmeliyiz ki bu dedikodu havası, üfnetli bir ruh hastalığı muhiti vücutte getirebilecek bir nisbet alamadı; bunu da millî şuurun inkişafına borçluyuz.

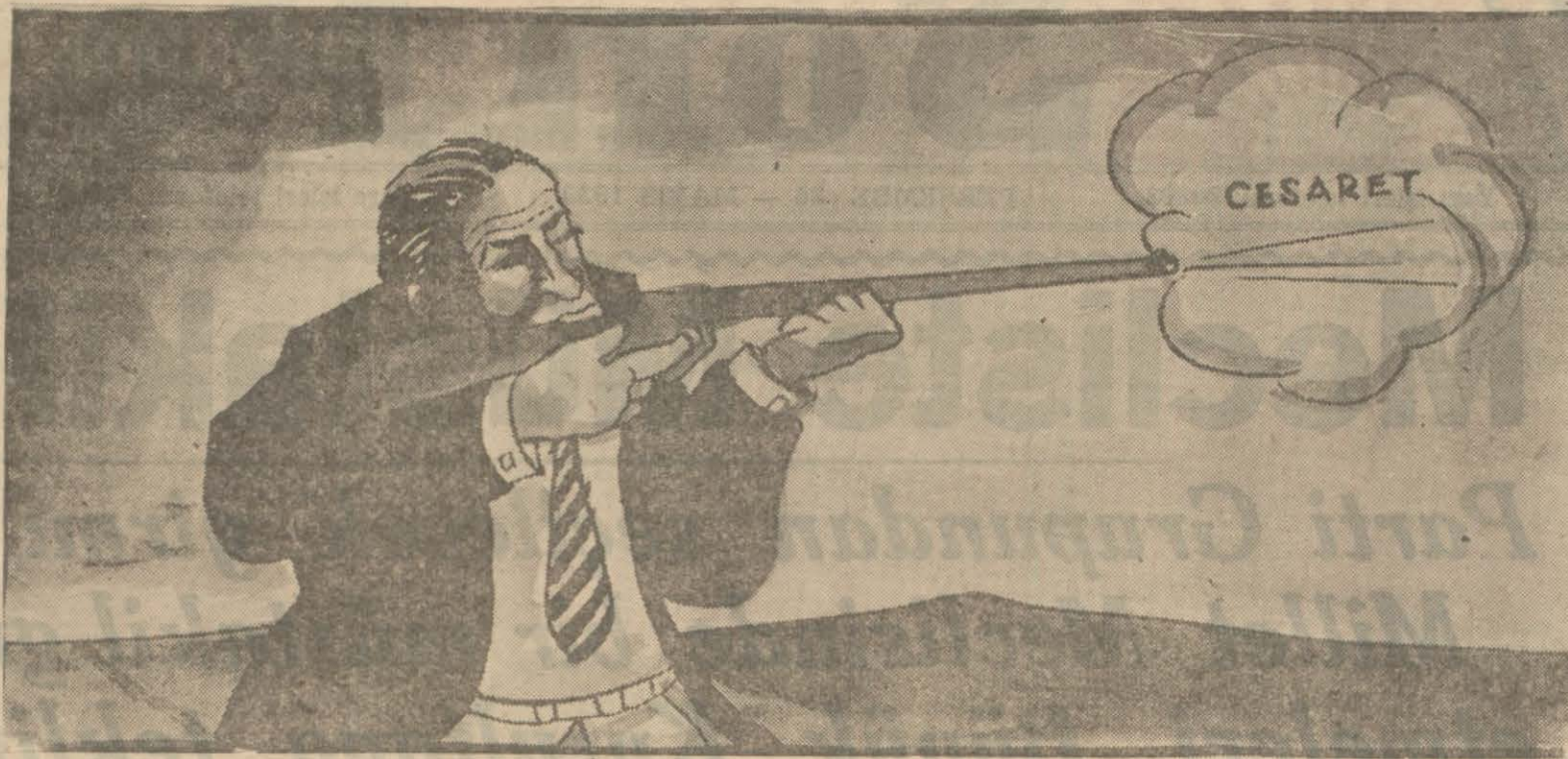
Şimdi, bizim için ikinci yapıcılık devri gelmiştir. Cumhuriyetin, son on beş sene içinde yaptığı şeyler üzerinde derin derin düşünerek, eserleri tetkik ve tecrübeleri tahlil ederek, bu rejim, aynı yolda, yeni yeni hamleler yaptırmak devri... Elimizde on beş senenin kıymetli tecrübeleri, ruhlarımızda bugüne kadar elde edilen muvaffakiyetlerin verdiği kuvvet ve nefse itimad duyguları olduğu halde, yeni devri, daha iyi yapan, daha süratle ilerliyen, daha hür, daha şuurlu, daha bilgili ve daha tecrübeli bir devir halindedir. Bu noktalar üzerinde kâfi derecede fikrimi izah ettiğimi zannediyorum.

Şimdi de başka bir bahse geçiyorum:

★

İşte, size, halledilmesi lâzım gelen bir problem: Türkiye'de iptidai maddesi mebzul olan bir sanayi şubesi, pamuklu men-sucat işleri. Devlet bu şube üzerinde üç büyük fabrika kurdu. Dördüncüsü de kurulmak üzeredir. Halbuki Türkiye'de, bu fabrikalardan evvel kurulmuş daha bir kaç fabrika vardı. Bu eski fabrikalar, harbden evvel kurulmuş şeylerdir. Harbden evvel, yani Türkiye'de gümrüklerin kıymetlerinden yüzde on bir gibi umumî ve küçük bir nispetle ifade edildiği zamana aid tesisler. Demek oluyor ki, o zamanlar, bir taraftan devlet, maliyet hesapları yapıp bu gümrük himayesiyle pamuklu kaput bezi imali mümkün olacağına kanaat getirmiş ve fabrikayı kurmuş. Aynı zamanda ecnebi veya yerli hususî sermaye de aynı himaye payı içinde bu işleri yapmak mümkün olacağını düşünmüş ve bu fabrikaları kurmuş. Vakıf fabrikalar, o devirde çok bir şey kazanmamışlar, ancak hususî fabrikalar pekâlâ işlemler ve inkişaf etmişler. Eğer gümrük himayesi aynı nispette kalmış olsaydı, bugün bunların gümrükleri de aynı nisbet içinde bir şey olmak icab ederdi. Halbuki, bugünkü himaye payı - hesapları tamam yapacak vaziyette değilim - bu teşebbüsün sekiz defa üstündedir. Bu, harbden evvelki hesabdır. Bir de yeni devre bakalım: Devlet pamuklu sanayi kurulmazdan evvel bir kiloda yirmi kuruş gümrük vardı. Bu himaye kâfi görülmediği için, gümrük tedrici surette yükseltildi; bugün, muhtelif çeşid ve kalitelerin vasatî gümrüğü kiloda doksan kuruş kadar bir şey hesab edilebilir. Bu,

Resimli Makale:

Cesur ol, fakat cesaretini fazla kullanma, atılganlıkta çok ileriye giden insanlar biraz düşündükleri zaman bazan yaptıkları işten ürkerler, o vakit en korkak bir adamdan da korkak olurlar.

Cesaret ekseriya bir, iki, üç atım baruttur, avcının elinde tüfek, tüfeğin içinde de kurşun olduğunu hissederseniz yarı hayvan yaklaşmaz, fakat sen gene kurşununu kullanmamaya bak, İkinci, üçüncü, beşinci düşmanın çıkması da mümkündür.

SÖZ ARASINDA

Nevyork sergisini Gezmekten başka Dileği olmayan kadın

Bu İngiliz kadını, beş senedenberi dışından tırnağından arttırarak biriktirdiği paralarla Nevyork sergisini gezmek üzere Amerika'ya gitmiş, doya doya sergiyi dolaşmış, şimdi de Londraya dönmüştür.

— Allahtan başka dileğim yok, rahatça ölebilirim! demektedir.

yüksek bir gümrük himaye duvarıdır ve bundan dolayı memleketin ikinci derecede mühim birçok iktisadî problemler doğar.

Bu problemleri birer sual halinde şu suretle ortaya koyabiliriz:

1 — Bu gümrük duvarının yükseklik derecesi hangi iktisad mütehassısı tarafından, hangi hesap esasına göre yapılmıştır? Acaba, şimdiye kadar yapılan tecrübeler, bu duvarın alçaklığı ve yüksekliği hakkında bize ne gibi fikirler vermiştir?

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün bir fıkra

Müsrif mi muktesid mi?

Hasis, fakat aynı zamanda da saf bir İskoçyalı Londralı bir kıza âşık olmuştu. Aşk yüzünden bir delilik yaptı. Londraya telefon etti. Kızla konuştu. İzdîvaç teklif etti. Kız telefonu kapamada, bir saat geçti, bir saat sonra:

— Pekî sizinle evlenirim!

Dedi. İskoçyalının yanında gene kendisi gibi hasis bir arkadaşı vardı:

— Bu kıza alma, dedi, pekî: demek için telefonu bir saat açık tutup seni masrafa soktu, çok müsrif.

— Bilâkis çok muktesid, pahalı tarife saatinin geçmesini bekledi. Ucuz tarife saatinde «pekî» dedi.

Londrada geçen garib bir hâdise

Vak'a geçenlerde Londrada büyük bir gazete idarehanesinde cereyan eylemiştir.

Çok temiz giyinmiş bir adam başmuharriri görmek istemiş. Başmuharrir de kendisini kabul edip ziyaret sebebini sorunca şu cevabı almış:

— Gazetenizi az evvel elime aldım ve dün vefat eylediğimi anladım. Bu havadise hayret ettim doğrusu...

Başmuharrir ise şunları söylemiş:

— Efendim, havadisi dediğiniz gibi gazetem yazdı ise de işte bir yanlışlık mevzuu bahsolamaz.

— Fakat... Hayattayım. Görüyorsunuz ya!...

Bu yanlışlığı ilk çıkacak nüshanız da tashih ettirmenizi çok rica ederim.

— İmkânsız efendim... Gazetemizde çıkan yazıları tashih eylememek prensipimizdir...

— Fakat...

— Fakat demeyiniz... Suiniet ile hareket eylemediğinizi size ispat eylemek için şunu yapabilirim:

Yarın çıkacak olan gazetede isminizi yeni doğanlar arasında neşrettireceğim. Bu suretle ölüm haberi kendiliğinden tashih edilmiş olur!..

Bu kadının Yüzündeki Takallüs nedir?

Bu güzel yüzdeki bu izmizaz ve takallüs neyi ifade eder, dersiniz? Düşünseniz belki bulabilirsiniz, amma biz size söyleyelim: İngilterede Middlesex'te yapılan bir tayyare resmi geçidinde, makinelerin çıkardığı gürültüden fena halde muztarib olan bu İngiliz kadını gördüğünüz şekilde, sanki işkence içinde imiş gibi bu hali almıştır.

13 rakamına bağlı bir san'atkar

Sesinin fevkalâdeliği ve oyun tarzının mükemmeliyeti dolayısıyla Amerikada pek büyük bir şöret kazanmış olan Lily Pons «13» rakamını çok sevmektedir.

İlk angajmanını 13 yaşında iken yapmağa muvaffak olduğundan dolayı bu rakamı uğur sayar ve her işini on üç esas üzerinden görmeğe gayret eder. Meselâ kabul günleri her ayın 13 ündedir. Davetlilerinin sayısının 13 olmasına dikkat eder. Mühim işlerini ayın 13 ünde görür. Günlük mühim işlerini saat 13 te tedvir eder. Alacağı tuvaletlerin fiatlarının 13 lü olmasına dikkat eder!

Sözün kısası

Medeniyet tarihinin Önemli hâdisesi

E. Talu

Geçen hafta, insanîyet ve medeniyet tarihinin en önemli hâdisesi olan «Hukuku beşer beyannamesinin» neşrinin yüz ellinci yıldönümü idi. Cemiyetin nizamına yeni bir vecheye ren bu tarihi ve muhalled beyannamesi, 1789 senesinde millî meclis halinde toplanan Fransız milleti mümessilleri: «Umumi misibetlerin ve hükümetleri izlâl eden vaziyetlerin, münhasıran, hukuku beşerin ihmal, istihkar ve tecahül edilmemesinden fleri geldiğini nazarı dikkate alarak...» insanların tabii, mukaddes ve feragat edilmez haklarını alenen tasrih etmişler ve 17 maddelik bir «hukuku beşer kanunu esasısı» vücutte getirmişlerdir.

O gün bugündür, demokrasinin mukaddes prensipleri üzerine istinad eden bütün en ileri rejimler bu mükemmel ve ebedî beyannamenin ruhundan ilham almışlardır.

Yeryüzünde hürriyetin sonsuz nimetlerinden müstefid ne kadar millet varsa, hepsinin de «âmme hukuku» hukuku beşer beyannamesinin sağlam, veciz ve değişmez esasına müsteniddir.

Yüz elli yıl evvel eğer bu beyannamenin tanzim ve neşredilmemiş olsaydı, insanların bu derece ileriye gidishlerine şüphesiz ki şahid olmayacaktık.

Devletle millet arasındaki ahenk, onların karşılıklı saygı ve itimad hisleri, kelâm, fikir, yazı, adalet hürriyeti, can ve mal emniyeti eğer zaman altına almıyorsa, bu o beyannamenin sayesinde.

Fransız meclisi müessesası hukuku beşeri tasvir ederken onlar hakkında: Tebbih, mukaddes, feragat edilmez ve istihkar olunmaz tâbirlerini kullanmıştı.

Gene aynı meclis bu tâbirleri şöyle telis etmiştir:

Feragat edilmez.. çünkü bu haklardan vazgeçmek ve bunları terketmek insanîdan, insanlık sıfatını nezeder.

İstihkar olunmaz.. çünkü bu hakların ihmal edilmesi veya çiğnenmesi onların varlığına mâni teşkil edemez.

Mukaddes.. çünkü bu haklar ilâhi mahiyette olup, bunları istihkar etmek mânevî küfürdür.

İşte bu şekilde tefsir edildikten sonra, dir ki beşerin hukuku daha iyi tanınamayacağı, riayet görmeğe başlamış ve cemiyetlerin manevî seviyesi yükseldikçe yükselmiştir.

Hukuku beşer beyannamesi bilhassa «orta çağ»ın andığı ve tatbik eylemediği «ortada» adalet mefhumunu medeni icablarına göre tashih eylemekle en büyük hismeti görmüştür.

Onun sekizinci maddesi mucibince: «Cemiyet intikam almaz, ancak gerden korrunmak için ve kötülere ibret olmak için ceza verir. Her türlü işkence yasaktır. Ceza kanunlarının makabline şümulü yoktur.»

Bu esaslar, bugün medenî milletlerden hangisinin adalet sistemine tevafuk etmez?

Bu itibarla, hür Türkiye Cumhuriyeti, efkârı umumiyesinin bu yüz ellinci yıldönümüne manen iştirak etmesi kadar tabii bir şey olamaz. Onun içindir ki bu ebedî reha kanunnamesini tanzim ve neşre vasıta olan büyük adamları, hür bir milletin, hür bir ferdi sıfatıyla ve Türkiye vatandaşlarına âcizane tercüman olarak bir kere daha tebci ediyoruz.

E. Talu

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Meslekdaşlarımızdan biri Piyasaya çıkarılan İnhisar kolonyalarını pahalı bulmuş:

— «İnhisar «ucuz» kolonya yaptırıp sattıracağını ilân ediyor:

Fiatı 200 kuruş!

Halbuki piyasada kilosu 150 kuruşa «pahalı» kolonyalardır. Alıp kullananlar da pek şikâyetçi değil. Bu ne biçim ucuzluk? Anlayamadık!» diyor.

★

İstanbul piyasasında 80 derece yalnız bir tek marka kolonya bulunduğunu, onun fiatının da 480 kuruşu geçtiğini meslekdaşımız belki bilmez, İnhisarın 200 kuruşa

sattığı kolonyanın derecesi, piyasada 150 kuruşa satılanlar seviyesine indirilince fiatının 75 kuruşa ineceğini de hesaplamamıştır. Fakat aynı nefasette ucuz mal varken pahalısının satılmıyacağına göre İstanbul kolonyacılarının toplantı üzerine toplantı yapacak derecede telaş eseri göstermelerinin sebebini hiç düşünmedi mi?

İnhisar İdaresi bugün 200 kuruşa sattığı kolonyayı biraz tecrübeden sonra derecesini ve nefasetini muhafaza etmek şartıyla belki biraz ucuzlatabilir, yarı fiata bir ikincisini çıkarması da mümkündür. Fakat kendi hesabımıza biz bu vaziyette dahi halka hizmet etmiş olduğuna inanıyoruz, ey okuyucu sen:

ISTER INAN, İSTER INANMAI

TAKVİM

Kıymetli seneler		25		Arabi seneler	
1366	Mayıs	12	1939	1353	Hizir
MAYIS					
PERŞEMBE					
Rebiülâhîr					
6					
Gün		İkinci		Aksam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
4	12	11	16	09	19
9	06	8	40	11	—
Yılın					
S. D.		S. D.		S. D.	
4	12	11	16	09	19
9	06	8	40	11	—

TELGRAF HABERLERİ

Suriyenin bazı mintakalarında istiklâl hareketleri başgösterdi

Şam'daki Kürd mahallelerine Kürd bayrakları çekildi, Lâzkiyeliler istiklâl istemek üzere Beruta bir heyet gönderdiler

Adana 24 (Husuf) — Şam'dan gelen haberlere göre Suriyede bazı mintakalarda istiklâl hareketleri başgöstermiştir. Cebelidüründe Dürzi, Şam'daki Kürd mahallelerinde de Kürd bayrakları çekilmiştir. Arab matbuatı man da hükümetinin bu hareketlere müsaaha ettiğini yazmakta ve hücumlarda bulunmaktadırlar.

Lâzkiyeliler de istiklâl istemek üzere Beruta bir heyet göndermişlerdir.

Suriye parlamentosunun kararları Şam 24 (A.A.) — Meclis, bir ay fa-

sıladan sonra ve hükümetin mevcut bulunmamasına rağmen toplanmış ve iki karar sureti kabul etmiştir:

Birinci karar suretinde Suriyenin Avrupa demokrasisine sadık olduğu bildirilmekte ve dış politikada kuvvet istimali takbih edilmektedir.

İkinci karar suretinde, Suriyenin Fransa ile muahede çerçevesi dahilinde dostluğunu muhafaza arzusu bildirilerek bu muahedenin tasdik edilmiş olması ve başka esaslara dayanan anlaşmalar ihtimali teessür ve teessüfle kaydedilmektedir.

Polonya Danzig Senatosuna bir nota verdi

Bir Alman tayyaresi Leh topraklarına indi

Varşova 24 (Husuf) — Polonyanın Danzig komiseri bugün Senato Riyasetine yeni bir nota tevdi ederek, geçen Cumartesi günü Kalpot'ta vukubulan hâdiseyi tekrar protesto etmiş ve tahrib edilen Leh gümrük binasının yerine yeni bir bina yapılmasını talep etmiştir.

4 Alman tayyaresi

Varşova 24 (A.A.) — Dört Alman tayyaresi dün akşam Poznan'ın doğu cenubundaki Wolszyn üzerinde uçmuştur. Bunlardan bir sivil tarafından idare edilen ve Çek mamulâtından olan biri yere inmeğe mecbur olmuştur. Tayyareleri idare eden sivil yolu şaşırıldığını iddia etmektedir. Polonya makamları tahkikat yapabilmek için kendisini tevkif ve tayyareyi müsadere etmişlerdir.

Beypazarı

harikzedelerine Kızılayın yardımı

Ankara 24 (Husuf) — Beypazarı'nın Karaşar nahiyesinde çıkan büyük yangın münasebetile Kızılay harikzedelerin vaziyetile yakından alakadar olmuş ve kendilerine 12 bin lira tahsisine karar vermiştir.

Kızılay almamak tertibatı tesbit ettirmek üzere yarın mezkûr nahiyyeye bir heyet göndermektedir.

İngilizlerle Japonlar arasında bir hâdis

Londra 24 (Husuf) — Bugün Hong-Kong'a gitmekte olan bir İngiliz ve bir Fransız ticaret gemisi, liman açıklarından Japonlar tarafından durdurulmuşlardır.

Japonlar, gemilerde araştırma yapacaklarını söylemiş ve evvelâ İngiliz gemisine üç bahriye zabiti göndermişlerdir. Zabıtlar gemide henüz araştırma ya başlamışken, İngiliz «Dutchess» dis troyeri hâdis mahalline gelerek Japon zabıtlarına uzaklaşmalarını emretmiştir. Japonlar, derhal gemiyi terketmişlerdir.

Limandan daha uzak bir mesafede durdurulmuş olan Fransız gemisinde araştırma yapıldıktan sonra, gemi serbest bırakılmıştır.

Tecziye edilen sporcular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sede suç tebeyün etmemekle beraber daha evvelki maçlarda hakemlere tecavüz ve hakarete bulunarak cezasını henüz görmemiş olan İskendere üç ay, maçlar esnasında mükerreren gayribilliklerde bulunan Fenerli Hüsameddine bugünden başlayarak gelecek ayın yirmi üç akşamına kadar devam etmek üzere gecici müsabaka boykotu ve Demirspor'dan Arife de mugayiri nezaket hareketinden dolayı bir ihtar cezası verilmiş, keyfiyet alâkalı bölgelere tebliğ edilmiştir.

Demirsporun Romanya seyahati

Demirspor Romanya'ya gideceğinden 17 ve 18 Haziran tarihlerinde Ankara'da yapılacak Fenerbahçe - Demirspor ve Fener - Ankaragücü maçları 24 ve 25 Haziran tarihlerine alındı.

İzmirde hakem meselesi

Ankara 24 (Husuf) — İzmir hakemlerinden vaki şikâyet üzerine vaziyeti tetkik etmek ve bu haftaki maçlarda müşahid olarak bulunmak üzere Be-den Terbiyesi Genel Direktörlüğü Yüksek Futbol Hakem Komitesi azasından Sadı Karsan bu akşam İzmir hareket etmiştir.

Sadı orada bir de hakem komitesi kuracaktır.

Muhtelis bir posta memuru polis müdüriyetinden kaçarken öldü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hâdis tahkikatı sorgu hâkimliğine intikal ederek, maznun hakkında gayaben tevkif kararı verilmiştir. Hükümün infazı için Fettahın aratılarak, bulunması müddeumumilik tarafından zabıtaya bildirilmiştir.

Polis ihtilâstan maznun memuru, bir müddettenberi her tarafta arıyor, fakat bulunamıyordu.

Nihayet, Fettah dün yakalanarak, adliyyeye teslim edilmek üzere icab eden muamelenin icrası için Polis Müdüriyetine götürülmüştür.

Suçlu Müdüriyette bulunduğu sırada birdenbire kendisini muhafaza edenlerin elinden kaçmış ve binanın ikinci kat pencerelerinden birine koşarak, firar maksadile dışarı atılmak istemiştir.

Böylece, birdenbire ikinci kattan sokağa sükut eden Fettah, çok ağır şekilde yakalanarak, ölüm halinde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış ve yapılan tedaviye rağmen ölmüştür.

İngilizler Sovyetlerle anlaşılabilir

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Anlaşma ne vakit ilân edilecek?

Başvekil, imkân olduğu takdirde anlaşmanın Cumadan evvel ilân edileceğini, fakat ilân keyfiyetinin tatilden sonra yapılmasının daha fazla muhtemel olduğunu cevabını vermiştir.

Atli, anlaşma yapılmadan evvel, bunun kamaramın tasvibine arz edileceğine dair Çemberlayn'den teminat istemiştir. Başvekil, bu teminat talebini reddetmiştir.

Anlaşma tesbit edildi

Londra 24 (A.A.) — Lord Halifax, saat 8.40 da Croydon meydanına gelmiştir.

Lord Halifax, kabinenin toplantısından evvel 15 dakika Çemberlayn ile görüşmüştür.

Saat 11 de toplanan kabine, Cenevredeki görüşmeler etrafında Lord Halifax'ın raporunu dinlemiş ve Sovyet hükümetinin tekliflerine verilecek resmi cevabın metnini tesbit etmiştir.

Yarı resmi mahfellerde elde edilen intiba, Cenevrede bir anlaşma için umumî esaslar bulunmuş olduğu ve bunun da kabinece tasvib edildiği merkezindedir. Şimdi mevzuubahs olan cihet, bazı devletlerin hususî endişelerini bertaraf edebilecek bir formül tesbit etmektedir.

Londra 24 (A.A.) — «Evening Standard» gazetesinin diplomatik muharririnin bildirdiğine göre, İngiliz kabinesi, Sovyetler Birliği ile üç taraflı bir pakt yapılması hakkındaki Fransız plânını, bu sabahki toplantısında tasvib etmiştir.

Çorlunun güzel bir Köyü : Misinli

Çorlu (Husuf) — Misinli köyü 270 hane, 1130 nüfusu, tek katlı ve beyaz sıvalı evlerle Çorlunun büyük ve şirin köylerinden biridir. Halk çalışkan ve ekmeğini topraktan çıkararak kimselelerinden müteşekkildir. Cömerop topraklarında her türlü hububat ve nebatat bol olarak yetiştiği gibi para kazandıran muhtelif fasilelerde mensub mevad da tecrübe tarlalarında görülmektedir. Köyün abidesi, Cumhuriyet Halk Parti binası, heyet ve okuma odası ve köyün ufak tefek ihtiyaçlarını giderecek bir kudrette demirci, kalaycı, bakkal ve kahvehanesi mevcuttur.

Su ihtiyacı bol suyu bulunan kuyu lar ve akar çeşmelerden giderilmekte, nümune bahçesi, fidanlık, kavaklık, bağlıkları, bunlardan başka daima faydası görülen ezca dolabları; köy müra-selât, müvaridat ve tevziyatını bir noktada cemedin posta kutusu, tek muallimli ve 100 mevcudlu üç sınıflı bir mektebi vardır.

Muhtar Rıza Aslan, muallim Ahmed Ziya Adal ve köy kâtibi Süleymanla köy kanunu çerçevesinde bu köyün mahalli ve mülki âmirliği temsil edilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

● Demokratlar cephesi kuvvetini artırıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Alman - Leh ihtilâfı karşısında Almanyanın verdiği en mühim karar, garb cephesinde vücut getirilen meşhur Sigfrid müstahkem hattına benzer bir hattın da, şarkta, Alman - Leh hududunda vücut getirilmeye teşebbüs olunmasıdır. Alman - Fransız hududunu, bir iddiaya göre geçilmez hale getiren Alman teknik adamları, binlerce amele, mühendis ve otomatik vasıtalar, şimdi Leh hududuna nakledilmişlerdir.

Almanyanın bu tarzı hareketinin ehemmiyeti nerededir? Her devlet hududlarının emniyeti için istediği gibi tedbir alıp müstahkem noktalar ve hatlar vücut getiremez mi? diyebilirsiniz. Filvaki bu mülâhazanın nazarı olarak doğrudur da. Fakat böyle bir hattın bilhassa Alman ordusu gibi hakikaten kuvvetli bir ordu elinde nasıl mühim bir istinad noktası teşkil edebileceği düşünülecek olursa Almanyanın şarkta vücut getirmek istediği müstahkem hattın ehemmiyeti daha iyi nazarlarda tebarüz eder. Şu noktaya bilhassa unutmamak lâzımdır ki Çekoslovakyanın ilhaki, Memelin geri alınması, Avusturyanın istilası gibi mühim hâdiseleri, biraz da, Almanya, garb hududunu örtün ve bu hattı aşılmaz bir müteselsil kale haline getiren Sigfrid müstahkem hattı sayesinde başarabilmiştir. Şimdi, bu hatta müşabih ve mukabil şarkta da bir hat vücut getirmesi garbda olduğu gibi şarkta da arkasını emniyet altına alacaktır. Buna mukabil Lehistanın çok açık olan hududlarını örtmek adetâ müstahil gibidir. Lehistan, bilhassa Sovyet Rusya ile olan hududunu, telörgülerle emniyet altına almaya ve bu açık araziye, gayet kuvvetli bir hudud muhafız teşkilâtile mürakabe altında bulundurmaya mecbur olmaktadır. Bu hal, Lehistan için mütemadi bir masraf ve fedakârlık vesilesidir. Bundan dolayıdır ki Almanyanın şarkta vücut getirmeye karar verdiği müstahkem hat, Lehistan endişelerini yatıştırmak değil, artırmak için bir gaile meabdirdir. Danzig ve Koridor münasebetile Lehistan arasında çıkan ihtilâfa, Almanya, şimdilik böyle bir tedbir ile mukabele etmiş oluyor. Bu da gösteriyor ki Almanya, yapılan bütün iddialar hilâfına, bugün için tam surette harbe hazır vaziyette değildir. Versay muahedesinin tahmil ettiği askeri takyattan dolayı daha birkaç sene ordusunun geri kalan talim ve terbiyesini mevcut ihtiyaç seviyesine yükseltmek zaruretinde olduğu gibi gene günün ihtiyaçlarından dolayı bir takım tedbirleri de peyderpey almakla meşguldür. Sigfrid hattı ve yeniden şarkta yapmaya karar verdiği müstahkem hat, bunun bir delilidir. Bu da gösteriyor ki her harbin pathyabilmesi öyle kolay bir şey değildir ve bilhassa demokratlar cephesinin günden güne kuvvet bulması, karşı tarafı, bir takım mâni tedbirler almaya sevk ediyor.

Bu hal kuvvet müvazenesinin husulüne bir delil olmak noktasından harbi istemiyenler için sevinilecek bir hâdisedir.

Selim Ragıp Emeç

Kont Ciano Berlinden döner dönmez Mussoliniye izahat verdi

Roma, 24 (A.A.) — Kont Ciano, Berlinden avdet etmiştir. Kendisi derhal Alman liderleri ile yapmış olduğu görüşmeler, hakkında Mussoliniye izahat vermiştir.

Yeni İzmir Valisi

İzmir 24 (Husuf) — Yeni valimiz Etem Aykutun tayini vilâyete tebliğ edilmiştir. Etem Aykut Balıkesirden telefonla bana beyanatta bulunarak, bu hafta parti kurultayında bulunmak üzere Ankaraya gideceğini ve 4 Haziranda İzmirde olacağını söylemiştir.

Hamidiye Tekirdağında

Tekirdağ, 24 (A.A.) — Marmara limanlarını dolandıran çıkan Hamidiye bu sabah Tekirdağına gelmiştir. Halk mektep gemisini gezmektedir.

İzmirde bir toprak kayması oldu, bir amele öldü

İzmir, 24 (Husuf) — Seydiköy civarında feci bir toprak kayması olmuştur. 7 metre derinlikte toprak altında kalan amelelerden biri ölmüş, üçü ağır, ikisi de hafif yaralanmışlardır.

Ren sahilindeki Alman istihkâmlarını su bastı

Strasbourg 24 (A.A.) — Rhin nehrinin taşması üzerine sağ sahilde bulunan Alman istihkâmlarını kısmen su basmış ve tahliye mecburiyeti hasıl olmuştur.

Fransız tarafında, istihkâmlar Almanlarınkinden daha yüksek mevki lerde olduğu için suların masun kalmasıdır.

Hatay Maarif Cemiyeti kongresi

Antakya, 24 (A.A.) — Hatay Maarif Cemiyeti, bir kongre yapmış, yeni idare heyetini seçmiş, hamî reisliğe devlet reisi Tayfur Sökmeni, fahri reisliğe Maarif Vekili Hasan Âli Yüceli ittifakla seçmiştir. Bir heyet Tayfur Sökmeneye hamî reisliğe seçildiğini arzettiği gibi Hasan Âli Yücele de keyfiyet telgrafla bildirilmiştir.

Filistinde müsademeler yeniden şiddetlendi

Londra, 24 (A.A.) — Reuter ajansının bildirdiğine göre, Hayfada İngiliz kıtaatı ile bir Arab çetesi arasında bir müsademe olmuş ve yedi Arab ölmüştür. İngilizlerden bir sübay ölmüş ve bir sübayla iki asker yaralanmıştır.

İspanyadan dönen Alman gönüllüleri Berlinde merasimle karşılanacak

Vigo 24 (A.A.) — «Kondor» lejyonu mensub Alman gönüllüleri yarıdan itibaren kendilerini Hamburg'a götürülecek olan Alman vapurlarına binmeğe başlayacaklardır.

İrkâp işleri üç gün sürecek. Birçok Alman harb gemileri gönüllüleri açık denizde selâmlıyacaklardır.

Mareşal Göring, gönüllülere Hamburg'dan Berline kadar refakat edecektir. Berlinde gönüllüler, Hitlerin önünden geçeceklerdir.

İngiliz Valide Kraliçesinin sıhhati

Londra, 24 (A.A.) — Valide kraliçe Marinin geceyi rahatsız geçirdiği fakat sıhhi vaziyetinin endişeyi mucib olmadığını bildirmektedir.

Kraliçenin gözündeki yarası ızdırab vermekle beraber vahim değildir.

Batan Amerikan denizaltı gemisinden 15 kişi kurtarıldı

Londra, 24 (Husuf) — Dün, Amerikanın New Hampshire sahilleri açığında bir dalma tecrübesi esnasında batmış olan «Skualos» denizaltısının mürettebatını kurtarmak için sarfedilen gayretler ilk semeresini vermiş ve denize indirilen dalğıklar, hususî bir «emniyet odası» vasıtasile kazazede mürettebattan 15 kişiyi kurtarmağa muvaffak olmuşlardır.

Denizaltı, üç sivil mütehasıs olmak üzere 59 kişi bulunuyordu. Bunlardan 26 kişinin, geminin su ile dolmuş olan dairelerinde boğuldukları tahmin edilmektedir. Diğer sağ kalanlara kurtarılmasına çalışılmaktadır.

Başvekilin Teşekkürleri

Ankara 24 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam, 19 Mayıs gençlik ve spor bayramı vesilesi ile vaki tebrikâta samimî teşekkür ve karşılık tebriklerinin bildirilmesine Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Hitler Alman ordusu şefleriyle görüştü

Berlin 24 (A.A.) — Hitler, dün Berchtesgaden'e gitmiştir. Mumaileyh, âdeti vechile Pantkot yortusunu orada geçirecektir.

Öğrenildiğine göre Hitler, yola çıkmadan evvel Alman ordusu şefleriyle uzun bir mülâkat yapmıştır.

Ziraat Vekâleti sût meselesini tetkik ediyor

Ankara, 24 (Husuf) — İstanbul sût işinin organize edilmesi etrafında Ziraat Vekâleti tetkikler yapmaktadır.

Bira fiyatlarının ucuzlatılması için de Gümrük ve İnhisarlar, Ziraat ve Maliye Vekâletleri etüdler yapmaktadır.

Ankaradan İstanbula Dördüncü tren

Ankara, 24 (Husuf) — Ankaradan İstanbul'a bir dördüncü tren tahrik edilmiş kararlaştırılmıştır.

Bu tren yarın birinci seferini yapacaktır. Buradan 16,43 te kalkacaktır.

Meclis ruznamesine Alınan lâğihalar

Ankara 24 (Husuf) — Tünel şirketinin imtiyaz hakkı ile tesisatının satın alınmasına dair olan mukavelenemenin tasdik hakkındaki lâyiha ile yabancı dil öğretici ve bir metoda bağlı ders plâklarının mahfazalarile birlik te gümrük resminden muaf tutulması hakkındaki lâyiha meclis ruznamesine alındı.

Müstahsiller süt santrali kurulmasının mahzurlu olduğunu iddia ediyorlar

Süt yaz mevsiminde altı saat zarfında bozulduğuna göre santral tesisinden sonra alınacak neticenin menfi olacağı ileri sürülüyor

Belediye tarafından şehirde bir süt santrali vüde getirilerek süt içinin esaslı bir şekilde idare edilmesi için verilen karar, şehrimizdeki süt müstahsilleri arasında bir hayli itirazlar doğurmuştur. Bu hususta düşüncelerine müracaat ettiğimiz süt müstahsilleri şu mütaleada bulunmaktadırlar:

— Belediyein şehirde bir süt santrali vüde getireceğini ve muhtelif mntakalarda da ahır siteleri inşa ettireceğini gazetelerde okuduk. Menfaati umumiye namına yapılacağını kuvvetle tahmin ettiğimiz bu şekil, tamamen mahzurludur. Şehirin muhtelif mandralarında istihlal edilerek bu santralde toplanan süt pastörize edilerek bir gün sonra satışa çıkarılacak, İstanbulla 25 bin, Beyoğlu ve diğer mntakalara da 30 bin litre süt tevzi edilecektir. Henüz bu kısmın satılıp satılmadığı meçhul iken, ertesi gün aynı santralden gene o miktarda süt aynı mntakalara sevkedilecektir. Şehre süt sevkiyatı bu suretle tevali edeceğine göre, satılmayan ve esasen şişelere konmuş olan sütler bozulacaktır. Çünkü pastörize süt ancak bir gün sonra satışa çıkarılabilir. Halbuki yazın sütün tahammül müddeti 6 saattir. Şu vaziyete göre bu sütler daha satış arz edilmeden bozulmuş olarak sevkedilecektir. Bu sütlerin tevzi mahallerinde 24 saat bozulmamasının temini

için herhalde buz dolablarına ihtiyaç vardır ve gazoz gibi satılmasına imkân yoktur.

Bundan başka şehrin bu dağınık vaziyetine göre tevzi ve satış temini işi de başlı başına bir teşkilât işidir. Bir mütevassıt 250 gram süt için bir apartmanın beşinci katına kadar çıkmayı göze alır. Süt tevziyatını köbebaşı bakkal ve tütünçüleri kat'iyen üzerlerine almazlar. Şu hale göre evvelâ şehirde muhtelif mahallerde birer süt satış dükkanları da tesis etmek icab eder.

Aynı zamanda bugün satılan süt ile pastörize edilmiş sütün içimi arasında çok büyük farklar vardır.

Yazın altı saate, kışın ancak yirmi dört saate tahammül kudreti olan sütün bir şişe içinde üç gün satılmıyarak kaldığını tasavvur ederseniz bu işin vereceği menfi netice meydana çıkar.

Ahır siteleri tesisi meselesinin de doğru olmayacağı kanaatindeyiz. Belediyein göstereceği bir mahalde yüzer ineklik ahırları vüde getirilmesi imkân haricindedir. Bugün bir müstahsilin yüz inekliği yoktur. Beş müstahsil birleşip te ineklerini bir ahıra koymazlar.

Belediye bizce bugünkü süt satışına esaslı bir şekil vermeli, sıkı kontrolü ile beraber, Belediye ahlakını tamamen tabik etmelidir. Aksi takdirde elde edilecek netice menfi olacaktır.

Halk tipi radyolar için muhtelif teklifler yapıldı

Gayet ucuz bir fiatla satışa çıkarılacak olan halk tipi radyolar hakkında Posta ve Telgraf İdaresince müteaddid teklifler alınmıştır. Bu teklifler bir yandan tetkik edilmekle beraber, verilen mühlet te Mayıs nihayetine kadar uzatılmıştır.

Hükümetçe, kabul edilecek halk tipi radyolarda ucuzluk ve sağlamlık gibi muhtelif evsaf gözönünde tutulduğu için, mühletin temdidine lüzum görülmüştür.

Muhtelif müesseselerin teklifleri en kısa bir zamanda incelenecek ve hemen sipariş verilecektir. Bu suretle radyo abone miktarının artacağı muhakkak görülmektedir. Esasen şirket zamanına nazaran, bugünkü abone adedi ehemmiyetli surette fazlaşmıştır. Evvelce, mevcut abone miktarı ancak 7000 e varmakta iken, bugünkü abone adedi 55.000 e kadar yükselmiştir. Yalnız 55.000 aboneden alınan varidat yekünü 550.000 lira tuttuğu halde, Ankara radyosunun işletme masrafları 60.000 lirayı geçmektedir. Abonelerden alınan varidat ise ancak memur ücretini ve müzisyenlerin yevmiyelerini karşılayabilmektedir.

Bu sebebden dolayı, senelik abone ücretlerinin şimdilik tenzili imkân dahilinde görülemez, keyfiyetin esaslı bir surette tetkiki lüzumunu hâsıl olmuştur.

Kuyudan su çekmek meselesinden iki kişi bir adamı yaraladılar

Dün Bakırköye bağlı Mahmudbey mahiyesinin İkitelli köyünde bir yaralama vak'ası olmuştur. Jandarma lâkabı ile anılan İbrahim yeğeni Hüseyinle birlikte aynı köyden Ali ile müşterek kuyudan su çekmek meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır.

Kavgası sırasında Alinin başı yarılmış ve dişleri kırılmış, buna rağmen İbrahim hiddetini yenebilmiş ve tabancasını çekerek Aliyi yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış ve suçlular hakkında takibata başlanılmıştır.

Eğlence yerlerinin tarifeleri tetkik ediliyor

Dün Belediyede, Belediye Reis Muavini Lütfi Aksoyun riyaasetinde ve kaymakamlarla, İktisad İşleri ve Temizlik İşleri Müdürlerinin iştiraki ile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda sayfiye yerlerindeki gazino, lokanta ve bahçelerdeki fiatların çok pahalı ve yiyeceklerin bakımısız olduğu, sayfiye yerlerine gidip gelen vesaiti nakliye fiatlarının yüksek ve çürük çarık olduğu nazarı dikkate alınmıştır. Aynı zamanda seyir satıcıların sıhhi muayeneden geçirilmediği de görülmüş, bu hususun önüne geçilmesi için kaymakamların mntakaları dahilinde tetkifler yapılması, İktisad ve Temizlik İşleri Müdürlerinin de kazaları dolayarak tetkiflerde bulunması kararlaştırılmıştır.

Eğlence yerleri tarifeleri ile vesaiti nakliye fiatları da yeniden incelenecek, lüzum gelen tenzilat yapılacaktır.

Poliste :

Bir ihtiyar rıhtımda otururken denize düştü

Ortaköyde Dereboyunda oturan 78 yaşında Hüseyin, dün, Ortaköy camii rıhtımı üzerinde oturmakta iken bir denbire gözleri kararmış ve denize düşmüştür.

Hâdiseyi görenler Hüseyini yarı baygın bir halde karaya çıkarmışlardır. Kazazede ihtiyar, cankurtaran otomobili ile Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Metresini yaralayan bir adam yakalandı

Uzunçarşıda oturan Mehmed isminde bir adam, dün metresi Behice ile kavgaya etmiş ve bıçakla kadını bacağından hafifçe yaralamıştır. Mehmed yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir açığı dükkanında yangın çıktı

Dün, Bebek caddesinde açılış yapan Altın dükkanının bacası tutuşmuş, ateş etrafa sırayetine meydan vermeden söndürülmüştür.

Pancar fiatlarının artırılması üzerine bu yıl fazla pancar ekildi

934 de memlekette 55 bin ton şeker istihlak edildiği halde geçen yıl istihlak miktarı 100 bin tonu buldu

Pancar fiatlarının kırk paraya iblağı üzerine bu yıl pancar ekimi fazla olmuştur.

Hububat ekiminden köylünün beher dönümde 8 lira gelir temin etmekte olmasına mukabil, pancardan bu gelirin 6 lira tutmakta olması sebebiyle geçen sene pancar zeriyağı az olmuş ve buna kısmen kuraklık ta inzımam ederek 300-350 bin dönüme düşen pancardan yerli fabrikalarımız ancak 43 bin ton şeker istihlal edebilmişlerdir.

Müstahsilin pancar ekimine rağbetini artırmak maksadile yapılan tezyid üzerine, ekilen saha bu yıl 500 bin dönümü bulmuş ve bu suretle köylünün alâkasızlığı giderilmiştir.

Bu sebeble bu sene istihsalâtın fazla olacağı ve yerli fabrikalar için tayin edilen istihlak miktarı olan 65 bin tonu aşacağı muhakkak görülmektedir. Şeker fabrikaları geçen senenin noksanı olan 22 bin tonu da ikmale çalışacaklardır.

Yapılan istatistikler neticesinde memlekette her yıl şeker istihlakının mühim miktarda artmakta olduğu görülmektedir. Memleketimizde 934 senesinde şeker istihlak miktarı 55 bin ton iken bu, müteakib senelerde 70, 81, 94 ve nihayet 100 bin tonu bulmuştur.

Bu miktarın 65 bin tonu millî fabrikalarda istihlal edilmekte ve müteakibi miktarı hariçten getirilmektedir.

Geçen sene fabrikaların istihlal miktarının 22 bin ton az oluşu neticesi olarak noksanı telâfi maksadile bizzat dış piyasalardan fazla şeker ithal edilmiş ve bu şekerlerin siyasi hadizat dolayısıyla geç kalması hafif bir darlık husulüne sebep olduğu gibi, bu şekerlerin yerli fabrikalarımızın mamulâtı nefasetinde olmaması da, şikâyetleri mucib olmuştu. Fakat uzak mntakalardaki fabrikalarımızın mevcut stoklarından da şeker getirilerek bu mahzurlar önlenmiştir.

Halen dört fabrikamızda 35 bin ton miktarında şeker stoku mevcut olduğu anlaşılmaktadır.

İngiltereden damızlık kısrak ve tay alındı

Ziraat Vekâleti, Karacabey harası için İngiltereden 50 bin lira on bir damızlık kısrak ve on tay satın almıştır. Halisüddem İngiliz ırkına mensub olan bu damızlık kısraklar Liverpooldan memleketimize getirilmişlerdir.

Balık konservelerimiz rağbet görüyor

Yerli konserva fabrikalarının muhtelif memleketlere nümuneler gönderme-

si neticesi olarak Türk sularında yetişen balıkların nefaseti dış piyasalara tanıtılmıştır.

Almanya ve şimal memleketlerinde balık konservesi ihraç edildiği gibi, dünya Uruguvaydan vaki talep üzerine bu memlekete de konserva balık gönderilmişdir.

Tütün ve yumurta ihracı devam ediyor

Amerika, Belçika ve Estonya yüksek kalite mallardan mühim miktarda tütün ihracına devam edilmektedir.

İtalya ve Almanya için yumurta satışları da yapılmakta, bundan başka genel Almanya için mısır, tiftik, deri ve paçavra ihraç edilmektedir.

Dün Fransa için koyun derisi, Belçikaya mazı, Bulgaristana nohud, Mısır zeytin, Kübaya yün halı, Hataya un, un mulâtı ve piring gönderilmektedir.

Almanlar av derisi istiyorlar

Memleketimizden av derisi almak üzere şehrimize üç Alman firmasının mümessili gelmiştir.

Bu mümessiller mevcut av derisi stoklarını tamamen almak üzere stok sahipleriyle temaslara geçmişlerdir.

Stoklar azalmış olduğundan talepleri tamamen karşılamak mümkün olamamaktadır.

Mümessiller gelecek sene içinde yabancılarla girişmek istemekle iseler de, kışın az olmasından umumiyet itibarıyla av derilerinin yüzde kırk noksan olacağı nazarı dikkate alınmakta ve bu hususta da teenni ile hareket edilmektedir.

Almanya pul ihraç edildi

Almanya pul meraklıları bir hayli yekünü bulmakta ve muhtelif müesseseler halkın ve mekteplerin bu merakını tatmin için büyük mesai sarfetmektedirler. Bu firmalar diğer memleketlerden olduğu gibi memleketimizden de kilolarca kullanılmış posta pulları almaktadırlar. Bu cümleden olarak dün kolpostal halinde bir miktar pul ihraç edilmiştir.

Börek yiyen bir kadın ve iki çocuğu zehirlendi

Küçükpazarda Seferbey sokak 16 numaralı evde oturan Zehra, Kantarcılarda börekçi Mehmedden börek almış, bunu çocukları Hayri ve Yaşar ile birlikte yemiştir. Biraz sonra her üçü de zehirlenme alâmi gösterdiklerinden, hastaneye kaldırılmışlardır. Börekçi Mehmed yakalanmıştır.

Şehir işleri:

Gürültü yapan 38 satıcı hakkında ceza zaptı tutuldu

Eminönü kazası dahilinde saat sekizden evvel bağırarak mal satmak suretinde gürültü yapan satıcılardan otuz sekizi hakkında ceza zaptı tanzim edilmiştir.

Eminönündeki dükkanların istihlak bedelleri dağıtılacak

Eminönü meydanında Balıkpazarı cihetine isabet eden on dört dükkanın istihlak bedeli olan yüz on altı bin lira yakında mal sahiplerine dağıtılacaktır. Mısırcarısının önündeki sekiz dükkanın istihlak bedeli altmış bin lira tutmaktadır. Belediye, Nafiadan bu parayı istemiştir.

Zeyrekte bir halk hamamı açılacak

Belediye halk hamamlarını çoğaltmak için Zeyrekte de bir hamam açmağa karar vermiştir. Ötedenberi metruk bulunan ve depo olarak kullanılan Zeyrek hamamı boşaltılmıştır.

İnhisarlarda :

İnhisarlar İdaresinin sermayesi nisbetinde bono çıkarılacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından, İnhisarlar İdaresinin mütedavil sermaye haddini tevavüz etmek üzere bono çıkarmasına karar verilmiş ve bu hususta bir kanun lâiyhası hazırlanarak, Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Kanun lâiyhasına göre, İnhisarlar İdaresi tarafından çıkarılacak bonolara Maliye Vekâleti kefalet edecektir.

Askerlik işleri:

Yedek sübay ve askerî memurlar yoklamaya çağırılıyor

Bakırköy Askerlik Şubesinden:

1 — Şubede kayıtlı yedek sübay ve askerî memurların 1/Haziran/939 günü başlamak ve 30/Haziran/939 da nihayet bulmak üzere şubede senelik yoklamaları yapılacaktır.

2 — Mazeret dolayısıyla mektubla müracaat edeceklerin yeni adreslerini ve sıhhi ahvallerini; sınıf ve sınıfı veya kayıtlı numaralarını bahemehal bildirmeleri.

3 — Muayyen müddet zarfında müracaat etmeyenler hakkında ceza maddesi tabik olunacağı ilân olunur.

Müteferrik:

Denizbank kooperatifi umumî heyeti yarın toplanıyor

Denizbank kooperatif umumî heyeti yarın öğleden sonra Tophanedeki eski Denizyolları binasında toplanacaktır. Bu toplantıda, kooperatif hesabatını tetkik için seçilen beş kişilik heyetin raporu okunacak ve eski idare meclisi ibra edilerek, yeni idare meclisi seçimi yapılacaktır.

Fener nahiye müdürlüğüne Derbend nahiye müdürü tayin edildi

Fener nahiye müdürlüğüne Derbend nahiye müdürü Nazmi Kolbaş tayin olunmuştur.

Sirkeci garında bir para değiştirme gişesi açıldı

Avrupadan gelen ecnebi yolculara bir kolaylık olmak üzere, Sirkeci garında, Cümhuriyet Merkez Bankası tarafından bir para değiştirme gişesi açılmıştır.

Bu gişede ecnebi yolcuların dövizleri mukabilinde Türk parası verilmektedir.

Şimdilik muamelelerin çoğu dolar, sterlin ve Fransız frangı üzerine yapılmakta, Şili, Japonya ve Çin gibi Türkiye ile iktisadî münasebetleri az olan memleketlerin dövizleri kabul edilmemektedir. Gişede franflas denilen seyahat çekleri üzerine de muamele yapılmaktadır.

Dün bir tramvay telli koptu

Dün akşam üzeri Samatyada Ağahannamı caddesinde tramvay hattının ana tellerinden biri kopmuştur.

Zabita derhal bu kısımdan halkın ve nakil vasıtalarının geçmesini menetmiştir. Ve bu suretle tehlikenin önü alınmıştır.

Hattın bu kısmında seyrüsefer bir müddet inkıtaa uğramış ve evine dönmekte olanlar beklemek zaturetinde kalmışlardır.

Hat tamir edilmiş ve inkıtaa uğrayan seyrüsefer tanzim olunmuştur.

Toplantılar :

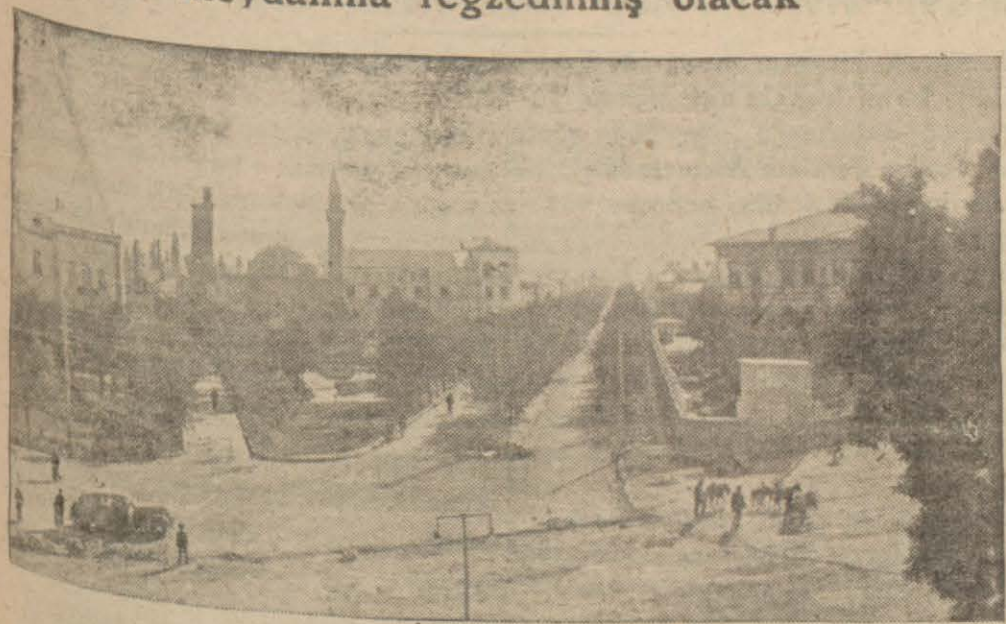
Eminönü Halkevinde temsili

Eminönü Halkevinde: Perşembe, Cuma ve Cumartesi akşamları saat (20.30) da Evinizin Çağaloğlundaki salonunda Gösteriş Şubemizin amatörleri tarafından (Tio) piyaset temsili edilecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Sivasda Atatürk için güzel bir anıt yapılacak

Anıt bu yıl içinde şehrin merkezi olan hükümet meydanına rezdedilmiş olacak

Sivas hükümet konağı

hid Hasan Üzer, Muharrem Balta seçilmişlerdir.

Sivasın yeni kültür direktörlüğü

Şehrimiz kültür direktörlüğüne tayin edilen ve kıymetli bir kültür elemanı olarak tanınan Trabzon kültür direktörü Rıfa. Necdet Evimer gelmiş, kaza ve ilçedeki kültür vaziyetlerini tetkik etmek üzere kaza teftişlerine başlamıştır.

Kangal at yarışları

Kangal atlı spor klübü menfaatine her yıl yapılmakta olan ilkbahar at yarışlarına 21 Mayısta başlanacaktır. Şimdiden icab eden hazırlıklar yapılmaktadır.

Hendekte yağmur bekleniyor

Hendek (Hususi) — Hendekte aylardanberi beklenilmekte olan yağmur el'an yağmamıştır. Endişe edilmektedir.

Nefsi kasabada esasen masrafını korumuyacak kadar ucuz satılmakta olan tütünlerin tarlaya dikilmesi için kasabanın kenarından geçen çaydan muayyen bir bedelle ve bin müşkülâtla su getirilmektedir.

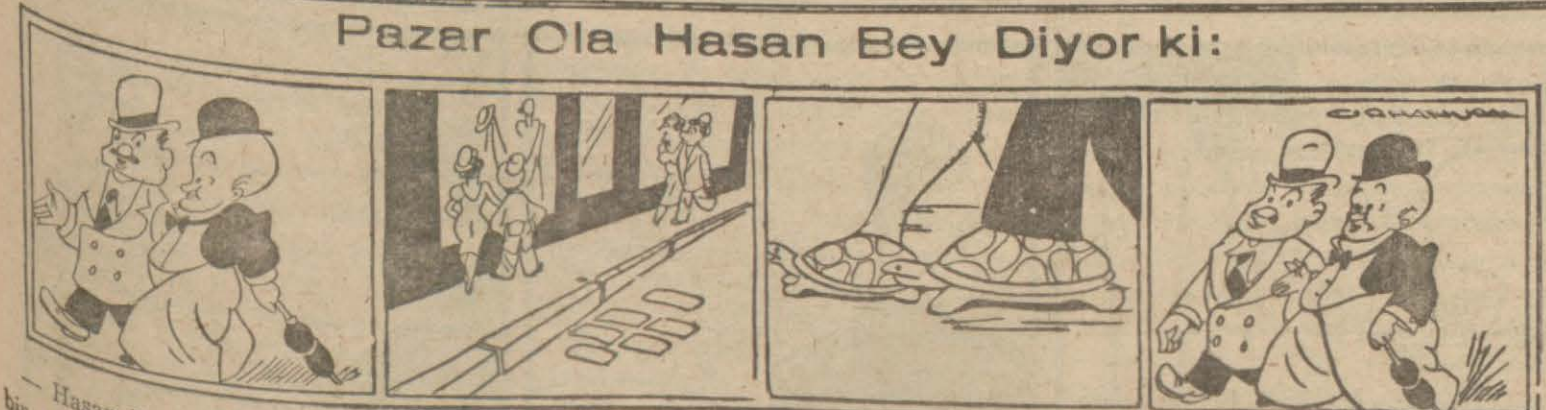
Eğer bir müddet daha yağmur yağmazsa mısır ve sair mahsuller geri kalacak ve köylünün de vaziyeti müşkülleşecektir.

Adana ordu malûllerinin temsilcileri

Adana (Hususi) — Ordu malûlleri birliği menfaatine verilen mûsamere hamiyetli Adanalıların alâkalarına uygun bir muvaffakiyetle başarılı. «Atatürk'ün Ölmeyen Sesi» isimli üç perdelik eser çok güzel bir şekilde oynanmıştır. Resim piyeste rol alan gençleri gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey sana tuhaf bir şey söyleyeyim...

... Geçenlerde büyük bir caddede şöyle rüz metrelük bir yolu.

... karımla tam bir saatte yürüyebildik. sebep yaşın çokluğu mu, kalabalığın çokluğu mu?

Hasan Bey — Yok canım, kadın eşyası satan mağaza vitrinlerinin çokluğu.

Bursa elektrik şirketinin satın alınma işi

Bursa (Hususi) — Şehrimizde bulunan elektrik şirketinin hükümetçe satın alınarak belediyeye devredileceği malûmdur. Uzun zamandanberi müzakereleri devam eden bu iş nihayet tahakkuk devresine girmiş bulunmaktadır. Ankarada Nafta Vekâletinde yapılan ve belediyemiz namına avukat Kemal Ziya Demirel, şirket namına Neri ve Bertola'nın huzurlarile yapılan müzakereler hitam bulmuş, zabıtlar imza edilmiştir. Mukavefenin imzası için belediye reisi Neş'et Kiper Ankaraya gitmiştir. Haber verildiğine göre hükümet bunun için şirkete 528 bin lira verecektir. Bunun 150 bin lirası peşin, mütebakisi beş taksitte ödenecektir.

Bir kadına tehdit mektubu gönderen adam yakalandı

Bursa (Hususi) — Sedbağında oturan Zekiye adında bir bayanın bir tehdit mektubu aldığını bildirmiştim.

Kara çete imzasile bir şantaj mahiyetinde bulunan bu mektubu yazarak posta ile gönderen adam yakalanmıştır. Bu Server adında İnegöllü birisidir. Mektubta beş yüz lira istemekte, verilmediği takdirde kardeşinin on üç yaşındaki oğlu İhsanın dağa kaldırılacağı bildirilmekte idi. Server zabıta tarafından yakalandığı vakit cürmünü itiraf etmiş, evvelce de böyle bir mektub yazmış olduğunu söylemiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

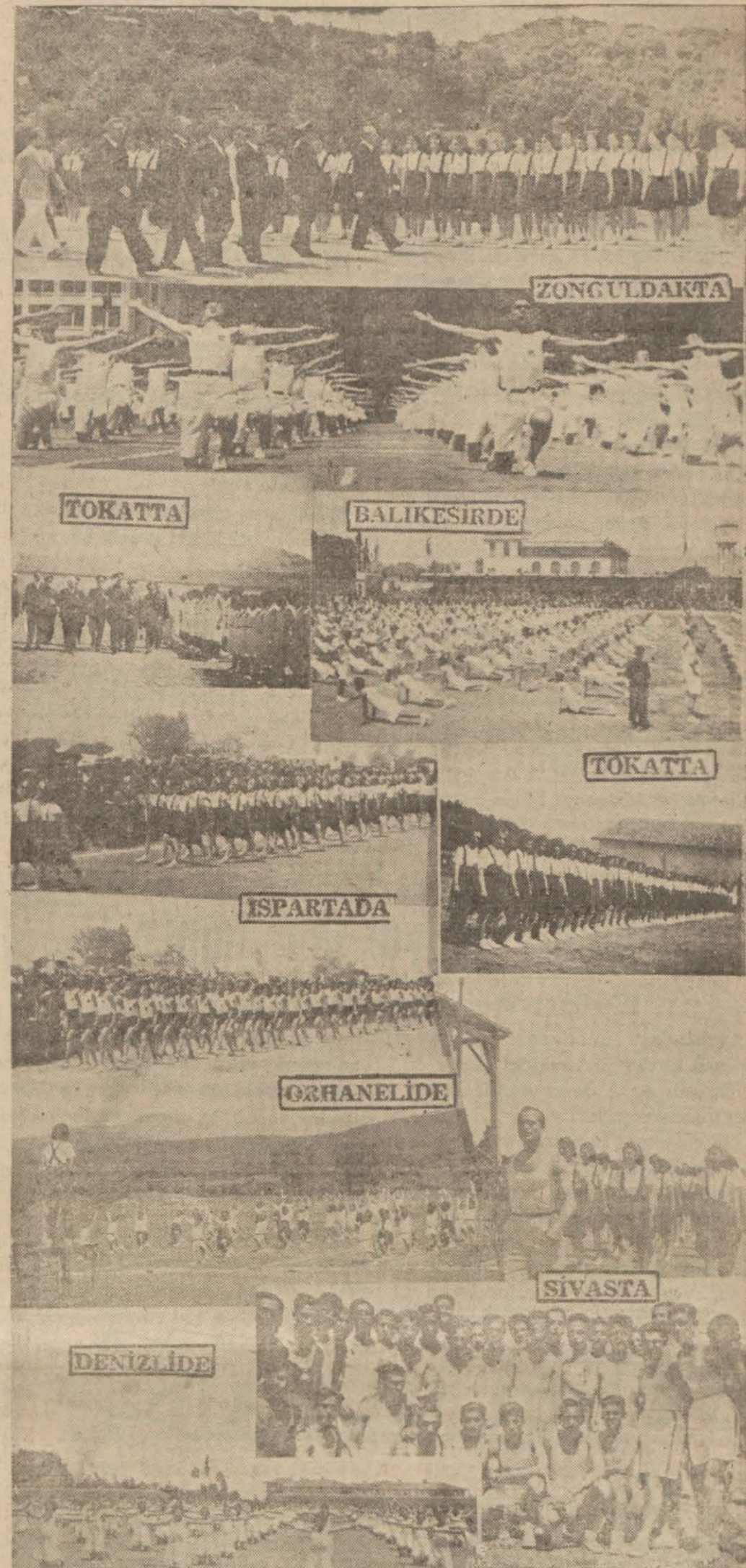
İzmit Akyeşil ve İdmanyurdu klüpleri

İzmit (Hususi) — Evvelce birleştirilerek İzmitgücü ismini alan Akyeşil ve İdmanyurdu spor klüplerinin faaliyeti göstermemesi üzerine, Vali Ziya Tekeli her iki klübü tekrar ayırmanın daha faydalı olacağını düşünerek, İzmitgücü klübü faaliyetini tatil etmiş ve Akyeşil ile İdmanyurdu tekrar faaliyete geçmiştir.

Çorlu vakıflarında teftişler

Tekirdağ Vakıflar Müdürü Avni Sayın Çorlu'ya gelmiş ve vakıflar memurluğunun bir senelik muamelâtını teftişe başlamıştır...

Yurdda 19 Mayıs Bayramı

Yurdda 19 Mayıs Bayramı çok coşkun bir şekilde kutlanmıştır. Bu bayrama aid muhabirlerimiz tarafından gönderilen resimlerden bir kısmını da bugün dercediyoruz. Yukarıda Zonguldak, Tokat, Balikesir, Isparta, Orhaneli, Sivas ve Denizlideki bayramdan intibaldır.

Çanakkalede işlenen korkunç cinayetin tafsilâtı

Jandarmadan terhis edilmiş olan Halil karısını ve iki çocuğunu boğar. Nasıl denize attı?

Çanakkale (Hususi) — Burada bir cinayet olduğunu, birkaç yıl evvel jandarmadan terhis edilmiş olan 26 yaşlarında Halil isminde bir adamın anlaşılmasın bir sebepten karısını ve iki çocuğunu boğduğunu yazmıştım.

Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Halil, Lâpsekinin Kemiklialan köyünden Hayriye adında bir kadınla 6 senedir evli bulunuyor. Bir müddet evvel karısıyla beş yaşındaki oğlu Ahmed ve 2,5 yaşındaki kızı Ayşe'yi alarak İstanbul'a geliyor. Ve 9/5/939 günü İstanbul'dan Çanakkaleye dönüyor. Kemiklialan köyüne gitmek üzere Yalı hanındaki arabacılarla pazarlığa girişiyor. Arabacılar üç lira istediklerinden bu parayı veremeyeceği için yaya olarak köye gitmeğe karar veriyor. Ve karısıyla çocuklarını alarak köyün yolunu tutuyor. Çanakkaleye 10 Km. mesafedeki Yapıldık çayında bir mola veriyor. Bu sırada yanlarından arabacı Galib geçiyor ve bunları beraber oturlarken görüyor.

Halil akşam, köye yalnız dönüyor. Köy kahvesinde otururken Hayriyenin akrabalarından birisi, aile ve çocuklarının nerede olduğunu soruyor. Halil

de cevaben: «Onlar İstanbul'da öldü» diyor. O sırada köyde bulunan maliye tahsildarı da Halil için etrafta bir dedikodu döndüğünü derhal merkeze haber ediyor ve Halil Çanakkaleye celbedilerek sorguya çekiliyor. Kendisine sorulan suallere gayet tabii tavırlarla kaçamaklı cevaplar veriyor. Fakat bir noktaya gelince saplanıp kalıyor. Ve içinden çıkamıyacağını anlayınca cürmünü itirafa başlıyor.

Halil cinayetini şu şekilde anlatıyor: Yukarıda kısmen anlattığım gibi Halil 9/5/39 günü Yapıldık çayında karısı ve iki çocuğıle beraber oturmakta iken Hayriyeye: «Haydi kalk köye gidelim» diyor. Zavallı Hayriye de: «Köydeki arazimizi sattık, yedik. Artık ne diye gidelim?» diyor. Bu söz üzerine Halil, belindeki urganı çıkararak evvelâ karısını ve sonra da iki masum yavrucakları boğarak her üçünü de denize atıyor. Kendisine vaki olan sorgulara bundan başka cevap vermiyor.

Halil Cumhuriyet müddeiummiliğine teslim edilmiş, Hayriye ile iki masum yavrunun nâşları da deniz kenarında bulunmuştur. Bu tüyler ürpertici cinayet, Çanakkalede çok büyük netle karşlanmıştır.

Leh mütehasıslarına göre Sovyet ordusu

Lehlerin Sovyet Rusyanın yardımına güvenmek şöyle dursun, bu yardımın kendi topraklarında olmasını bile istememelerinin hakikî sebebi nedir?

Yazan : Emekli General H. Emîr Erkilet

Sovyet Rusya - Lenistan hududunda nöbetçi

Sovyet Rus ordusu hakkında, yıllarca söylenmiş ve yazılmıştır. Bolşevizmin yalnız düşmanları değil, Sovyet Rusyaya birlaşık temasta bulunan memleketlerin ve ordularının harb kıymeti hakkında insana daima şüphe veren mütalealarda bulunmuşlardır; bu meyanda bazı tanınmış Fransız generalleri de vardır.

Avrupa devletleri arasında Sovyet Rusyası ile en çok geniş (1412 Km.) hudud bulunan Lehistanın, bir devlet olarak tehlikeli komşusunun askerî teşkilât ve kuvvetlerinin muharebe kıymet ve kudretini hakkında mümkün mertebe fazla ve doğru malûmat almak istemesi ve buna gayret etmesi pek tabiidir. Bir Alman askerî muharriri Dr. A. Loessner, almanca Deutsche Wehr mecmuasına yazdığı bir makalede, Lehistanın Sovyet Rusya ordularının aldığı malûmatın doğruluğundan, onun geçen sene takındığı dış siyaseti delil addediliyor ve «Lehistan dış işleri bakanı Bek, Kızılordunun durumu hakkında tamam ve sarîh bir fikir ve malûmat edinmeden ne geçen senenin ilkbaharında Lehistanın Litvanya ile münasebetlerinin düzeltilmesini talep ve ne de Olsa münakasasının Lehistanı ilhakını kan dökmeden temin edebilirdi», diyor.

Aynı muharrir, Leh matbuatının esaslı bir surette tetkikinden, son senede Lehistanın Kızılordu hakkında edinmiş olmaları kat'i kanaatlere dair bir takım netice ve hükümler çıkarıyor ki biz bunları, bazılarının malûm olmalarına rağmen, buraya hülâsa olarak dercediyorum.

Bir ordunun dıştan ölçülmesinde ilk işe yarayan tabii vasıta onun kuvvetidir. Kızılordunun barış zamanındaki kuvveti iki milyon insanı tecavüz ettiğine ve bir hafta 15 milyon askerî bulunduğuna göre Leh matbuatının bu orduyu dünyaya birinci derecede bir kuvveti addediğini Dr. A. Loessner haklı buluyor. Başkası bu ordunun büyük bir kısmının Lehistanın doğu hududu üzerinde veya

yakınlarında yığılı bulunması Lehistan üzerine ağır basmaktadır. Filvaki Sovyet Rus ordusunun, barış zamanına mahsus konuşuna göre, Baltık denizinden Karadenize kadarki Finlândiya, küçük Baltık devletleri, Lehistan ve Romanya hududları boyunca olan Leningrad, Beyaz Rusya (yani Simolensk) ve Kiyef askerî dairelerinde 33 piyade ve 16 süvari tümeni (firka) ve bu üç askerî dairenin hemen gerisindeki iki dairede, yani Moskova ve Harkof dairelerinde, daha 16 piyade ve 1 süvari firka bulunduğu tahmin olunmaktadır. Bu tümenlerin diğer Avrupa devletlerinininkine muadil surette modern silâh ve teknik malzeme ile teçhiz edilmiş olduklarını, yani lâzım olduğu kadar her cins ve neviden motörlü ve zirhlî harb arabalı kıt'alara malik bulduklarını söylemek fazladır.

Keza, Leh istihbaratına nazaran yukarıda saydığımız ön saftaki üç askerî dairede her neviden 3000 ve bunların gerisindeki iki dairede 1000 kadar askerî uçak vardır.

Fakat Leh matbuatına göre bu muazzam sayıların kıymetini azaltan birçok âmiller mevcuttur. Meselâ Rus yol ve cadde şebekesi bugün dahi gerek vasıf ve gerek miktarda pek noksandır. Bu sebeble kıt'aların, bilhassa motör ve makineleştirilmiş silâh ve birliklerin hareket kabiliyetleri pek ziyade azdır. Bundan başka ordunun üssülhareke ve işe merkezleri hududlardan fazla uzak ve Rus demiryolları da ordunun ve batı cephesinin ve modern bir harbin icab ve yüksek ihtiyaçlarla münasebetli olmayacak derecelerde az ve kabiliyetsizdirler.

Bu dış kusurağlardan başka Leh askerî mütehasısları bilhassa son iki senede ordada cereyan etmiş haller dolayısıyla Kızılordunun manevî kuvvetlerini şiddetle mahkûm ediyorlar. Leh gündelik gazetelerle meslek mecmuaları, her bir orduda esas kıymetleri teşkil eden askerî taarruz heves ve arzusu, talim ve terbiyesi, vücud vaziyeti ile zabıt ve rapı, sübay heyetinin manevî kıymeti, memleketin ve bilhassa dardılharbin hinterlândının ıktisadî kudreti gibi umumiyetle mütearif vasıflar itibarıyla yaptıkları tetkiklerde,

bunların Rus Sovyet ordusunda pek geri veya mefkud bir halde oldukları neticesine varıyorlar. Bundan başka bu matbuat, Sovyet Rusyanın harb hedeflerini, halkın gerek bu hedeflere ve gerek rejime karşı olan hislerini de ehemmiyetle tetkik etmektedir.

Bir seferberlikte, rejime muhalif hisler taşıyan yaşlı efradın da silâh altına çağırılmaları tabiidir. Bu suretle bolşevikler, vaktile ellerinden toprakları üzerindeki mülkiyet haklarını nezetmiş oldukları ve bu sebeble kendilerine bir düşman gözile bakan eski köylülerin ellerine silâh vermeğe mecbur olacaklardı ki sadece bunun teşkil edeceği tehlikeyi bir kere düşünmek gerektir.

Bundan başka Rus ordusu, temizlik dolayısıyla hemen bütün tecrübeli komutanlarını kaybettiğinden harb kıymeti pek azalmıştır. Büyük sayılarla mevcut teknik silâh, malzeme, uçak ve tanklarının, bilhassa Fransız ve İsveçli mütehasısların bildirdiklerine göre umumiyetle muharebe kabiliyetlerinin pek zayıf bulunduğu da iddia olunur. Keza Sovyet Rusya harb sanayinin verimi lâıyıkı addolunmaz, ve teşkilât istidadı Rusun kuvvetli tarafı sayılmaz. Bu son sebeble Rus ordusunun bir harbe pek çabuk işesiz, elbise ve ayakkabısız, çamaşır ve ilaçsız kalacağı söylenir.

Sovyet Rus ordusu hakkında söylenen şeylerin tablosunu tamamlamak için şunu da ilâve edelim ki, şimdiki Rus müdiranı Rus ihtilâlini Avrupanın içine götürmek için Sovyet ordusuna bilhassa taarruz hevesini aşılama ve aleddevam taarruz talim ve terbiyesini vermeğe çalışıyorlarmış. Bu hesabca bugünkü Rus ihtilâl büyüklerinin dayandıkları yegâne vasıta Rus ordusu imiş. Onun için onlar bu orduyu ancak fevkalâde müsaide bir vaziyette muharebeye sokabileceklermiş; çünkü aksi takdirde bir mağlûbiyet hem kendilerinin kudret ve hükûmetine, hem de rejime nihayet verecektir. Bu itibarla onlar hiç bir zaman Rus ordusunu herhangi bir harb tehlikesine atmayacaklar ve bundan kat'i surette ictinab edeceklerdir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Anadan doğma kör olan bir köylünün gözleri açıldı

Köylü görmeye başlayınca "Bana bir inek gösteriniz!," diye yalvardı

Haydarpaşa Nümune hastanesinde şayanı dikkat bir ameliyat yapılmış, anadan doğma kör bir köylünün gözleri açılmıştır. Şaban oğlu Şükrü, Ordu vilâyetinin Budak köyündendir. 30 yaşındadır. Anadan doğma kördür. 30 senedenbir bu haldedir. Hiçbir zaman bir neşter darbesinin ona hayatı görmeği temin edeceğini kimse düşünmemiştir.

Bir gün bu genç köylü içine doğan bir ümide köyünden kalkıyor, bir akrabasının koluna dayana dayana Ordudan İstanbula geliyor. Bir buçuk ay evvel Haydarpaşa Nümune hastanesi göz doktoru Nuri Fehmi Ayberk, o günkü hastalarını muayene ederken, Şaban oğlu Şükrüyü görüyor.

Şükrü yardım edilmesine rağmen öteye beriye çarpa çarpa doktorun önüne oturuyor.

Doktor Nuri Fehmi genç köylüyü dikkatli bir muayeneden geçirdikten sonra, gözlerinin açılabilceği neticesine varıyor.

Şimdi sözü alâkadarlara bırakalım: «— Bu bir vilâdi katarakt vak'asıydı. Buna beynelavam «aksu», «perde», tâbir ederler.

İhtiyarların gözüne perde inmesine müşâbih bir hal. bu gençlerde de görülür. Anadan doğma da olabilir. Sebebi, çok defa frengi, sıtma gibi hastalıklarla alâkadar. Hastalık ana rahminde iken başlar. Çocuk doğduğu zaman bittabi belli olmaz. Yaşı ilerledikçe farkedilir. Göz bebeğinin üzerinde hafif bir beyazlık peyda olmağa başlar, bu beyazlık gitgide kalınlaşır, kesafetli artar. İşte Şaban oğlu Şükrü böyle bir vilâdi katarakta müptelâ bir adamdı. Kendisine sorduğumuz zaman, «kendimi bildim bilâli görmüyorum!» dedi. Anadan doğma kör olduğunu anladık.

Böyle bir adamın doğuştan beri gözünün önünde bir perde bulunmuş tabiatile onun harici âlemle olan alâka ve münasebetini kesmiş olur. Binnetice eşya hakkında da bir fikri olamaz. Hep kulağı ve eli ile etrafındakiler hakkında malûmat sahibi olur. Gene bu perde yüzünden görmeğe memur olan gözün iç tabakası retina yani tabaki şebekiye, böyle uzun zaman işleme işleme hassasiyetini kaybeder. Binaenaleyh bu gibi hastalara ameliyat yapıp perdeleri kaldırdığı zaman dahi iyice göremezler. Tabakai şebekiye atıl kalmıştır. Çalışmayan her uzuv dumura mahkûm olur. Gözün gören kısmı önünde hail olduğu için tabakai şebekiye vazifesini göremez. Ameliyat olduktan sonra da bu yüzden pek muvafakiyetli netice elde edilemez.

Bu hastada şayanı dikkat olan taraf: Tabakai şebekiye ataletinin ileri derecede olmayışı, hassasiyetini kaybetmeyişi ve hastanın ameliyattan sonra oldukça iyi bir rüyete malik olmasıdır.

Hakikaten ameliyattan bir hafta sonra hastanın gözleri adamakıllı görmeğe başlamıştır. Gittikçe de kuvvetlenecektir. Bir türlü gem vuramadığım şiddetli bir merakla, bekliyemiyerek sordum:

— Hasta ameliyatı müteakib ne yaptın?..

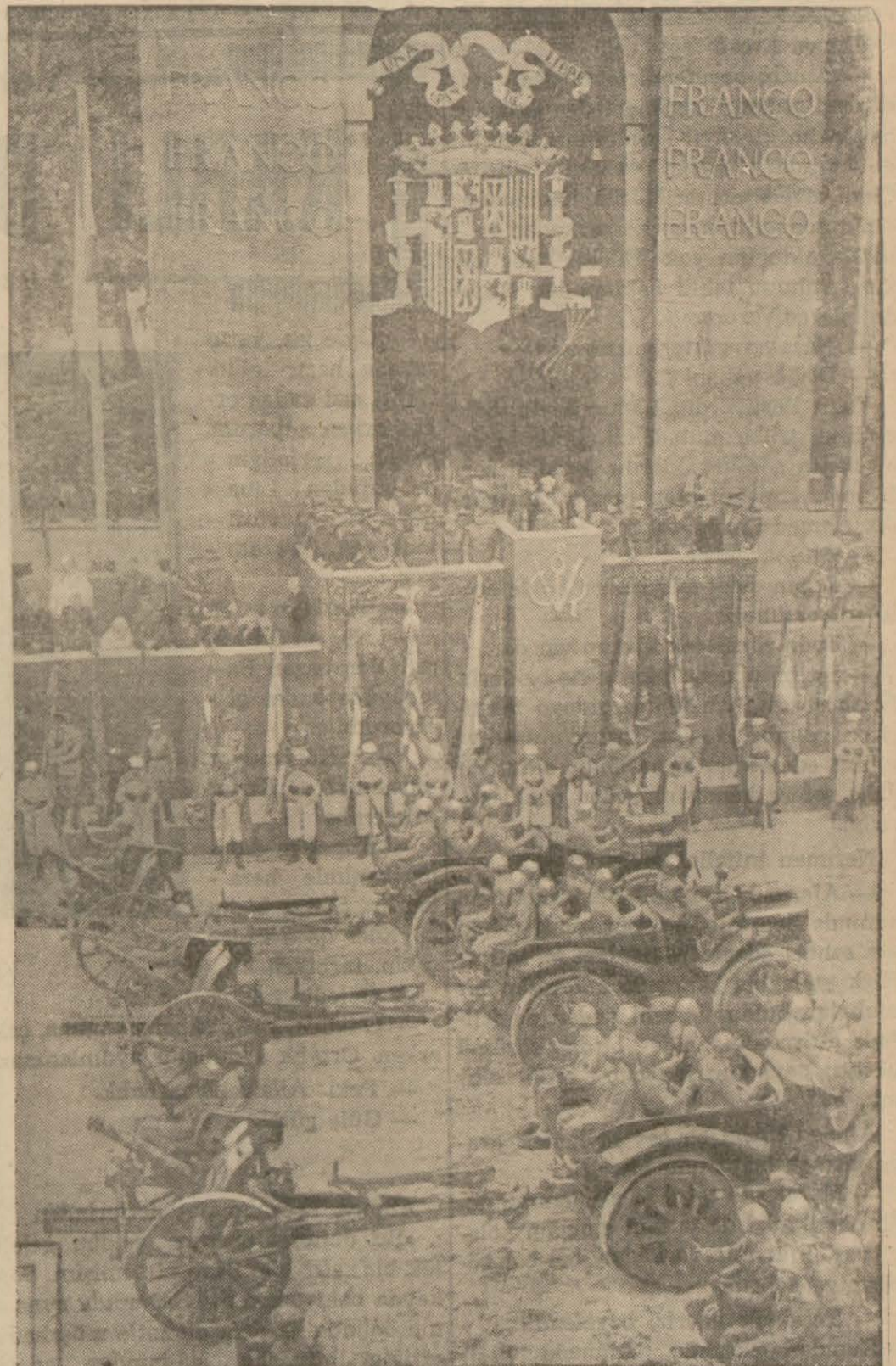
— Evvelâ etrafına hayretle baktı. Kendisine gösterilen eşyayı birdenbire tanıyamıyordu.

— İlk sözü ne oldu?..

— İlk sözü, bana bir inek gösteriniz!.. demek oldu. Çünkü köyünde daima işittiği ineklerin sesidir. Sesterini daima işittiği ineklerin sesidir. Sesterini daima işittiği ineklerin sesidir. Sesterini daima işittiği ineklerin sesidir.

(Devamı 14. üncü sayfada)

Madriddeki zafer şenlikleri

Madridde büyük bir geçid resmi yapıldığını, geçid resmine İtalyan ve Alman kıt'alarının da iştirak ettiğini telgraf haberlerimizde bildirmişti. Yukarıdaki resimde İtalyan topçuları Frankonun önünden geçerken görülmektedirler.

E D E B İ Y A T

Tercüme deyip te geçmiyelim!

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Hakikaten çok güç, çok karışık bir hünerdir. Zevki muvaffakiyetinin derecesile ölçülür. Bu zevk önce mütercimim duyduğudur, sonra okurken bizde uyandırdığıdır. Demek ki, bütün edebî mahsullerde olduğu gibi, tercümede de karşılıklı estetik bir heyecan aramak doğru olur.

İyi mütercim kimdir? Nasıl olur? Nasıl yetişir? Yahud, daha doğrusu, nasıl yetişmelidir? Bu «nasıl» ların cevabı hem kolay, hem zordur. Kolaydır, çünkü kısaca «İki lisan da iyi bilen ve zevke de malik olandır» der, işin içinden çıkabiliriz. Zordur, çünkü «Telif eser vücude getiren sanatkarın bir üslubu varsa, ideal bir mütercimim sayısız üslûbları vardır», o - na göre muhakeme edilmesi lâzım gelir. Bunun için devamını bilhassa bu ikinci cepheden tetkike çalışacağız. Bu düğüm ancak bu suretle çözülebilir.

İşte elimizin altında bir kitab var. Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca, Rusça, Japonca, hâsılı herhangi yabancı bir dilde yazılmış bir eser. Diyelim ki biz, bu lisanı biliyoruz. İyi mi, orta mı biliyoruz? Önce buna kendimiz cevap vermek mevkinde ve ıztırarındayız. Tam vicdanî bir hükümle orta bilgiye inanmışsak o eseri tercümeden vazgeçmek her halde en doğru bir kararımız olur. Yok, o ecnebi lisanı iyi bildiğimize kanaatimiz varsa, o zaman o eseri tercüme etmeği düşünebiliriz.

Görüyorsunuz ki, henüz daha düzünebiliriz diyorum, derhal tercümeyle başlarız diyemiyoruz. Neden? Çünkü, mesele, sadece bir ecnebi dili iyice bilmekle hallolunacak kadar basit değildir. Başka şartları da kendimizde aramak mecburiyetindediriz.

O başka şartlar nelerdir? Bir kere, hiç güpbe yok, kendi lisanımızı da her türlü kıvrımları, incelikleri ile kullanabilecek bir yazı melekese, bir yazı ihtisasına ermiş olmamız lâzımdır. Kimse bize, diye memelidir ki: Türkçeyi fena yazıyorsun, üstünkörü ve bozuk yazıyorsun, kelimeleri seçişte rastgeleye ve cümlelerini örüşte rabatasızlık veya çetrefillîğe düşüyorsun, yahud en hafif, dümdüz, yeknesak satırlar sıralamaktan bir türlü kurutulamıyorsun! demek ki, başka bir dil den tercümeyle başlamadan evvel, kendi dilimizde az çok bir muharrir, bir ü-

lûbkâr olmamız, en basit bir mantıkla kabule mecbur olduğumuz bir keyfiyettir. Diğer şartlar da bunun arkasından gelirler.

İyi bir mütercimde bütün şu vasıflar bulunmalıdır: sabırlı olmak, müşkül karşısında yılmamak, bir cümleyi icabında on kere değiştirmek, eserin aslındaki bir kelimenin, bir tabirin türkçedeki tam mukabilini bulmak için aceleden sakin olmak, son derecede tercüme kokusundan çekinmek, tercüme ettiği eserin muharriri kendisi imiş gibi bütün fikirlerine, hislerine ve ifade güzelliklerine nüfuz edebilmek, eserine göre filozof, eserine göre şair, eserine göre ressam kesilmek, ve nihayet, tercüme ettiği parçaların aslı ile tercümesi arasında sun'iliğe düşmeden mümkün merite bir musiki yakınlığı yaratabilecek kadar ahenkten anlamak. Bu son vasıf, sadece lirik eserlerin değil, hemen bütün edebî eserlerin tercümesinde aranacak meziyetlerdendir.

Sonra, şu cihetleri de tebarüz ettirmek lâzım:

1 — Üslûb meselesi.

Yukarıda da söyledik. Bir eserin aslındaki ifadeye göre tercümesinde de bir nevi üslûb intihab etmek mecburiyetindediriz. Meselâ aslı, romantiklerden birinin eseridir. Farzedelim ki bu eser, Lamartine'in, Graziella'sıdır, yahud Rafael'idir. Misal olarak bu iki eseri kaydediyorum, çünkü bunları türkçeye çevirmiş olduğum için işin güçlüğüne daha iyi ve belki biraz daha salâhiyetle gösterebileceğim kanaatindeyim. Lamartine'in bu iki eserinde, bütün romantik eserlerde olduğu gibi, tabiat vak'aya hâkimdir, vak'a Graziella'da gayet sade bir balıkcı kızın aşkı. Fakat asıl incelik orada değil. İncelik ve şiir, Lamartine b küçük derin hisli bir şairin bu aşk karşısındaki heyecanlarında ve mistik bir ruhla bütün tabiatı bu heyecanına arkadaş edişinde. Enfes deniz tasvirleri, kır tasvirleri, dağ ve orman tasvirleri... Fakat yazılı, pek o kadar hafif bir örgü sayılmam. Hele bu iki eserden birini başka bir dile tercümeyle başlayalım, o zaman güçlüğü daha yakından, daha teknik, daha amelî bir şekilde görür ve takdir ederiz.

Cümle var ki aslında gayet uzundur, e-

datlarla birbirine perçimlenen müsned ve müsnedüylehler arasında manayı bozmadan ve hiç bir kelimenin mukabilini feda etmeden fikirleri o dilden bu dile çevirmek güçlüğü ile karşılaşırız. Ne yapacağız? Böyle bir parçayı aynen tercüme edemeyiz, çünkü o zaman türkçesi anlaşılmasın bir şekil alır. Âdetâ modern tarzda bir Nerkisi lisanı ortaya çıkarmış oluruz. İşte mütercimim gayreti bilhassa böyle kıssaların tercümesinde bütün çetinliği ile kendini belli eder, uğraşır, terler, yazar, çizer, cümleyi şu şekilde veya bu şekilde kıvrmağa çalışır. Nihayet bakar ki bu otuz, bazan kırk satırlık Fransızca veya İngilizce, Almanca cümleyi parçalamadan tabii bir şekilde türkçeye nakletmek imkânsızdır, o zaman çaresiz mütemmim cümlelerin bir kısmını aslı cümleden ayırır. Ancak o zaman da, fikri esasından uzaklaştırmamak, bilâkis aslıdakini türkçe en iyi bir tarzda, yalnız bir tek cümle halinde değil, birkaç cümle halinde, ifadeye çalışmak lâzım gelir. Bu da, itiraf ederim, haylice yorucu, fakat neticesi o nisbette zevkli bir gayrettir. İyi tercüme ancak böyle didinmekle temin edilir.

Bir de şunu hatırlatmalıyım. Malûm ya, bazı eserler, hangi dilde yazılmış olurlarsa olsunlar, pek fazla mahallî bir renge maiktir. Bilhassa mükâlemeler... Bu mükâlemelerin köylü ağzından yazılanları, mahalle veya askerî hayat argoları ile dolu olanları da vardır. Birinciyeye misal olarak Maupassant'ın bazı hikâyelerini ve hele Jules Renard'ın Poile de Carotte'ünü gösterebilirim. İkincisi, yani askerî argo dolu bir roman için de, şimdi, ilk olarak hatırladığım, Roland Dorgeles'in Tahtadan Salıbler isimli meşhur harb romanıdır. Bu romanda, Büyük Harbin dehşet ve fecaatle geçen beş yılı zarfında siperlerdeki askerlerin konuşmaları aynen yazılmış. Halbuki bu harb argosu, yalnız o siperlerde o seneleri geçirmiş olan Fransızların bildikleri kelimelerden mürekkebdir. Daima değişen argo yalnız o siperlerde o seneleri geçirmiş olan Fransızların bildikleri kelime - lerden mürekkebdir. Daima değişen argo lûgatleri ise bu kelimelerin çoğunu içerisine almamışlardır. Şimdi bu vaziyette

(Devamı 10 uncu sayfada)

Politikacıların ezeli ve ebedî rehberi

Makiavel

Kimdir, neler yaptı?

Gazeteci Ludvig bir gün Mussolini ile konuşuyordu. İlk okuduğu kitaplar arasında Makiavelin de bulunup bulunmadığını sorunca şu cevabı aldı:

— Babam akşamları demirci ocağının içinde kalan ateşin karşısında memleket şarabını içerken bize onu okurdu. 40 yaşında kitabı bir daha okuyunca üzerimde daha büyük tesir yaptı.

Napolyonun seyahate çıktığı zamanlar okuduğu, dördüncü Hanrinin üzerinde ettüğü kitabı da okudu. 2 nci Fredrik te o kitabın bir tenkidini yapmıştı. Maamafik unutmuyalım ki Makiaveli tenkid etmekle beraber taklid etmekten geri durmazdı.

Niçe daha açık kalbli idi. Bilâkis Makiavelin kitabının kendisine zevk verdiğini söyler ve kitabın içinde insanın kendi simasını bulduğu bir aynaya benzetirdi.

Kitabın esasını teşkil eden «Prens» başlıklı 16 ve 17 nci asırlarda yüz defa dan fazla basıldı. Bütün memleketlerin devlet adamları ile papazları tarafından okundu. Bununla beraber kilise, kitabı şeytan eseri olarak telâkki ederken, halk tabakası «Makiavelce» gibi bir tabir icad ederek onu makbul görüyordu.

Hemen her tarafta yazıldı, tekrar edildi ki, meselâ 16 nci asrın Fransız başvekilliklerinden Kardinal Mazaron hep Makiavelce hareket etmiştir. Vergi daireleri de öyle hareket etmektedir. Fakat meselâ Moris Şövalie hiç öyle değildir. Acaba bu cümlelerin kastedilen mana nedir?

Suale cevap bulabilmek için her şeyden önce Nikola Makiavelin kim olduğunu anlatmak lâzım.

1513 yılında Floransalı muktedir bir memur birçok mülkiye ve diplomasi memuriyetlerinde bulduktan sonra azledilmişti, daha 44 yaşında, genç sayılırdı. İçi hırsla dolu olduğu için görme sahası çekildiği kır evinin ufkuna inhisar etmedi. Gece gündüz bütün iç yüzünü bildiği büyük şehri düşünüyordu, dostlarına sayısız mektuplar yolluyordu, bir taraftan

makiavel

da «Prens» i yazıyordu. Maamafik bu kitabın muharririni içine düştüğü sefaletten kurtarmadı. Makiavel bu muvaffakiyetsizliğin verdiği hiddetle artık saklamıyor, hele kitabı Medici ailesi efradından birine ithaf ettiği halde oradan yardım görmediği için bilhassa bu aileye çatıyordu.

Şöyle dedi: — İstiyorum ki, bu Medici Senyörleri beni kullanmaya başlasınlar, hattâ bir düşünme taşını çevirmek için olsa bile. Şöyle düşünürüm, onu bir defa okumak zahmetine katlansalar görecektir ki, devlet hizmetine tahsis ettiğim on beş yılın oyun, ne de uyku ile geçirmişimdir. Bununla beraber ilk zamanda istihlal ile karşılaşan eser Makiavelin ölümünden dört yıl sonra basılacak, o asrı geçiren (Devamı 13 üncü sayfada)

Yeni Edebî Romanımız: 13

KARLI DAĞA GÜNEŞ VURDU

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

— Öyle ise, yarın sabaha hazır olun. Gelip, sizi evden erken alıyorum. Sabah serinliğinde buradan Liba - deye kadar yürümek pek hoş oluyor.

— Libadeye mi? — Ne var? Uzak mı? Ben bazan Başbüyüğe kadar gidiyorum.

— Korkmuyormusunuz? Kızlar pek tenha.

— Köpeğim daima benimle beraberdir. Sonra bizim köylüler de o kadar sakin, terbiyeli kıl

— Öyledir ya!

— O hâlde, yarın sabaha.. amma, çok erken. Ortalık aydınlanır aydınlanmaz.

— Peki. Allaha ısmarladık.

— Güle güle.

Neriman infialini gizliyemedi

Ahmed Ercan'ın not defterinden «Bu deftere, buraya geldim geli tek bir satır bile ilâve etmemişim. Son kayda bakıyorum da, Sapanlıda aynanın önünde ilk defa dikkatle müşahade ettiğim ihtiyarlık âlâiminden adeta ürktüğüm, endişe ettiğim, yeise düşüğüm anlaşılıyor. Hepsî de ne mânâsız meğer! Günlerce, haftalarca kendimi bosu bosuna üzmüş durmuşum. İn-

san, hayatının gönülüne tâbi olduğunu fark etmiyor. İhtiyarlık gönülden başlıyor. Gönülden ve ruhtan.. bu iki şey bezmeye başladıkdan sonradır ki madî varlık ta inhitata, infisaha yüz tutuyor. Şimdi çok iyi anlıyorum: Eğer gönülle ruhum taze kalmış olsa imiş başım böyle apak bir manzara arz etmiyecektim.

Hastalık, masal! Ötemizde berimizde duyduğumuz sızılar, ağrılar, ağrılıklar.. hep sinirlerimizin maneviyatımız üzerinde yaptığın aksülâ - mellerin neticesi. Şifa, ilaçlarda, perhizde, rejimde değil. Hayatı pembe görebiliyor musun? Bütün mesele onda.

Hayır! Ötume değil. aynı müddeti, aynı tarzda yaşama mahkûm olur - dum. Maazallah, o işkenceye de kabil değil tahammül edemem.

Ne oluyorum? Mütemadiyen, müte - hassir, müştak nazarlarımın önünde kadın hayâletleri doluyor. Bunlar kim? Hiç birini şekillendiremiyorum. Kadının ne demek olduğunu bilmiyorum ki.. cennete inanan müminler gibiyim. Hasretini çektiğim şeyin tam mahiyeti bence meçhul.

Mechul.. lâkin ne güzel şey! Kadın yüzü, kadın eli, kadın şefkati, kadın sözü.. hele sözü! Munis bir kadının konuşmasındaki ahenk acaba tabiatın hangi musikisinde vardır?

Bugün onu dinlerken, benliğimin bir keman hassasiyetile, nerede ise iriliyeceğini hissediyordum.

Acaba şey! Adını yazmaktan mı korkuyorum? Niçin korkuyorum? Neriman benim için ne olabilir? Arkadaş bile diyemem ona. Henüz çocuk. Gözlerimde sezmede olduğu hayaletler içerisinde onun şeklini andıran bile yok.

Bakındı! Gene «o» diyorum. Çocuk olsaydı, bir kadın ismini tekellüm etmişim!

Yarın sabah gelecek. Gezmiye çıkacağız. Kızların tenhalığı içinde onun sesini.. kadın sesini doyasıya dinliyeceğim, bugüne kadar ne redemişim, acaba? Otuz yıllık mahrumiyeti bir günün, bir haftanın, bir yılın içerisinde telâfiye imkân var mı? Heyhat!

Bir müddet sonra köyüme dönecem. Ne olacağım orada? Gene yalnızlık, kimsesizlik.. kadımsızlık. Bu ilâhî musikiye bedel horoz sesleri, kağıt gıcırtiları, koyun melemeleri, değil mi? Niçin bir arkadaşım yok benim de? Niçin, boşluğumu dolduracak bir eşya mahrumum?

Neriman mı? Olacak şey değil. Benim aklıma bile getiremem. Ben Neyim? O ne? Karla güneş imtizac edebilir, messül edebilir mi?

O, sade bana birkaç günlük arkadaşlık, Uyuşmuş maneviyatımı tenbih edecek bir kuş sesi. Karları eritecek güneş huzmesi.. o kadar. O da, belki..

Şimdi aynaya baktım, döndüm. Hepsî gündüklerimin, yazdıklarımın hepsi boş. Hepsî kuruntu. Karla dağ iyicene buz tutmuş artık. Ona hiç güneşin harareti tesir etmez.. edemeyecek.

(Arkast naz)

Ahmed Ercan:

— Aman; beyefendiciğim! dedi; evnizden, sizden; kerimenizden o kadar hazzettim ki; sayılı günlerimin hepsini de burada geçirmeyi saadet bilirim. Ciddî arz ediyorum: Küçük hanımefendinin sohbetlerinden zerre kadar rahatsız olduğum yok. Bilâkis genç bir kızın ruhunu tahlil bakımından istifade bile ediyorum.

— Nezaket gösteriyorsunuz.

— Değil, vallah!

Vakit ilerliyordu. Ramiz beyin, öğle uykusu galiba mutad idi. İkide birde, ağırbaşlı göz kapaklarını, kendini zorlayarak, kapanmaktan men'e çalışıyordu. Ahmed Ercan kalktı:

— Müsaadenizle...

— Erken değil mi? Neden böyle acele ediyorsunuz?

— Evde görülecek işlerim var da...

— Siz bilirsiniz. Fakat gene bekleriz. Allah aşkına; istediğiniz zaman teklif - sizce geliniz. Bugün, uzun uzadıya sohbet edemedik. Kızım mâni oldu. Bir daha sefere kendisini evden uzaklaştı - rırım.

Neriman infialini gizliyemedi:

— Aferin babacığım! Beni, misafirin yanında hep küçük düşür, emi? Sanki sen sohbet edemedin de, ben mi ettim? Kırk yılda bir karşımda enteresan bir muhatab buldum.. beni ondan da istifade ettirmedin; ikide birde sözümü kestir; payladın; mahcub ettin. olur mu, bu?

Ahmed Ercan bir şey söylemek, araya girmek lüzumunu hissetti:

— Merak etmeyin, küçük hanım; dedi; her ikinizi de tatmin etmenin kolayı var. Baktı inçaya kadar, bol bol görüşmeye gelirim.

— Teşekkür ederiz, beyefendi!

Kapıdan çıkarken, Ahmede hasır şapkasını uzatın Neriman:

— Yol yürümesini sever misiniz? diye sordu.

— Severim. Nicin?

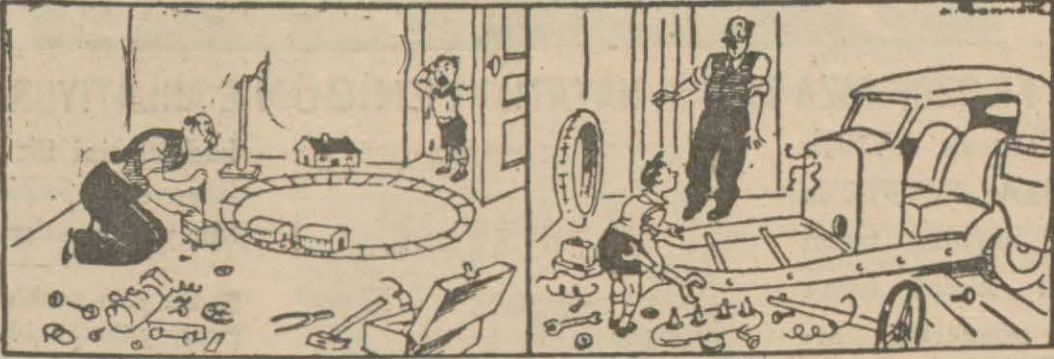
KAHKAHA

Su

Su, muz gibi her niyete alınabilir. Süt niyetine de, şarab niyetine de.

★

İki su bir ekmek yerini tutar. Onun için bir bardağına bazı yerlerde beş kuruş alırlar.

İnti kam

Hava

Hava ucuzdur, elbise pahalı. Fakat hava tebdili, elbise tebdilinden bin kat pahalıya malolur.

★

Hava almayı herkes ister. havalanmış kadını almayı kimse istemez.

Resimli Fıkra

Diyorlar ki:

Çiçeklerin de dilleri vardır, değil mi sevgilim?

— Evet.

— Şimdi size verdiğim bu çiçekler ne diyorlar?

— Diyorlar ki:

Senden evvel Nec

lâya verilecektin. Neclâ almadı, Jaleye

verilecektin. Jale evde yoktu. Süheylâya

verilecektin. Süheylânın babası evde idi.

Nihayet ortada kaldık, bütün ümidimiz

sende, bari sen bizi kabu et!

lâya verilecektin. Neclâ almadı, Jaleye verilecektin. Jale evde yoktu. Süheylâya verilecektin. Süheylânın babası evde idi. Nihayet ortada kaldık, bütün ümidimiz sende, bari sen bizi kabu et!

Haklı

Erkek, sevdiği genç kızdan yüz bulmamıştı:

— Biliyorum, dedi, siz zengin bir insanla evlenmek istiyorsunuz, fakat sunu da bilin ki parayla saadet ol-

maz. Genç kız güldü: — Ya ben paralı bedbaht olmayı paralı saadete tercih ediyorsam: Akılsızlık mı ediyorum?..

Buz dolabı

Erkek gömleğini giyecekti. Burnuna bir koku geldi:

— Bu ne hal, gömleğim balık kokuyor.

Karısı bu sözü çok tabii karşladı:

— Kokar ya!

Nasıl kokarmış? — Sen buz dolabı almadın, ben de gardrobun buz dolabı haline getirdim. Yemekleri birkaç kilo buzla birlikte oraya koyuyorum. Bayatlamıyorlar.

Kuvvetli

Karı koca münakaşa ediyorlardı. Bir aralık kadın:

— Bütün söylediklerim doğru dur, dedi. Sen de bilmelisin ki ben yaın söylemem.

Böyle bir zâfım

İktur. Erkek: — Hakkın var. Bu hususta zâfın yok; bilâkis çok kuvvetlisindir.

Vahşiler

Bizim ırktan olanlar da beyazlar, içine girer girmez vahşileşiyorlar.

— Nereden anladın?

— Jozefin Bakerin şu resmine bak sana. Giydiği etek

şere kadar uzun, üstündeki bluz da yakaya kadar kapalı!

— Yapmayın bay, şimdi bayan gelip görecek.

— Çizgileri böyle olsun!

— Ne güzel...
— Ne güzel şey miyop olmak?

— Kocam dün gece eve geç geldi, nerede olduğunu sordum.
— Ne cevap verdi?
— Sana yeni bir rob yaptıracağım! dedi.

İŞ BİLENLER

Neler söylediler?

Aşçı namzedi müracaat etti: — Ben aşçı olmak istiyorum. Gayet iyi yemek pişiririm.

Sordular:

— Bundan evvelki yerinden neye çıktın?

— Efendilerim öldüler de.

— Neden öldüler?

— Mide rahatsızlığından. nazım güçlüğünden.

★

Hızır etçi namzedi: — Bundan evvel çalıştığım yerde de ben den çok memnundular.

Dedi. Ve memnuniyetlerinin derecesini anlatmak için şunu söyledi:

— Sabah kahvaltımı odama evin hanımı getirirdi. Ayakkabılarımı da hergün evin beyi fırçalar, boyardı. Evin çocuklarını bakkala, kaaba gönderirdim. Hiç biri itiraz etmezdi hemen koşup giderlerdi.

★

Mürebbiye ariyanın evine gelen kadın:

— Ben falanca kişilerde buldum. Çocuklarını büyüttüm:

Dedi. Mürebbiye ariyan, falanca kişilere telefon etti:

— Çok iyi kadındı, cevabını aldı, fakat şimdi mes'uliz fazla bir şey söylemeyeceğim. Çocuklarımızı terbiyesiz oldukları için mektepten kovdular, onları tekrar mektebe aldirmek için uğraşıyoruz.

★

Hususî otomobili olan, bir soför arıyordu. İlk müracaat eden soförden eskiden soförlük edip etmediği sordu:

— Şimdiye kadar yirmi beş kişinin yanında buldum.

— Onlardan birer vesika getirseniz.

— Getiremem. Hep otomobil kazalarında öldüler.

★

Bir adam bir plaja gitti. Plaj sahibini gördü:

— Size bir yüzme hocası lâzım değil mi?

— Daha evvel ne iş gördüydünüz?

— Bir iskelede çimacı idim.

— Neve çıktınız?

— Günün birinde denize düşer de boğulurum diye korktum..

★

Bir kitabçı dükkânına giren orta yaşlı zat:

— Bir kitab yazdım. Basar mısınız?

Dedi. Kitabçı kitabı baktı:

Kitab muharriri izahat verdi:

— Bu kitabı okuyan ve tâtib eden evli erkekler ne kadar kılıbık olurlarsa olsunlar, derhal birer kazak kesilirler. Ve artık karılarından korkmazlar.

— Sizin isminiz?

— Söylüyeyim; fakat kitabın üzerine yazılmasına kat'iyen müsaade edemem?

— Niçin?

— Karım görür, ve bana yapmıyacağı kalmaz.

★

Bir kitabçı dükkânına giren orta yaşlı zat:

— Bir kitab yazdım. Basar mısınız?

Dedi. Kitabçı kitabı baktı:

Kitab muharriri izahat verdi:

— Bu kitabı okuyan ve tâtib eden evli erkekler ne kadar kılıbık olurlarsa olsunlar, derhal birer kazak kesilirler. Ve artık karılarından korkmazlar.

— Sizin isminiz?

— Söylüyeyim; fakat kitabın üzerine yazılmasına kat'iyen müsaade edemem?

— Niçin?

— Karım görür, ve bana yapmıyacağı kalmaz.

★

Bir kitabçı dükkânına giren orta yaşlı zat:

— Bir kitab yazdım. Basar mısınız?

Dedi. Kitabçı kitabı baktı:

Kitab muharriri izahat verdi:

— Bu kitabı okuyan ve tâtib eden evli erkekler ne kadar kılıbık olurlarsa olsunlar, derhal birer kazak kesilirler. Ve artık karılarından korkmazlar.

— Sizin isminiz?

— Söylüyeyim; fakat kitabın üzerine yazılmasına kat'iyen müsaade edemem?

— Niçin?

— Karım görür, ve bana yapmıyacağı kalmaz.

★

Bir kitabçı dükkânına giren orta yaşlı zat:

— Bir kitab yazdım. Basar mısınız?

Dedi. Kitabçı kitabı baktı:

Kitab muharriri izahat verdi:

MAHKEME KORİDORLARINDA

Evlâdları için kendini sattığı söylenen ana ile mülâkat

Kadının beni düşürdüğü sukutu hayal, herhalde yediği cezadan daha ağır oldu
Yazan : Nusret Safa Cokkun

Adliye binası

— Bay namık, ben çocuklarımın nafakasını temin etmek için odama adam aldım. Bana vesika vermesinler. Sonra onlara umumî kadının çocukları derler..

Bu sözleri bir hafta evvel bir ceza mahkemesinde odasına yabancı adam aldığı, gizli fuhuş yaptığı için yakalanan genç bir kadın söylemişti.

Adliye işlerine bakan arkadaşımızın o gün getirdiği adliye haberleri arasında bu havadis te bulunuyordu. Bu sözler üzerinden yürüyerek vardığımız netice bir hayat faciası karşı karşıya bulunduğumuz şeklide olduğu için bu büyük iç-timai vak'ayı küçültmek dört satıra indirmiş, bedbaht anayı bir de gazete sütunlarında teşhir etmeği doğru bulmamıştık.

Dün aynı kadın, aynı cürmün mütebaki hesabını vermek için tekrar mahkeme karşısına çıktı. Suçile beraber adalet terazisinin bir kefesine oturdu. Derhal şunu söyleyeyim ki suçu üç lira para cezasıyla bir lira mahkeme masrafı çeken genç kadının mahkeme salonunda değişiveren hüviyetinin beni düşürdüğü sukutu hayal, her halde yediği cezadan daha ağırdır.

★

Koridorda mahkemenin açılmasını beklerken, gözlerim banklar üzerinde, pencere diplerinde yüzü muztarib çizgiler arasında kaybolmuş, kalbinin üzerinde dönen azab çarkının dişleri arasında ezilmiş, çökmüş, perişan kılıklı bir genç kadın arıyordum. Yaşlı bir polisle hararetli konuşan fevkalâde şık, tavırlarında hiç bir şey onursamaz bir hal sezilen şımanca bir genç kadından başka kimse nazarı dikkatimi celbetmedi.

Bu şık kadın, polise, bana yabancı gelmeyen sözler söylüyordu:

— Adamı eve beraber yaşamak için getirdim. Konuşup anlaşacak, hattâ evlenecektik!

Bu ipucu mevzuabahs hâdiseye bağlı idi. Fakat tahminlerimde ne yanlışmışım!

Kadın hiç te sefalet çekmiş bir insana benzemiyordu. Bilâkis işi tıkrında insanların alâmetlerini taşıyordu. Üzerinde usta bir terzi elinden çıkmış kiremidi renkte bir tayyör, başında son moda salkımlı çimâk çiçekli bir şapka, aytağında kostümünün renginde pabuçlar, elinde kırmızı bir çanta vardı.

Tereddüde yanına yaklaştım:

— Bir hafta evvel gizli fuhuş suçile mahkemeye verilen siz misiniz?..

O, benim tereddüdümle alay eden bir tereddüdsüzlükle karşılık verdi:

— Evet!..

— Hâdisse gazetelerin yazdığı gibi mi?.. Yoksa başka bir iç yüzü var mı?.. Bana esas vak'ayı anlatır mısınız?..

— Peki. Yalnız kurbanın okuyam ismini, memleketimi yazma. Okurlarsa oradan bir daha yanlarına dönemem..

Hafif şımalı Anadolu lehçesile konuşuyordu. Banklardan birine ilişti.

Sordum:

Memlekete kiminiz var, niçin onların yanına gitmiyorsunuz?..

— Memlekette annem, amcam, çocuklarım ve nişanlım var..

Hayret ettim:

— Nişanlım mı?..

— Evet!.. Kocam öleli dört sene oluyor. İki kız, iki erkek dört çocuğum var..

— Çocuklar memlekette olduklarına göre, siz burada çalışıp onlara mı bakıyorsunuz?

Bu sualime doğrudan doğruya cevap vermedi:

— Bir müddet bütün fabrikalarında çalıştım. Bazı evlerde açlık ettim. Asıl İstanbulla gelmeme sebep, nişanlım oldu. Onun peşi sıra geldim. Beraber yaşadık, ne yapayım, ona sevdalı idim.

Çantasından bir resim çıkardı:

— İşte!.. Nişanlım budur.. Şimdi memlekette.. Burada bir ev parası yaptık, tan sonra dönüp gidecektim.. Birkaç bin lira topladım..

Bu sözleri müteakib gene çantasından bir banka hesabı cari defteri çıkardı:

— İşte sened!..

— Âlâ, dedim.. Şu halde çocuklarınızı geçindirmek için fena yola düştüğünüz doğru değil!..

Başını önüne eğdi. Utancından olduğunu temin edemedi. Düşünmek için bu jesti yapması ihtimali daha kuvvetli..

— Odama aldığım adama Sultanahmedde rastgeldim. Kimsesi yokmuş.. Beni himaye etmek istedi. Beraber yaşayalım, anlaşarak ileride evleniriz, dedi. Ben de aldım, oturduğum odaya götürdüm. Ev sahibi Emin'e de çıkarak haber verdim.

— Ben bu adamla yaşayacağım.. Ben metres tutuyorum.. Gel de konuş, dedim.

Emin fena halde kızdı:

— Ben böyle şey istemem!

Diye bağırarak karakola gitti.

Benimle beraber yaşamak isteyen adam da «ben ona gösteririm!» dedi, arkasından çıktı.. Polisler geldi, beni kara-kola götürdüler, bana umumî kadın ve sîkasi vermek istiyorlar.. Çocuklarım var. Hiç bir zaman onları lekelemek istemem! Hakkım yok buna!..

— Peki o halde niçin bu yola düştünüz?

— Yalnız yaşayamazdım, başıma bir erkek isterdi.

— Ya nişanlım?..

— Memlekete döndüğüm zaman da onunla evlenecektim.

— Madem birkaç bin liranız olmuş, neden dönmüyorsunuz?..

— Burada alacaklarım var.. Onları kur tarıp dönecektim.

— İyi amma, anlaşaydık bu adamla yaşayacaktım, diyorsunuz?.. Cevap vermesine meydan kalmadı. Mübaşirin sesi, kadını çağırıyordu.

— Beni çağırıyorlar, girmeliyim! dedi.. Çantasını kapıyarak kapıya koşarken flâve etmeği de unuttu.

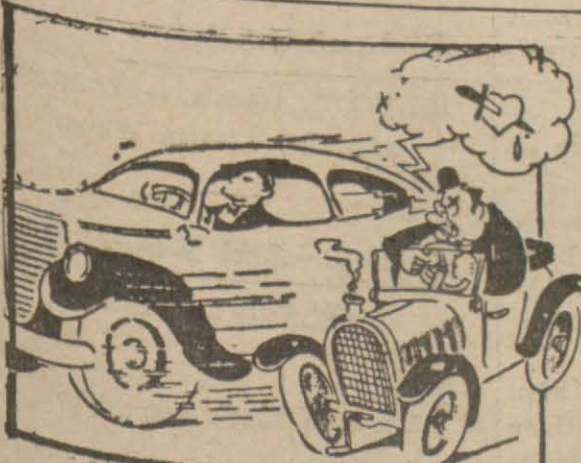
— Aman rica ederim, ismini yazmayın!.. Memlekette haber alırlar.. Müşkül mevkiide kalırım.

★

Şimdi mahkeme salonundayız. Hâkim şahidleri çağırıyor, bunlar iki polis memuru.. Mutad suallerden sonra hâkim birinci polise sordu:

— Bu kadın o adamı niçin odasına almış?..

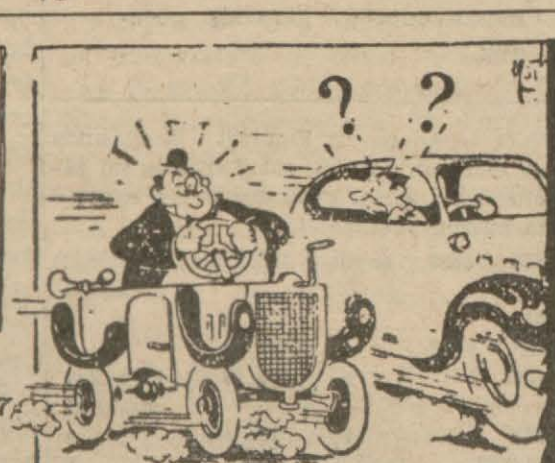
(Devamı 15 inci sayfada)

Hased

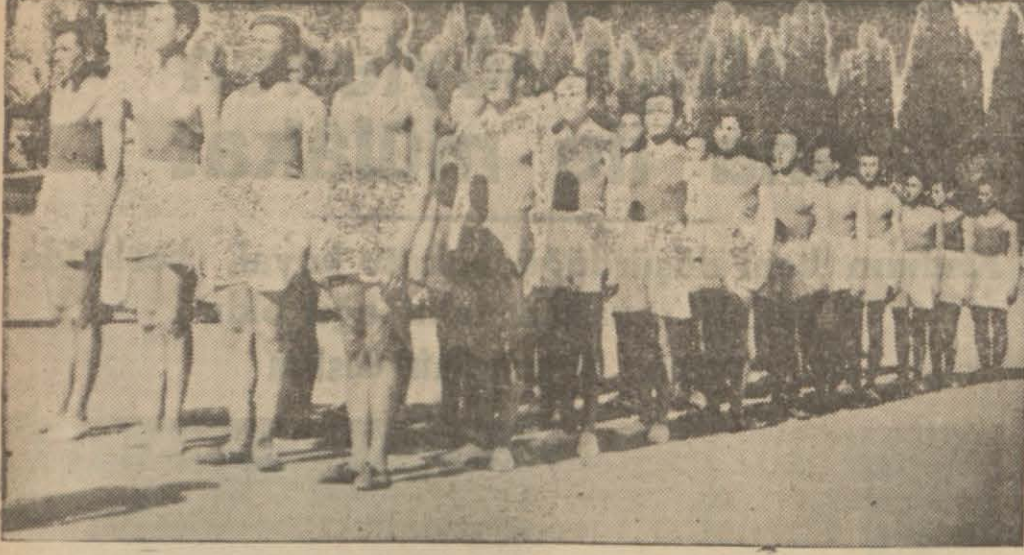

Bir buluş

Netice

İzmir erkek lisesinin spor bayramı

Lisenin genç atletleri geçid resminden evvel

İzmir kumandanı Rasim Aktoğu kazanan atletlere madalya takıyor

İzmir, (Hususi) — İzmir Erkek Lisesinin yıllık spor ve atletizm bayramı Alsancak stadında beş bin seyirci huzurunda yapılmış ve parlak dereceler almıştır. Mor ve sarı ekiplere ayrılan genç atletlerin, atletizmin her şubesinde yaptıkları toplu ve ferdî karşılaşmalar, tam bir spor rekabeti içinde cereyan etmiştir. Elde edilen rekorlar atmalarda mükemmel, atmalarda vasat, sürat koşularında kötüdür. Tahammül koşularında ve bilhassa İsveç ve Balkan bayrakta iyi neticeler elde edilmiştir.

Atletizm müsabakalarından sonra, derece alan atletlere İzmir Komutanı Tümgeneral Rasim Aktoğu tarafından madalyalar tevzi edilmiştir.

★

Gençlik ve Spor Bayramı yurdun her yerinde olduğu gibi İzmirde de parlak tezahüratla kutlandı. 2500 kız ve erkek atlet ve sporcunun Kızıllı sahasında, yirmi binden fazla seyirci önünde yaptığı beden hareketleri takdir ve gururla

Liselî atletler geçid resminde seyredildi. Fotoğraflar, İzmirdeki bayramdan intibaldır.

Edebiyat: Tercüme deyib de geçmiyelim!

(Baştarafı 8 inci sayfada)

mütercim ne yapacaktır? Yapacağı, sa-
dece, o nevi kelimeler ve tabirlerin bir
listesini çıkarmak ve bundan sonra ta-
nidği Fransızlar varsa onlar vasıtasile
o harb siperlerinde bulunmuş olan as-
kerlerden mektubla veya diğer vasıtalar-
la bütün bu argoların mukabillerini so-
rup tahkik etmektir. Aksi takdirde o ki-
tabı tercümeden uzun bir zaman için vaz-
gelemek en doğru ve en namuskarane bir
hareket olur. Çünkü yanlış veya geliş-
miş güzel manlar vererek herhangi bir eseri
başka bir dilden dilimize çevirmekle ma-
dî veya manevî hiç bir kazanç temin ede-
meyiz. Neticede yalnız gülünç oluruz. Na-
sıl ki, bir takım mütercimlerin böyle ya-
pamış oldukları işleri yapmağa kalktıkları
rını ve bu yüzden hem emeklerini, hem
de masraflarını havaya savurdıklarını
sık sık görüyoruz.

İleride tekrar geleceğim bu bahsi ka-
pamadan, tercümenin - teşbih uygunsu-
bir nevi atmosfer yaratmak olduğunu id-
dia edersem gülmeyiniz. Hakikaten öyle
dir. Bir mütercim, her şeyden evvel, ter-
cümeye edeceği eserin havasına, üslûbuna gi-
rebilmelidir. Yoksa ortaya tercümeye edil-
miş bir eser çıkarır amma, bu eser niha-
yet aslının solgun kumaşı bile değildir,
yalnız astarıdır.

Astar tercüme... İşte yarı için millî
kütüphanemizden uzaklaştırmamız lâzım
gölen zavallı kitaplar! Bence bir Tenkid
gazetesi en fazla bu çirkinliklerle müca-
dele edecektir ve bu mücadele, ideal ter-
cümelerin yolunu açacaktır. Sanki telif
gibi temiz bir türkçe ile başarılmış ter-

Leh mütehasıslarına göre sovyet ordusu

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Bu mülâhazalar Leh matbuatına göre
doğru olduğundan, bunlardan Ruslarla
bir ittifakin ya beyhude, yahud da bilâ-
kis muzır olacağı neticesi çıkar. Çünkü
onlar bir mütefahın arazisine ona yardım
için değil, ancak kendi ihtilâl rejimlerini
sokmak için girerler. O halde Stalin bir
harbe ancak bu son hedef için, yani dün-
ya ihtilâline bir adım daha ileri atmak
için, karar verebilir.

İşte Leh mütehasıslarının Kızılordu-
nun muharebe kıymeti hakkındaki mü-
lâhazaları, doktor A. Loessner'e göre, bun-
lardan ibarettir. Birçok kimselerin mü-
tâlealarına göre de bu şekildeki mülâ-
haza ve hükümler gerek Rusların İngiliz
garanti tekliflerine hemen muvafakat et-
memelerinin ve gerek Lehliilerin Sovyet
Rusyanın yardımına güvenmek şöyle
dursun bu yardımın esas itibarile kendi
topraklarında olmasını bile istememele-
rinin hakiki sebeplerini izah ederler.

Bu düşünce ve hükümlerin yanlışlık-
larını birer birer bulup çıkarmak bize düş-
mez, ancak bunlarda birçok mübalâğa o-
labilceğini şimdiden beyan edebilir ve
Rus ordularının yeni sulh cephesindeki
hakiki kıymet, tesir ve hizmetlerinin ne
olabileceğini tetkik etmeğin başka bir
yazıya bırakabiliriz. H. E. Erkiel

cümeler... Telif gibi, fakat aslına uy-
gun, hiç bir kıymet değiştirilmemiş, her
fikir ifade edilmiş, her kelimenin muka-
bilî verilmiş, berrak, düzgün açacağı mü-
kemmel tercüme...
Ah, bu tercümelere ne kadar muhtacdır!
Halid Fahri Ozansoy

"YENİGÜN"

mecmuası; şim-
diye kadar hiç
bir mecmuanın;
hatta gündelik
gazetenin göze
alamadığı bir
fadakârlığa katlanarak, YENİ-
GÜN namına RIZA TEVFIK le
görüşmek, onun hayatını tesbit
eden Fotoğraflar almak üzere
L Ü B N A'na gönderdiği ar-
kadaşı (KANDEMİR) den aldığı
ilk yazı ve resimleri bu hafta
Cumartesi günü çıkacak fevka-
lâde nüshasında aziz okuyucula-
rının arzularını yerine getirmiş
olmanın verdiği büyük bir se-
vinçle sunuyor.

YeniGün

FİLOZOF'un Cunyada Refikası ve muharririmiz Kandedirle alınmış bir resmi

● Bu yazı serisi
Filozof'un 17 se-
nelik hayatını
anlatıyor.

● Bu yazı ile
yakın tarihin
meçhul bir çok
hâdiselerini ilk defa olarak hi-
kâye eden RIZA TEVFIK bir ta-
kım yeni hakikatler ortaya atıyor.

● Bu yazı zevkle neş'e ile okuyaca-
ğınız yüksek bir dehanın, yurdu,
memleketi, vatani için düşüncükleri-
ni, hasretini anlatan bir şaheserdir.

● Bu yazı Filozofun 17 sene evvel
İstanbuldan nasıl çıktığını anlatıyor.

● Nihayet bu yazı Kandedir'in ka-
leminden çıkmış olmakla da büyük
bir kıymet ve ehemmiyet taşımak-
tadır.

Genç ve taze görünmek
isterseniz

PUDRANIZA BİR KAŞIK

KREMA KÖPÜĞÜ

koyunuz

VE CAZİP
SEMERELERİNİ
GÖRÜNÜZ!

Cil-
diniz
bazan
kuru-
muş
ve
buruşmuş
bir hal kes-
beder. Çün-
kü, pudranız
cildin tabii
yağlı ifrazatını
massetder. Yeni
bir güzellik ted-
biri sayesinde bu
halden kurtulacak
sınız. Kullandığınız
pudra kutunuza bir
kahve kaşığı miktarın-
da «krem köpüğü»
ilâve ediniz ve karıştır-
ınız. Bu sayede pudranın
cildin tazeliğini massetme-
sine mani olur ve yumuşak-
lığı muhafaza ve idame eder.
Halihazırda gayet ince ve son
derece nefis ve sizin için tam
matlub nisbette «krem köpü-
ğü» karıştırılmış pudradan te-
darik edebilirsiniz. O da; Yeni
Tokalon pudrasıdır. Tokalon
Pudrası terkibindeki krema
köpüğü sayesinde saatlerce
sabit kalır, ne rüzgâr ve yağ-
murdan, ne de terden kat'iyen
müteessir olmaz, tende
temin ettiği «Mat» tazelik ve
sevimmiliğini bozmaz, Tokalon
pudrasını tecrübe ediniz ve
birkaç gün zarfında teninizde
temin edeceği güzelliği görü-
nüz.

ZAYI — Adapazarı Emniyet Bankasında
sahib olduğum aşağıda yazılı hisselerimi sa-
yı ettim. Yenilerini çıkaracağımdan eskile-
rinin hükmü yoktur.

6070 - 6052 sayılı 100 liralık taahhüdü
asliye

6511 » 10 »
6736 - 6738 » 30 »
497 » 80 » Muvakkat
makbuz

327 » 10 »
9/4/930 tarihli 20 »

Adapazarı Mehmedik mahallesinde
Silâhçı Hasan Uçan

Hergün: Sanayi ve iktisad meselelerimizi hesap ve rakam üzerinde mütalea etmek lüzumu

(Baştarafı 2 nci sayfada)

2 — Hesablar yapılırken kurulmakta
olan devlet sanayinin yanı başında çey-
rek asırdanberi mevcut olan pamuklu
fabrikalarının kâr ve zarar hesapları, in-
kişaf dereceleri üzerinde ne gibi tesir-
ler yapmıştır?

3 — Bu himaye gümrüğü sayesinde
yükseltülen bu fiat iktisadî rejimimizin
umumi surette fiatlar üzerinde yaptığı
yükseltici şartlarla birleştiği zaman mem-
lekette hâsıl olacak pahalılık ve bu pa-
hahlığın doğurabileceği meseleler tetkik
edilmiş midir? Edilmişse, kim ve nerede
tetkik etmiş, hangi neticeye varılmıştır?

4 — Devlet fabrikalarımız, en modern
makine sistemlerle, bu himaye duvarının
içinde, bu himaye ile mütenasib olan a-
zamî kazanç randımanını vermiş midir?
Mühim bir kısmı da ecnebi. sermayesile
çalışan hususî fabrikalar, bu himaye
gümrüğünden ne dereceye kadar istifade
etmişler ve bu istifadelerin memlekette
hüküm sürmesi lâzım gelen «iş ve ka-
zang adaleti» bakımından mevki nedir?

5 — Bu mürit himaye, memleketin iş-
leri üzerinde, umumi surette, ne gibi te-
sirler yapmıştır?

İşte, problemlerin en mühimleri bun-
lardır. Bugün bu suallere hiç kimsenin,
hiçbir teşekkülün sıhatle cevap verebil-
mesine imkân olmadığına göre, pamuklu
mensucat sanayimizin karanlıkta el yor-
damile yürümekte olduğunu iddia etme-
mize hiçbir mâni tasavvur etmiyorum.

★

Bilirim, bu yukarıdaki hesaplar ve bil-
hassa mukayese esasları bugün bir hayli
değişmiştir. Meselâ:

1 — Devlet fabrikaları, bir takım umu-
mî mülâhazalar neticesinde, ne kömür
ve ne de pamuk muntakaları olmaları
yerlerde kurulmuşlardır. Bu hal pamuk
ve kömür nakliyatından mütevellid mü-
him navlun farkları yapar.

2 — Gerek kapitülasyon gümrükleri
devrinde, gerek bizde sanayi hareketi
başlarken mevcut olan dahillî iptidai
madde piyasası rejimi, dünyanın serbest
rejimi idi. Halbuki, bugün iptidai madde
dahilde pahalı ve hariçten de ithal edile-
mez. [Fakat, unutmuyalım ki hali ha-
zırda himaye rejimi sade gümrükten iba-
ret değildir. Yüksek takas primleri de bu-
na ilâve edilmek lâzımdır.]

3 — Sade pamuk değil, kömür de o za-
mana nisbette pahalıdır.

4 — Tesirleri daha az olmakla beraber,
şimdi memlekette işi pahalandıran daha
başka âmiller de vardır.

Fakat, eski ile yeni arasında yapılacak
bir mukayeseyi basit olmaktan çıkaran
bütün bu âmillere rağmen, ben o kanaat-
teyim ki, himaye duvarı çok yüksektir ve
bu yükseklik memleket hayatında çok
gayri tabii bir fiat kompleksi vücude ge-
tiren âmillerin en başında geliyor. Bun-
dan sarfınazar, şu yukarıda ortaya atti-
ğim meseleler üzerinde, şimdiki kadar
hiçbir ciddi tetkik yapılmış değildir. İst-
ediğimiz şey de bu tetkiklerin yapılması,
bunların meydana konmasıdır.

Bu suretle, münakaşa imkânları hâsıl
olur ve o zaman havada konuşmaktan
kurtulup madde, hesap ve rakam üzerin-
de görüşmenin çaresini buluruz. Halbuki,
bugün, her bakımdan havada konuşu-

yoruz. Şu kadar var ki, bu sanayileşme
plânlarını hazırlayanlar da, iktisadî har-
yatımıza veçhe verecek hesapları yapan-
lar da - siyasi vazifelerde olanlardan de-
ğil, teknik ve idare ihtisas sandalyala-
rında oturanlardan bahsediyorum - bir
derin, temiz, tamam hesablı bir aydınlığa
çıkarmak yolundan gitmiyorlar. Acaba,
eski hesaplarının yanlış tarafları fazla
meydana çıkar, düşüncesile mi? Acaba,
sade ihmalden mi? Acaba, bu hesapları
yapabilecek ihtisas ve teşkilât kuvvetle-
ri yok ta ondan mı? Bunları bilmeyiz.
Fakat, bugün memleket efkârında dü-
ğüm halinde duran ve her tarafta mü-
cerred aklın mücerred mantığı ile haller
dönmeye - beyhude! - çalışılan büyük
bir dava, tam bir muamma manzarasını
muhafaza etmektedir. Meçhulât içinde-
yiz ve bundan dolayı da, herhangi bir
kat'î karara varmazdan evvel, bu âlemi
aydınlatmaya mecburuz.

Muhittin Birgen

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 24-5-939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.93	5.93
Nev - York	126.6475	126.6475
Paris	8.3650	8.3650
Milâno	6.6625	6.6625
Cenevre	28.5475	28.5475
Amsterdam	(8.052)	68.0525
Berlin	50.825	50.825
Brüksel	21.6625	21.6625
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Madrid	14.035	14.085
Varşova	28.845	28.845
Budapeşte	24.8425	24.8425
Bükreş	0.9000	0.9000
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.82	84.82
Stokholm	80.545	80.545
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II	—	—
» » I vadeli	—	—

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1897

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenikapı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kıralık kasalar servisi

Mecliste tenkid ve temenniler

(Bastarafı 1 inci sayfada)

me. film, kâğıd, kişi diye sıralanmıştır. Ben bu parayı nereye sarfediyorlar diye aradım. Aynı Tarihi diye bir kitabı çıkar, bazan bize verirler. Ekseriya tarihinden dört, beş ay sonra çıkar, bir de La Türkiye Kemalîst diye Fransızca bir mecmua vardır. O da senede üç, dört defa intişar eder. Güzel resimleri vardır. Dört beş sayfadandır. Onun için devletin, milletin malına kendi malı bakmasını hakiki bir doktrin olarak kabul etmiş olan Cumhuriyetin sevgili Dahiliye Vekili için başında yeni bulunuyorlar. Bu işleri daha düzgün, daha esaslı bir şekilde bağlamasını kendilerinden beklerim.»

Dahiliye Vekilinin izahatı

Müteakiben Dahiliye Vekili Faik Özalp hatibler tarafından ileri sürülen tenkid ve temennilere cevap vermiş, memlekette asayiş ve emniyetin memnuniyeti mucib bir şekilde devam ettiğini, Emniyet bütçesine sanatoryomlar ve prevantoryomlar inşası için tahsisat konduğunu söyledikten sonra ahlak hakkında ileri sürülen mütalealara karşı demiştir ki:

Ahlâka kıymet

Biz mes'uliyeti üzerimize aldığımız andan itibaren aziz milletimizden istediği vazifelerin başında bunun da bulunduğuna kanaatli (bravo sesleri) ve hâlâ da bu kanaati taşımaktayız. Buna lâzım olduğu kadar ehemmiyet veriyoruz. Buna küçük bir misal olmak için bu senenin ikinci ayının başlarında yazılmış olan bir tamimin bir fıkrasını müsaadenizle okuyacağım.

«Premsiyelerimiz arasında ahlâkın, faziletin iltizam ve korunması en mühim bir mevki tutuyor. Gençlikte fazilet aşkını vatan ve vazife uğrunda feragat ve fedakârlık duygularının her vesile ile teşvik ve takviye etmek ve bunlardaki yüksekte zevki ona daha iyi tanıtmak borcumuzdur.»

«Şahsın iyi ahlâkın ve faziletin timsali olduğuna milletçe inanılmış olan Millî Şefimiz İstanbul Üniversitesinde irad buyurduğumuz çok kıymetli hitabede bu mevzu, en büyük mevki tutmuştur. Vatandaşlarımızın ahlâkını ifsada giden sebeplerle her ne suretle olursa olsun daima mücadele ediyoruz ve edeceğiz (bravo sesleri, alkışlar). Partimiz teşkilâtı ve Halkevlerimiz bunu baş vazifelerinden saymaktadır.»

Vekil, müteakiben, seyrüsefer işlerinden bahsetmiş ve tedbirler alındığını bildirmiştir. Mülki taksimat hakkında şunları söylemiştir:

«Mülki teşkilât ne kadar dar ve ne kadar mücehhez olursa memleket işleri o kadar ileri gider. Fakat bunun hepsi ayrı masraflı istilzam eden işler olduğundan nihayet bütçemizle mukayyet olmak zaruretindedir. Zabita kuvvetlerinin tevhidini geniş bir etüd mevzuudur. Biz bugünü jandarma ve polis diye ikiye ayıran bu kuvvetleri emniyet ve asayiş içinde, Dahiliye Vekâletinin emrinde bulundurmakla bir emir altına toplamakla tevhidini temine çalışıyoruz ve ediyoruz.»

Devlet parası

Bir arkadaşımız memurlara devlet parasını kendi paraları gibi sarfetmeleri hakkında telkinat yapmamızı tavsiye ediyorlar. Biz bu telkini yapmış bulunuyoruz. Elbette diğer Vekil arkadaşlarımız da memurlarına lâzım gelen vesayayı yapıyorlar.

Kırtasiyecilik âfeti

Kırtasiyeciliğin çokluğundan ve işleri işkâl ettiğinden bahsettiler. Bu hakikaten bizim de müşteki olduğumuz bir âfettir. Memleket işlerinin daha muntazam bir şekilde ifasına imkân bulabilmek için kırtasiyeciliğe çalışıyoruz. Ancak kırtasiyeciliğin önüne geçmek çok kolay değildir. Bendenize memurların salâhiyetlerini incabında tam olarak kullanması lâzım olduğu vakit mes'uliyet tekabül etmesi bu işin önüne geçebilmek için yegâne çaredir (bravo sesleri). Bu vadiye yürümek istiyoruz.

Bazı memurların Vekâlet emrine alındıklarından şikâyet olunuyor. Vekâlet emrine almak lüzumlu bir tedbir olduğundan dolayı kanunumuza girmiştir ve bu bir ceza olarak değil, tedbiri idari olarak kabul edilmiştir.

Vekil bundan sonra hava tehlikesine karşı alınan tedbirleri anlatmış, hususî idareler hakkında ileri sürülen mütalealara cevaplar vermiş, rakamla zikretmiştir.

Yol mükellefiyeti

Vekil yol mükellefiyeti hakkında da şunları söylemiştir:

«Yol mükellefiyetinin adaletsizliğinden bahis buyurdular. Bunun üzerine çok konuşulmuş ve her vasfı tebarüz etmiş bir iş olduğu için buna bir tek kelime ilâvesine lüzum görmüyorum.»

İstanbul'da et meselesi

Vekil bundan sonra İstanbul'daki et meselesi hakkında izahat vermiş ve demiştir ki:

«İstanbul mezbahası işi ile meşgulüm. Bu yalnız Belediye işi de değildir. Geniş bir mevzudur. Bugünkü size bir hesab vermek imkânını bulabilirim. Belediyeler et işi ile kesilecek hayvanların mezbaha kapısına gelmesinden kesilen etlerin kasab dükkanından satıldığı zamana kadarki safhadan mes'uldür. Ondan üst tarafının hesabı bittabi belediyelere aittir. İstanbul Belediyesi'nin mezbaha ücreti olarak kilo başına aldığı beş kuruştur. Bundan başka borsa ücreti diye 50 santim almır ki bu Belediyenin değildir. Nakliye kırk para oluyor. Perakendece de beş kuruş kâr veriliyor. Min-hayselmecmu mezbahadan tâ satılacağı zamana kadar et üstüne kiloda 11.5 kuruş biniyor. Binaenaleyh bu mevzu üzerinde mütalea yürütülürken bu hesab elimizde bir hata etmemek için rehber olabilir.»

Sular meselesi

Vekil, bundan sonra, Ankara otobüsleri ve su fiatları hakkında geniş izahat verdikten sonra İstanbul sularına geçmiş ve demiştir ki:

İstanbul suları:

Terkos suları Belediyenin eline geçtiği zaman yani 933 te günde 29 bin metre mikâbi su veriyordu. Bugün 41 bin metre mikâbına çıkmıştır. Yapılmakta olan bazı tesisat ikmal edilince yani bir Haziran'dan itibaren 60 bin metre mikâbına çıkacaktır.

Terkos ve Kadıköy sularının aylık teşkilât masrafı şirketten Belediyeye geçtiği zaman 22,449 lira idi. Bugün Belediyenin elinde 20,293 liradır. Yani işletme masrafı iki misline çıkmış olmasına rağmen eskisinden azdır. Abone adedi o zaman 26 bin iken bugün 32 bine çıkmıştır.

Kırkçeşme suları

Kırkçeşme suları: Bunların menedildiğinden bahsedildi. Bu suyun kullanılmasını meneden Şhihiye Komisyonlarıdır. Bunun hesabını Şhihiye Vekili arkadaşım daha iyi verecek ve izah edecektir.

Zirafî asayiş

Vekili zirafî asayişten bahsederek dedi ki:

«Köy idarelerinden de bahis buyuruldu ve zirafî asayişin eksikliğinden şikâyet edildi. İtiraf edeyim ki, biz de bundan müştekiyiz. Bunu önlemek için asayişî zaraiye kanunu diye bir kanun lâiyhası hazırlanmaktadır. Yakında takdim edilecektir. O kanun bu iş için umarım ki, kâfi miktarda çareleri temin ve köylüyü tatmin etmiş olacaktır.»

Köy kanununun mecburi hizmet diye kabul ettiği işlerden maadasi için salma yapılmaması emredilmiştir. En büyüğünden en küçüğüne kadar idare memurlarının ne tarhına ne tevzine ne de tahsiline asla müdahale etmemeleri kat'iyen emrolunmuştur (bravo sesleri).

Bundan sonra Emniyet bütçesinin müzakeresinde Berç Türker Afyon söz aldı ve bütçede sanatoryom için 50 bin lira tahsisat olduğunu işaret ederek bu sanatoryomun nerede tesis edileceğini sordu: «Eğer Ankarada tesis edilecekse diğer yerlerin İstanbul ve İzmirin de buna ihtiyacı vardır. Temennim gelecek sene bunları tevessül etmeleridir» dedi.

Mesken buhranı

Küçük memurların karşılaştıkları mesken buhranına tekrar temas ederek Dahiliye Vekilinden bu hususta izahat istenmiştir.

Dahiliye Vekili — Mesken buhranı denildiği zaman kira yüksekliği manasını çıkarmak lâzım gelir. Zannediyorum ki ucuz kirali evler yapmak ve bilhassa küçük memurlar için evler yapmak çok faydalı ve lüzumludur. Hükümet birkaç senedir bu mevzu ile meşguldür. Hakikaten bu iş hükümet için bir ukde olmuştur. imkân olunca bir çare bulacaktır.»

Sanatoryom için bina

Sırrı İçöz (Yozgad), Ankarada hazır sanatoryom binası olduğunu ifade ederek Keçiörendeki bir binayı hatırlattı, dedi ki: «Orası merhum Büyük Atamızın da nazarı dikkatini celbetmiş bir binadır.

Rüzgâr vaziyeti tesbit edilmiş, raporları alınmıştır. Elyevm idareci hususiyelerinin bekçileri elinde gelen köylülerin hayvanlarına ahırlık vazifesini görmekte. Eğer Şhihiye Vekâleti burasını kullanmayacak ise Emniyet memurları için tam bir sanatoryom yeri olabilir.»

Çok çocuklu ailelere yardım

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti bütçesinin müzakeresinde ilk sözü Meliha Ulaş (Samsun) almıştır. Çok çocuklu ailelerin yardım ve emrazı efrençiyi ile sıtma hastalıklarını ele alarak mütalealarını söylemiş, çok çocuklu ailelere yapılan pek az yardımın bile vaktinde yapılmadığını, bu kimselerin ekseriyetini köylülerin teşkil ettiğini ifade ederek bu sene bütçeyi konan (75) bin liranın azlığını işaret ederek gelecek yıllarda bu tahsisatın artırılmasını istemiştir.

Verem mücadelesi

Osman Şevki Uludağ (Konya), Şhihiye Vekâletinin bütün icraatında tamamen muvaffak olduğunu iddia edemeyeceğini söylemiş, bütün verem mücadelesinde teşkilâtın 3 dispanser ve bir sanatoryomdan ibaret bulunduğunu, memleketin kalabalık yerlerinde bu gibi müesseselere yer verilmesi lâzım geldiğini söylemiş. Heybeli sanatoryomunun memleketin en uzak köşesinde bulunduğunu Anadolu'dan bir hastanın İstanbul'a kadar gelebileceğini, her muntakada bir sanatoryomun kurulmasının zarurî olduğunu ifade etmiştir.

Hatib bundan sonra tıbbî ilânlar hakkında mütalealarını söylemiştir.

Doktor ihtiyacı

Berç Türker (Afyon) memleketin doktor ihtiyacının çok fazla olduğunu, memleketin uzak yerlerinde değil, en yakın yerlerinde bile ve meselâ Yalovadan otomobil ile yarım saat mesafede 50 bin nüfuslu Orhanlı kazasında doktor bulunmadığını söylemiş, memleketimizdeki doğum meselesine temas etmiş ve vefiyatın önünü almak için esaslı ve vâsi bir teşkilâtın lüzumuna kani olduğunu ifade etti.

Bir gazeteye cevap

Hilmi Kalaç (Kayseri), nüfus meselesi ve göçmen işleri hakkında Vekâletlerden bazı temennilerde bulunmuştur. Bu arada bir İstanbul gazetesinin çok çocuklu ailelere yardım yapılmasının muvafık ve müsbet bir netice vermeyeceği, çünkü çok çocuklu ailelerin ancak cahil ve fakir sınıflarda bulunduğu hakkındaki yazıya işaret ederek:

«Havir, demistir, çok çocuklu aileler vatanperver insanlardır, bizim bu topraklarda bol vatandaş ihtiyacımız vardır.»

Karabükte sıtma

İbrahim Tali Öngören (Diyarbakır), is kanunundan bahsetmiş, bazı müşahedelere göre bugün Karabükte sıtmanın almış, yürümüş olduğunu, İstanbul'da bir çok fabrikaların hâlâ doktorsuz bulunduğunu, sıhhi şartların bozuk bulunduğunu söylemiştir.

Muhacir meselesi

Ziya Gevher Etili (Canakkale), muhacir isinden bahsetmiş, bunun büyük bir millî dava olduğunu, bu mesele hakkında kürsüde uzun uzadıya söz söyleyecek olursa bütçenin Eylül'e kadar çıkamayacağını, 19 bin aileye hâlâ ev yapılmadığını, Bulgaristanda evini barkını satıp buraya gelmek isteyen irktaslarımızın orada ne halde bulduklarını tebarüz ettirerek demistir ki:

«Bu işin gecikmesine tahammül edemiyorum. Bundan sonra muhacir işile behemehal uğraşmalız.»

Adliye kâtibleri

Adliye Vekâleti bütçesinin müzakeresinde İstamat Özdamar (Eskişehir) söz alarak demiştir ki:

«Bendeniz Adliye bütçesini okurken ümid ediyordum ki zavallı kâtiblerin masalarına zam yapılmasına dair bir paranın tefrikine rasgeleceğim. Bunu görmemekle son derece muztarib oldum. Eminim ki siz de benimle beraber ızdırab duyuyunuzdur, (o kadar değil sesleri).

On iki senelik adliye hayatımda bu kâtiblerin başında bulundum. Bunların nasıl vazife gördüklerine şahid oldum. Her sınıf memur az çok refaha kavuşturulmuş ise de Adliye kâtibleri hakkında bir şey yapılmadığını görmekle meyusum. Vekilden rica ederim. Bunlar hakkında âcil bir tedbir bulsun.»

Nevzat Ayas (Bursa), Adliye istatistiklerinin ahlâkî hayatımızın seviye ve inkişaf safhaları hakkında bir tetkike müsaide olacak şekilde ıslahını temenni etmiştir.

Adliye Vekilinin izahatı

Bundan sonra Adliye Vekili Tevfik Fikret Silay kürsüye gelerek ahlâkî umumiyenin, yapılan tetkikler neticesinde tedeni değil, terakki gösterdiğinin müşahede edildiğini söylemiş. 937 de (275) bin cürüm olmasına mukabil 938 de (236) bin yani 29 bin küsur bir azlık olduğunu işaret eylemiştir.

Boşanma davaları azaldı

Aynı izahata nazaran boşanma davaları da aded itibarıyla 937 de 16 bin iken 938 de 13 bine düşmüştür. Adliye Vekili bu hâdiseyi ehemmiyetle işaret etmiş ve müderris hayatı süren vatandaşlar işine temas ederek demiştir ki:

Metres hayatı

«Metres hayatına gelince, bu, evliler için kanun tehdidi altında bir cürümdür. Diğerlerinin yapması âdâbî umumiyeye muhaliftir. Zaten bu gibi mukaveleleri

tasdik etmemesi için noterlere direktif verilmştir. Sizin de ikaz edeceğimiz noktalar varsa bunlar hakkında da derhal ve memnuniyetle tedbirler alınız. Biz bunun tamamile aleyhindediriz.»

Müteakiben Adliye kâtiblerinin mağarlarının cidden az olduğunu itiraf eden Adliye Vekili ilâve etmiştir:

«Bu iş bütçe imkânlarıyla mukayyedir. Son zamanlarda çıkan bir kanunla tebligatı Posta İdaresine verdikten sonra mübaşir tahsisatı karşılığı olarak kalacak meblâğı 1940 dan sonra bunlara vermeği düşünüyorum. Böyle bir plân üzerinde yürütüğümüz için yakında bir neticeye varacağımızı ve muvaffak olacağımızı umarım. Adli istatistikler için de merkezde teşkil ettiğimiz bir büro bu işle hassasiyetle meşguldür.»

Meclis yarın saat on dörtte toplanarak bütçenin müzakersine devam edecektir.

Bu gece Hassel kuyruklu yıldızını göreceğiz!

(Bastarafı 1 inci sayfada)

ya vaktile düşmüş olan birlerce tonluk haceri semavî gibi bir haceri semavinin arzın bir tarafına düşmesi de mümkün olabilir.

Rasadhane Müdürü Bay Fatih bu Fransız gazetesindeki yazının doğru olmadığını söylemektedir. Bay Fatih'e göre bu gece beki gözle görülebileceğimiz bu kuyruklu yıldız tabii yolunu takip eden bir yıldızdır ve onunla böyle yaklaşmamızda hiçbir fevkalâdelik ve hiçbir tehlike yoktur.

Kuyruklu yıldızlarla aramızın çarpışması sık sık mevzuubahs olan bir şeydir. Bundan otuz sene kadar evvel de bir kere Haley kuyruklu yıldız ile arızın çarpışacağı mevzuubahs olmuş, bütün dünyanın inandığı bu ihtimal halk arasında kıyamet kopacağı şeklinde tefsir edilmiş, bu yüzden sınırları bozulan birçok insanların, hattâ kendilerini ölüme dahi atıkları görülmüştü.

Ka asızsız kaptan yemek yiyen 9 kişi zehirlendi

(Bastarafı 1 inci sayfada)

muşlardır. Bu arada Süveydanın henüz meme emen küçük çocuğu Safiye de annasının sütünden zehirlenmiştir.

İkinci hâdisde de Eyûde Otakçılarda olmuş. Çeşme sokağında oturan Fatma ile kızı Fatma ve oğlu Hüseyin de, kalaysız tencerede pişirdikleri yemeği yiyerek zehirlenmişlerdir.

İzmit köylülerine tütün temizleme makineleri verildi

İzmit, (Hususî) — Ziraat Vekâleti vilâyetimiz köylüleri için 6 tane tohum temizleme ve ilâçlama makinesi göndermiştir. Makineler muhtelif muntakalara gönderilerek tohumları temizliyecek ve hastalık yapmasına imkân bırakmayacaktır.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakil mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLVA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN

ve MAVERAVI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

VUGOSLAVVA, RUMANVA, YUNANİSTAN, SURİVE, LÖBNAN

ve HATAV'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabî cari ve mevduat hesapları küşad.

Ticari krediler ve vesaklı krediler küşad.

Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.

Borsa emirleri.

Eşham ve tahvilât, altın ve emtia üzerine avam

Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık

Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarıyla (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Usta Balıkçı

Çeviren: Faik Bercmen

— Demek balık avlamak için duban var ha?

— Elbet, ne zannettin?

— Nasıl bir duba bu, iyi mi bari?

— Mükemmel, sapasağlam bir duba.. Tahtayla çevrilmiş, bir de minimini bir köşkü var.

— Tecessüsümü mazur gör azırım, bunu nereden buldun?

— Kaynanam Vernilde bir villâ kira-ladı; bu dubayı kullanmak ta kiracının hakkı...

— Şu halde arasına avlanıyorsun?

— Sorar mısın?

— Âlâ, amma senin balık tutmakta ustalığın var mı?

— Onu bilmem; kamıştan bir oltam var; önüme gelen yere daldırıyorum. Oltanın ucuna balıklar takılıyor, işte sana av.. Ustalık bu ise, ben de ustayım demektir.

— Çok tutuyor musun?

— Oldukça.. Beklemekten usandığım zamanlar bir tane tutsam kâfi geliyor.

— Anlaşıldı, sen kat'iyen usta bir balıkçı değilsin!

— İhtimal... Sen ustasın değil mi? Peki şu ustalık neymiş bir anlat bakalım.

— Usta balıkçı evvelâ ne yaptığını bilmeli. Sonra balıkçılıktan çıkan bir adam, ne için ve nasıl avlandığını bilmez. Yıptı on kilo balık getireceğine mesleğinin erbabi olduğunu bilerek eli boş dönmeyi tercih eder.

— Ammada bir fikir... Ben de, balıkçılığın ne olduğunu biliyorum deyip oruç tutmaktansa, bir tek te olsa güzelce kızarmış bir balığı şöyle bir oturarak yuvarlamağı tercih ederim.

— Anlaşıldı usta değilsin! Yazık, senin gibi dirayetsiz ve ehliyetsiz - affına mağruren söylüyorum - bir adamın bir balık dubası olsun da benim gibi usta bir avcı da böyle bir nimetten mahrum bulunsun..

— Bütün derdin bu ise Pazar günü bize gel de avlan!

— Doğru mu söylüyorsun? Peki.. Duba sahilde mi?

— Yok tarlada..

— Hakiki bir duba üstünde oturup avlanmak ne saadet!.. Rüyalarım hakikat ol-

uyor, Vallahi Gornol nankör olmadığımı göstereceğim; san'at aşkına balık avlayanlardan olduğum için tuttuğularımın hepsi senin olacak.. Yok, yok itiraz etme!.. Senin davetin üzerine benim de bir ka-dirşinaslık yapmam lâzım gelmez mi?

★

Bruket Pazar sabahı, iskandilden pişmiş buğdaya kadar bütün balık takımını ve taklavatını sırtlayarak ilk trene atladı. Beş buçukta oraya varmıştı. Trenden inip Üvezli villâyı bir hayli aradıktan sonra nihayet yoldan geçen birine sordu; adam:

— Tâ orada.. Önü kestanelik olan villâ, dedi.

Hele şükür varabilmişti. Ev halkı erkenci olmadığı için arkadaşile sözleştikleri mucibince Gornol dubanın anahtarını akşamdan bahçe kapısının iç tarafındaki posta kutusunun içine koyacaktı. Bruketin elini parmaklıktan içeri sokması dışarı çıkarması bir oldu. Zira bahçedeki köpek havlayarak oraya doğru atılmıştı. Bu nahoş hâdise yüzünden keyfi azıcık bozulmuş gibi oldu; duvarın kenarına çömelip ev halkının uyanmasını bekledi..

Yediye çeyrek geçe Gornol mavi pıjaması balkonda göründü. Birden ortaya çıkan arkadaşını görür görünce karşıla-mağa koştu. İş anlaşılmıştı. Bütün tenbihine rağmen hizmetçi köpeği bağlamağı ve hem de anahtarları posta kutusuna koymağı unutmuştu.

Gornol:

— Oldu olacak, dedi, beş dakika bekle de beraber çıkalım.

Bruket bahçede bir aşağı bir yukarı dolaşmağa başladı. Beş dakika bermutad bir saat olmuştu. Bu arada Bruket - bahçeden pencereye - kayınvalide ve Madam Gronola takdim edildi. Ev sahibinin oğlu sekiz yaşındaki Güğüst ve on yaşındaki kızı Fitin ile de görüşmek şerefine nail olan Bruket sabırsızlıktan çathyacak bir hale gelmişti, ki Gronol elinde âdi bir oltayla ve yem kovasıyla göründü.

Sahile vardıkları zaman zavallı Bruket için yeni bir hayal sukutu daha oldu. Meşhur duba, hakiki bir duba idi amma ne duba!.. Uzun zaman bakımsızlıktan

etrafını ot bürümüş, kamışlar sarmıştı. Bu yetmiyormuş gibi bir de tam karşıda bir kır kahvesi vardı. Artık bu gürültü patırtı arasında gel de rahat rahat avlan!

Açılır, kapanır iskemlesini altına çeken Bruket gözüne kestirdiği bir yere yerleşti ve kemali itinayla takımını taklavatını hazırlamağa koyuldu. Gronol dubanın öbür tarafında oltasını çoktan nehre atmıştı bile..

Usta avcı acemiye sordu:

— Buranın derinliği ne kadardır Gronol?

— Ne bileyim ben, hiç ölçmedim doğrusu..

Bruketin dudaklarında istihza ve merhamet ile karışık bir tebessüm belirdi; sonra iskandil âletini çıkarıp azametle nehre daldırdı.

Bu aralık Gronol: «Al sana bir tane..» diyerek oltasında sallanan güzel bir barbunyayı dubanın ortasına fırlattı. Bütün hazırlığını bitiren Bruket nihayet zokasını suya salıvermişti. Fakat aksi tesadüf oltanın ucu dibe gideceğine bir köke takılıp kalmıştı.

— Al sana bir tane daha..

Dirayetsiz ve ehliyetsiz balıkçı boyuna tutuyordu. Bruket oltasını kökten kurtarıp yeniden suya attığı vakit Gronol ailesi bütün azasile ellerinde yemek sepetleri olduğu halde dubanın üzerinde boy gösterdiler. Madam Gronol Bruketin balık avındaki maharetini duymuş olduğu için kendisine bir olta hazırlamasını rica etti.

Bir çeyrek saat sonra madamla uğraştıktan sonra oltasına kavuşat Bruket oltasının uzakta bir yere takıldığını, yem kovasının devrilip içindekilerin dökül-müş olduğunu gördü. Bu marifetleri dostunun sekiz yaşındaki oğlu yapmıştı.

Hülâsa, Bruket bir şey yapamadan öğle zamanı geldi çatı. Yemek faslı bir türlü tükenmek bilmedi.

Kahveler içildikten sonra usta balıkçı tekrar oltasına yapıtı. Amma bu sefer açılır kapanır iskelesi yüksek sesle gazete okumak sevdasına kapılan kayınvalideye tahsis edildiği için ayakta kaldı.

Nihayet bir iki kuvvetli vuruşu mütea-

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Kocaçay ıslah ve sulamasile Mürüvvetler deresi ıslah işleri keşif bedeli «433,639» lira «61» kuruştur.

2 — Eksiltme 16/6/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri «21» lira «70» kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «21,095» lira «60» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saaten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1790» «3330»

M. M. Vekâletinden:

1 — M. M. Vekâleti inşaat şubesi emrinde çalıştırılmak üzere biri elektrik ve kalorifer diğeri inşaat mühendisi olmak üzere iki mühendis, iki yüksek mimar ve iki sürveyyan ile hariçteki korlar emrinde çalıştırılmak üzere yedi yüksek mimar alınacaktır.

2 — Mühendis, yüksek mirarlar ve sürveyyanlara tesbit edilmiş kadro dahilinde ücretleri verilecektir.

3 — Taliblerin M. M. V. inşaat şubesine bizzat veya istida ile müracaatları.

4 — Taliblerden tayin sırasında aranılacak vesikalar.

A — Diploması aslı veya sureti tasdikli.

B — Türk olmak ve ecnebi kadınla evli olmamak.

C — Askerliğini yapmış olmak.

D — Hüsnuhal vesikası.

E — Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

F — Bonservis.

İ — İki seneden evvel ayrılmıyacağına dair taahhüd senedi.

«1020» «3563»

kib şöhretinin eri olduğunu buradakilere

göstereceği sırada bir hâdise oldu. Tam

oltasının bulunduğu yere Madam Gronol

yemek artıklarını atmıştı, bu yetmiyor

muş gibi Güğüstün şapkası nehre düş-

müş ve Fitini bir yaban arısı sokmuştu.

Dahası da var dı. Dubanın üç metre ö-

tesinde bir yere yerleşmeğe uğraşan bir

kaç yabaner ile de şiddetli bir münakaşa-

ya tutuşmuştu. Gronolların Pazar mü-

nasebetile saat beş çayına davet ettikleri

bir grup ta gelmiş sürpriz kabilinden ge-

tirdikleri gramofonlarını zır zır çalma-

ğa koyulmuşlardı.

Hiddetten kuduracak bir hale gelen

Bruket saat altına doğru ev sahiblerinden

müsaade isteyip gitmeğe hazırlandı. Bu

lunduğu yerden istasyona dört kilomet-

relik bir mesafe vardı.

İçinden taşan hiddetini yenmeğe çalışır-

ken Gronol müstehzi bir tavırla kendi tut-

tuğu balıkların hepsini bir paket yapar ki

«— Bunları da götür, dedi, eli boş dön-

mek olmaz..»

Bruket bu hakaret karşısında hemur-

damaktan kendini alamadı:

— Sözlere geri aldığını zannetme!

Sen bugün de, yarın da ehliyetsiz bir-

sin! Bana gelince, murdar duban olsun,

ailen efradın olsun ne yaman bir usta ol-

duğumu hamdolsun kâfi miktarda gördü-

ler..

«Son Posta»nın edebî romanı: 26

Bülbul Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Yalnız kendisine karşı öyle değildi artık. . bunu itiraf etmek lâzımdı.

Bütün bunlara rağmen genç kız ona karşı bir sempati duymıyor, Feridun kendisine hitab ettiği zaman ve onun karşısında bulunduğu sırada içinde korku ve rahatsızlıkla karışık bir titreme duyduğunu, onun esrarengiz mavi gözleri kendi yüzünde ve vücudünde dolaşırken bütün vücudünün ürperdiği ni, acayib bir çarpıntının kalbini sarıdığını hissediyordu.

VII

Süheylâ hanım, yarı annelik şefkat ve gururunun tesiriyle, yarı kendi servet ve sâmânını göstermek fırsatını kaçırmamak ve «İspartalılar» dan günlerce, aylarca bahsettirmek maksadile her sene Feridunun doğduğu gün ahbablarına muhteşem bir ziyafet verirdi. Bu ziyafetler gitgide, seneler geçtikçe, adeta bir balo halini almış ve Süheylâ hammeferdinin daveti sabırsızlıkla beklenen modern bir hâdise ad edilmeğe başlanmıştı.

Feridun küçükken bu davetler birkaç akrabaya ve eşe dosta inhisar ederken gitgide muhit genişlemiş, Feridunun arkadaşları, dostların dostları çağırılmağa başlamış ve son senelerde, balo ve süare modası taammüm ettikten sonra, İzmirin en çok aranan ve beğenilen bir balosu haline girmişti. Herkes 24 Kânunuevvel dört gözle bekler, o gecenin şerefine muhteşem elbiseler hazırlar ve İzmirin zengin ve kibar aileleri bu süareye çağırılmak i-

çin bin bir vasıtaya müracaat ederlerdi.

Her zaman için hasis olan Süheylâ hanım, servetinin bütün ihtişamını ve bütün lüksünü 24 Kânunuevvel gece sine saklıyormuş gibi yalnız o gün cömerd, hattâ müsrif bir kadın olur, oğlunun yaş dönümünü tes'id için hiç bir masraftan, hiç bir fedakârlıktan çekinmezdi.

O geceki eğlence, mutantan bir akşam yemeğe başlar ve gece yarısından sonraya kadar devam ederdi. Konaakta babadan dededen kalma ne kadar kıymetli gümüş ve kristal takımı varsa hepsi meydana serilir, en ince keltenden işlenmiş örtüler ortaya çıkar, «İspartalı» ların bütün servetleri gözlerin önüne yayılır.

Süheylâ hanım bu ihtişam ortasında bir Kraliçe gururle dolaşır, dünyada her şeyden üstün tuttuğu oğlunun salonlarda mağrur tavrile dolaşmasını, herkesin yanında durarak münasib bir iki kelime söylemesini büyük bir şefkat ve âlâka ile takip ederdi. Bütün insanlara karşı sert kalbli ve hain olan bu kadın, yalnız oğlunun yanında iken ateşe gösterilen bir mum gibi yumuşardı.

Fakat bu sene, ziyafet hazırlıklarını yaparken Süheylâ hanım her seneki kadar memnun değildi. İçindeki büyük endişe hergün biraz daha artıyor, onu rahatsız ediyordu. Bu endişesine sebep, oğlunun Nerimeye karşı göstermekte devam ettiği mûsamaha idi ve Süheylâ hanım bunu anlayamıyordu. Çok de-

fa genç kızın yazıhanede olması icab eden saatlerde sokakta bulunduğunu görüyordu. Bundan başka, kende Nerimede Feridunla Nerime arasında teati edilen sözlerden, oğlunun genç kıza kitab ve mecmualar vermekte olduğunu anlıyordu.

Fekat Feridunda büyük bir değişiklik olduğunu ispat eden en büyük delil onun kıyafetinde yaptığı tebeddülleri. O vakte kadar iyi bir terzi elinden çıktığı halde daha ziyade içinde rahat edilmek üzere yapılmış olan bolca esvablar giydiği halde şimdi elbiselerini İstanbulun en meşhur terzisine ismarlıyordu ve bunların ciddî olduğu kadar modaya uygun olmalarına dikkat ediyordu. Bundan maada, o vakte kadar oldukça kısa kestirdiği saçlarını uzatmaya başlamış, onların ipek yumuşaklığı ve kıvrıncığını meydana çıkararak yüzündeki sert manayı yumuşak ve münis bir şekilde değiştirmişti.

İşte bu suretle, zaten o vakte kadar kâfi derecede nazarı dikkatli celbeden Feridun bey, bu sefer gözleri büsbütün kendisine bağlanmış ve Meliha hanımın Nejada yazdığı gibi «çok zarif bir adam» olmuştu.

Bunlardan başka, ufak tefek bazı bazı vak'alar da vardı: Meselâ, saati bozulmuş olan Nerime bir akşam sofraya birkaç dakika geç inmiş ve bu sebeble beyanı mazeret etmişti. Evde her şeyin intizamı olmasına ve vaktinde yapılmasına hergün çok dikkat eden ve en ufak bir sebeble titizlenen Feridun, genç kızın af dileyen sözlerine karşı gülümsüyerek «evet, gülümsüyerek» şu cevabı vermişti:

— Ne ehemmiyeti var canım.. telâş etme.. vaktimiz var.

Bütün bu vak'aları görmemiye ve bunlardan mâna çıkarmamiye çalışın Süheylâ hanım; hakikatın hergün biraz daha bariz bir şekilde meydana çıkmakta olduğunu itiraf etmek mecbu-

riyetinde kaldığı halde oğluna karşı bir cephe almak imkânsızlığı karşısında acz ve endişe ile kendi kendisini üzmetken başka bir şey yapamıyor ve hiddetini yenmiye çalışıyordu.

Bir gün, İzmirin tanınmış bankalarından birinin müdürünün karısı Süheylâ hanımı ziyarete gelmişti. Semiha hanım kırk yaşında, fakat olduğundan çok genç görünmek hevesinde olan sarışın, çok güzel bir kadındı ve kendisine «dedikodu anası» tesmiye ederlerdi. Bu hanım, İspartalıların memleketteki nüfuzunu pek iyi bildiği için Süheylâ hanıma karşı fevkalâde mülitefitane hareket eder, onun gururunu okşayacak sözleri söylemiye dikkat eder ve onun kendisini beğenip sevmesine büyük bir ehemmiyet verirdi. O gün, birçok şeyler konuşuktan sonra, dönüp dolaşıp sözü istediği mecraya sürüklemeye muvaffak olmuş ve ev sahibine sormuştu:

— Akrabanızdan olan o genç hanım hâlâ Feridun beyin yazıhanesinde mi çalışıyor?

— Tabii...

— Ya!!

Altında birçok mânahtar gizlenen bu taaccup nidasının sonra, dudaklarında tatlı bir tebessümle ilâve etmişti:

— Dün ona rastladım. Ciddiden hergün biraz daha güzelleşiyor. Allaha şükür ki böyle ciddî bir muhitte ve Feridun bey gibi mükemmel bir vâsinin nezaretinde çalışıyor; yoksa kızcağzın halli ne olurdu!

Süheylâ hanım soğuk bir tebessümle mukabele etmişti:

— Hakkiniz var; benim oğlum öyle güzel gözlü ve edah kızların tavırlarına kapılacak insanlardan değildir. Öteki ısrar etmemiş fakat esasen kuşulanmış olan ve endişe içinde yaşayan bir kalbe zehirini aktırmıştı ki istediği de bu idi.

Tam Süheylâ hanım misafirini teyil-

ederken dışarıdan gelen Feridunla karşılaşılardı. Genç adam, kendisini görünce şımırık bir tavır alan Semiha hanım hürmetle selâmladıktan sonra içeriye girdi fakat bir iki dakika sonra gelen annesine şu sözleri söylemekten de kendisini alamadı:

— Bu yaşta bir kadın için ne acayib kıyafetti! Gülünç olduğunun farkında değil mi zavallı? O ne tavrı? Ne şımırık haller?

— Hakkin var; Semiha hanım biraz garib bir kadındır; fakat pek iyi kalbli var.

— Ne diyorsunuz anıne? Onun için herkesin «yılan» dediğini ve onunla samimî olmaktan herkesin kaçtığını unutuyor musun?

— Sende bu rivayetlere inanıyor musun Feridun? Semiha bilâkis çok akıllı ve anlayışlı bir kadındır ve söyleyeceği sözü tartarak söyler.. Nitekim bugün bana Nerimenin dışarıda herkesin nazarı dikkatini celbetmekte olduğunu çok ince bir şekilde ihvas etti.

Feridunun kaşları çatıldı, bakışları sertleşti ve kısaca sordu:

— Nerede? Kimin?

— Herkesin... Bundan maada onun senin yazıhanede çalışmasına da âlemin şaşığını iyice anladım.

— Nasıl ve için şaşırıyorlarmı?

Oğlunun bakışları ve sesinin sertliği karşısında Süheylâ hanım sözü bu yöle akıttığına pişman olmuştu; fakat artık iş işten geçmişti ve bir defa konuşmaya başladıktan sonra sonuna kadar devam etmekten başka çare yoktu. Bu nun için biraz çekinerek fakat geri dönmeden cevap verdi:

— Onun ve senin yaşında iki genç için..

Feridun mağrur ve soğuk bir tavırla annesinin sözünü kesti..

(Arkası var)

MAKİAVEL

(Baştarafı 8 inci sayfada)

ek, Taleyranlara, Bismarklara uzaktan nişane olacak, nihayet faşizmden sonra Makiavelin hayali yeni rejimin vasisi, İtalyan hükümet reisinin görünmez bir müfettihi olacaktır.

* Prens kitabının muharriri ne yapmak istemişti? Hatıralarını toplamak, sadece «Prenslüklerin mayalarının ne olduğunu, kaç çeşid Prenslük bulunduğunu, prensliklerin nasıl elde edildiğini ve nasıl elden geçirildiğini» anlatmak maksadındaydı. Hülâsa politikanın doktorluğunu yapıyordu. Bize sırayla anatomi, fizyoloji, patoloji dersleri veriyordu, bir prensliğin, yahud bir devletin, (bugün bir milletin demek lâzım) ne olduğunu, teşkilâtının nasıl yükseliş, nasıl alçalacağını gösteriyordu. Yaptığı tarih değildi, tarih, bütün tarihlerin izahı idi. Tarihi fakıfların kanunlarını bularak yapılan bir tarifiydi.

Sadece bundan ibaret değil. Makiavel insanı da tahlil ediyordu. Politikanın nasıl olduğunu, nasıl geldiğini değil, nasıl yapıldığını söylüyordu. Moral onun sahasına girmemişti. Makiavel yalnız gördüğü şeylerden bahsetmiş, bahsettiği şeyleri de dolambaçlı cümlelere müracaat etmeden, apaçık ifade ediyordu. Hülâsa cenet, yahud Akvam Cemiyetini tasvir etmiyor, gözlerimizin önüne Avrupa ormanını bütün müthiş hakikat ile seriyordu. Bu Avrupa ormanının, kan kanunlarını, 16 ncı asır Floransası güzel bir model olduğu için oraya bakarak tetkik etmişti.

Maamafih Makiavel nefis izetimizi okumak için bize bir tavizde bulunmuştur: İnsanların sadece ormanda vahşi hayvanlar olmadıklarını, adilâne kanunlarla ahenk tesis etmek isteyen düşünmesini bilir. Yalnız denhal ilâve ediyor ki, kanun zamanlar olur ki tıpkı hayvanlar gibi kuvvete müracaat ederiz. Binaenaleyh kendi tabiriyle:

— Bir Prens yani bugün bir devlet reisi hem hayvan, hem insan görünmelidir.

Yalnız hangi hayvanı taklid etmeli? Hiç bir tereddüd caiz değildir:

— «Prens hayvanlar arasında tilki ile aslanı seçmelidir. Zira aslan tuzak karşısında, tilki ise kurd karşısında kendilerini müdafaa etmezler. Derhal tuzağı keşfetmek için tilki, kurdu korkutmak için de aslan olmalıdır.

Devlet reisi yüzde elli nisbetinde tilki ve yüzde elli nisbetinde de aslan ocağından, ne kuzu, ne köpek, ne de kumru kalabilir. Bu müşahedenin ise bilhassa muahedelerle riayet bahsinde hesabız neticeler çıkar. İşte 1939 yılında Bohemyanın ilhakını Makiavelin ağızla izah eden bir cümle:

«İhtiyatkâr bir senyör kendi aleyhinde çıkacağına gördüğü zaman, heic kendisini o vâde bulunmaya sevkeden sebep zail olunca vâdini tutmamalıdır, tutmamak mecburiyetindedir.»

* Hülâsa Makiavelin eseri: İnsanın haddi zatında fena olduğu esasına dayanmaktadır. Ve bu temel fikirden dolayıdır ki bazı muharrirler Makiavelin kitabını ocağı atmışlardır, bazıları ise göğe çıkarmışlardır ve Makiavel daima bir münakaşa zemini ve aynı zamanda bir örnek olarak kalıp gidecektir.

BAŞ GRİP

NEZLE
DIŞ

BOĞAZ

YEGÂNE ÇARE
BİR KAŞE

NEOKALMİNA

DIR

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE - 25/5/39

12.30: Program. 12.25: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojik haberler. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Halk şarkıları - Pl.) 19: Konuşma (Ziraat saati). 19.15: Türk müziği (Fasıl hey - eti.) 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojik haberler. 20.15: Türk müziği. 1 - Uşak peşrevi. 2 - Suphi Ziyann uşak şarkı: (Dökülmüş zambak gibi.) 3 - Salâhaddin Pınarın Bayatı şarkı: (Delisin deli gönlüm.) 4 - Tanburl Cemil beyin muhayyer şarkı: (Pür lerce olur.) 5 - Rahmi muhayyer şarkı: (Serapa hüsnü ansın.) 6 - Halk şarkısı: (Urfalıym ezelden.) 7 - Osman Nihadın kürdillhicazkâr şarkı: (Gözümde gitmiyor.) 8 - Kâzım Usun kürdillhicazkâr şarkı: (Kani değil.) 9 - Raif beyin kürdillhicazkâr şarkı: (Regün ruhsarına.) 10 - Mu hayyer türküsü: (Bugün ayın on dördü.) 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambyonuk ve ziraat borsası (fiat.) 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Sorge - Köy evinde ışıklar vals. 2 - Carl Frick - Ren kıyılarında ben evimdeyim - Melodi. 3 - Trapp - Fuji - Sanın etrafında müzik sesleri - fantezi. 4 - Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları. 5 - Arnold Melster - Bohemya rapsodisi. 6 - J. Strauss - Hayat size neşe versin. 22.30: Müzik (Opera aryları - Pl.) 23: Son ajans haberleri ve yarınki program. 23.15-24: Müzik (Cazband - Pl.)

Bir doktorun günlük notlarından

Cinsî terbiye

Cinsî terbiye meselesindeki prensip ve nokta nazar tahallüfleri. On iki yaş ve daha yukarı yaşlara henüz geçmiş olan çocukların cinsî terbiye hakkında malûmat vermek lâzım mı? değil mi?

Çok eski zamandanberi kabul edilen şekil bu hususta kat'i bir sükût muhafaza etmektedir. muallim, mürebbi, ebeveyn bu sükûtu muhtak ile çocuğun zihnine cinsî ve tenasül fikirlerin girmesine orada yer etmemesine dikkat ederler. Yani herhangi bir düşmana düşmanın fena hâli karşılıklı olarak çocuğu mükemmel cihazlar ile teçhiz etmekten ise mümkün mertebeye düşmanla çocuğu temas ettirmemek, düşmanın fenalıklarından çocuğu muhafaza etmeği tercih eden bir tez takib ederler. Buna (dolayısıyla cinsî terbiye) ismi verilmiştir. Doğrudan doğruya cinsî terbiye ise bu sistemde çocuğu düğar olacağı âkibetler hakkında hayat sahasında karşılaşacağı hakikatler ile tenvir etmeye çalışmak ve böylece bir mukavemet cephesi tesis etmektedir. Bu sistemlerin hangisi doğru? bunu başka bir yazımızda izah edeceğiz.

Cevap isteyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aks takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Üniversite), Eminönünde: (Hasan Hulûsi), Aksarayda: (Sarı), Alemdarda: (Sırrı Asım), Beyazıda: (Belkis), Fatih: (Emilyasi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübd: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Yıksekkaldırımında: (Vingopulo), Taksim: (Taksim), Yenisehirde: (Parunakyan), Şişli: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklı: (Mustafa Nail), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Halk, Hulûsi Osman), Üsküldarda: (Ahmediyer), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

İtizar

Muharririnin hastalığı dolayısıyla bugün (Battal Gazi) tefrikamız konamamıştır. Özür dileriz.

Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda Bugün

her yer 20 parad 10 localar 100 BUHRAN 3 perde okuyucu bayan Aysel

Son Posta'nın tefrikası: 120

Baron de Tott'un hatıraları

Kafa kesici zat

Ertesi günü beni Babiâliye çağırarak için bir mehter yolladı. Bu adam yanıma pek teklifsizce girdi

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Şimdi ikbale geçtikten sonra buna bir de gurur ve küstahlık ilâve ediyordu. O zamana kadar buna imkân bulamamıştı. İlk kurban sadaret kaymakamı oldu. Onun yerine «Kuyucu» lâkabına anılan Hasan Paşa geldi.

Bu Hasan Paşadan yukarıda bahsetmiştim. Zalimliği ancak tahribe yarardı. Halim ve insanîyetli huyundan bahsetmiş olduğum İzzet Bey de Darbhane emniyetinden azlolunarak gayet aşağı bir mevki olan şehreminliğine geçirildi. İlk işim gidip ona teessürlerimi ifade etmek oldu. Fakat beslediğim dostane hissiyat onun bu yeni memuriyetinden biraz sonra memnuniyet duymağa başladı. Fukaralar arkası sıra gitmişlerdi. Yeni ikametgâhının kapısında dolu idiler. Yer değiştiren, göz düşen İzzet Bey için pek şereflî olmuştuk ve onun zararını manen telâfi etmişti. Sertliği ve şiddeti hakkındaki şöhret dolayısıyla intihab edilmiş olan yeni vezir bu şöhretin haklı olduğunu isbat etmek istiyerek ilk emrettiği idam kararını kendi avlusunda tatbik ettirmeğe kalktı. Maamafih, iradesini akim bırakabilecek bazı mülâhazalar da mevcut olabileceğini ona bin zorlukla anlatmak çaresini buldular.

İdare ettiğim dökümhanenin nazırı vezir kaymakamının kurbanları arasına gireceğinden korkmağa başlamıştı. Bir gün dökümhaneye mutadın geç geldiğini gördüm. Yüzünde korku eseri göze çarpıyordu. Hizmetçiler tutmasa ayakta duramıyacaktı.

— Nenz var? dedim. Sizi bu hale sokan sebep nedir?

— Mahvoldum, diye cevap verdi. Yeni kaymakam eğer iki güne kadar yapmaktadığınız elli top orduya gitmek üzere yola çıkılmazsa başımı kestireceğini söyledi. İstediyi şeyi yapmağa imkân yoktur. Siz beni kurtaramazsınız. Sizin bir felâkete uğramamanızı Allahtan temenni ederim. Çünkü böyle bir şey imparatorluk için yüz karası olur.

Nazırım fikirleri o kadar karmakarışık idi ki kendisine münakaşaya girişilemezdi. Onu iptida teskin etmeğe uğraştım. Sözlerimi dinliyebilecek hale geldiğini görünce, vezire ne cevap vermiş olduğumu sordum.

— Ağzımı açıp bir kelime söylemedim, dedi. Çünkü hayatta bu son sözüm olurdu.

— O halde, işiniz iyidir, dedim. Hiç merak etmeyiniz. Size ne dersem aynen yapınız. Hemen şimdi buradan giderek sadaret kaymakamını görünüz. Emirlerini gelip bana tebliğ ettiğinizi, bunu tarizden ihtiraz edeceğinizi bir tarzda karşıladığımı, bu emirleri icra hususunda defalarla ısrarda bulununuzda da, size vazifeniz yalnız masrafları tesviyeden ibaret olduğuna ters bir tarzda söylediğimi, başka bir isteyeceği varsa vezirin doğrudan doğruya bana müracaat etmesini, benim o zaman ne cevap vereceğimi bildiğimi ihtar ettiğimi gayet mütevazî bir surette anlatınız.

Sonra, ilâve ettim:

— İşte müşkülâtın kurtulmak için size bir yol. Benim için hiç merak etmeyiniz. Sizin Kuyucuya küçük bir ders vermek isterim.

Fakat Seyid Efendiye kafa kesici zatın huzuruna çıkmağa mecbur edecek bir teşebbüse pek zorlukla ikna edebildim. Halbuki korkusu şimdi cesaret göstermek için bir sebep teşkil etmek lâzımdı. Nihayet kandırmağa muvaffak oldum. Avdetinde öğrendiğime göre, bu hücum Mustafa Paşanın hiddetini benim aleyhime çevirmek gibi bir tesir yapmıştı. Hakkında fikri sorulan dökümhane nazırı başka hususlarda ne kadar titiz ve aksi isem paşanın hizmetinde bulunmağa da o kadar gayretli bulunduğumu temin etmişti. Filhakika, münasib göremeyeceğim her muameleyi reddetmeğe kat'iyen karar vermiştim. Kaymakam ile mücadelede girişmek gecikmedim.

Ertesi günü, beni Babiâliye çağırarak

inçin bir mehter (1) yolladı. Hiç şüphesiz efendisinin söz söyleyişine bakarak hakıkında pek teveccüh beslemediğini anladığı için, yanına teklifsizce sokulabileceğine zahib olan bu çuhadar vazifesini ifa ederken beni kolumdan tuttu. İlk cevabım göğsüne bir yumruk indirmek oldu. İlk ağzımdan çıkan Babiâliye de bu terbiyesiz padişahın dökümhanesinden dışarı atmak emri idi. Çünkü burada beni tahkir cür'etini göstermişti.

Ameleler, Türk olmakla beraber, vezirin adamını kapı dışarı atmak için koşmuşlardı. Çuhadar böyle bir muameleden korkuya düşerek bigünah olduğuna temine başladı. Ve beni Babiâliye nazikâne davet etti. Efendisi Babiâliye kadar bana refakate kendisini memur eylemişti.

— Yapabileceğim şey, dedim, itilâfı paylaşmaktan ibarettir. Sizi affediyorum. Çıkınız buradan, bir daha buraya ayak basmayınız. Yalnız, sizi ne tarzda kabul ettiğimi efendinize doğruca söyleyiniz de bundan sonra bana göndereceği adamlara daha ziyade dikkatli hareket etmeleri için emir versin.

— Bunların hepsini kendisine aynen nakledemeyeceğim. Selefleri kadar yumuşak bir adam değildir. Lütfen geliniz kendiniz konuşmanızı rica ederim. Yalnız avdet ettiğimi görürse bana neler yapacağını Allah bilir.

Bu işe katlanacaksınız, dedim. Bugün canım Babiâliye gitmek istemiyor. Belki yarın giderim.

Mehter beyhude yere birçok ısrar ettikten sonra, daha fazla bir şey istihsal edemeyince, çekildi. Bu sahneye şahid olan dökümhane nazırı bu tarzda hareketten ne bekleyebileceğini sordu.

— Sizin selâmetinizi, benim de başımın rahat olmasını. Mustafa Paşayı yola getirmek için hayrete düşürmek lâzımdır. Bu işi ben deruhde ediyorum. Dün size ne kadar sert görünmüşse, yarın onu o nisbette yumuşak yapacağımı size temin ederim.

(1) Muskişinasları ifade eden bu tabir bilhassa haricî hizmetlerde kullanılan çuhadarlar, yahud uşaklar hakkında istimal edilmektedir. Bunlar vezarete bağlıdır. Kârlı bir hizmet olduğu için talibleri çoktur.

Kulağınıza küpe olsun
Daima RADYOLİN; çünkü:
RADYOLİN

Diş doktorunun bütün hastalarına söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroblardan, muzır salyalardan ve hamızlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

Diş macunile muntazaman ırçalayınız.

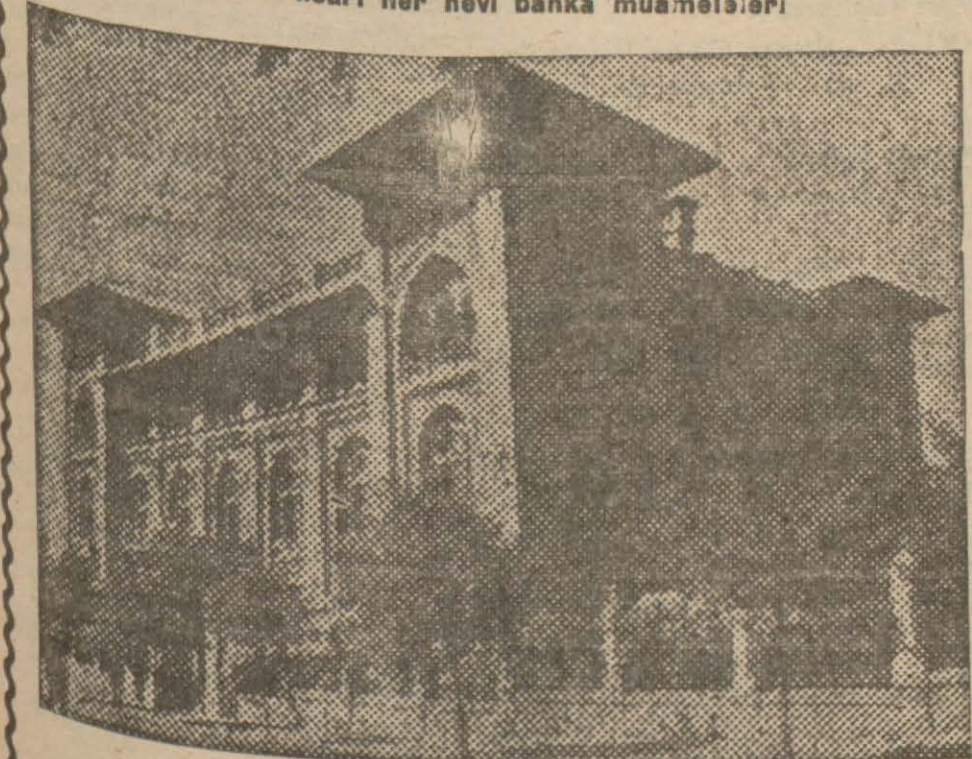
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Mahkeme koridorlarında: Evlâdları için kendini sattığı söylenen ana ile mülâkat

(Başarafa 9 üncü sayfada)

Şahid polis yaşlı başlı, utangaç bir adamcağız. Renkten renge girerek şu cevabı verdi:

— Gece kalmak için!
— Bu kadını nasıl tanıyorsunuz, fena yolda mıdır?
— Fena yoldadır. Erkeklerle konuşur. Diğer kalker..

Birinci polisten sonra ev sahibi Emin dinlendi. Eminin soyadı Alkaç..

Reisin nazarı dikkatini celbetti:

— Bu nasıl soyadı böyle.. Hırsız adına benziyor.

Ev sahibi hâdiseyi şöyle anlatıyordu:

— Bu kadın bizim evde, orta katta bir oda kiralandı. Ev zaten bize fazla geliyordu. Yalnızdır, diye verdik. O akşam geç vakit eve geldim, soyundum, dökündüm, oturdum. Saat on birde doğru bu, beraberinde bir erkekle eve geldi. Biraz sonra bana haber gönderdi.

— Biz bu adamla metres oturacağız. Aşağı gel de konuşalım..

— Benim üzerime ne vazife, ne kariyerim böyle şey, dedim.. Fakat bu vaziyete de müsaade edemedim. Karakola haber vereceğimi söyledim. Ben karakoldan polis alıp gelinceye kadar da adam gitmişti.

Diğer şahid polis, kadının dört beş aydan beri muntakalarında oturduğunu, bir iki kere ahlâk zabıtası tarafından fena vaziyetlerinin tesbit edildiğini, gizli fuhuş yaptığını söyledi.

Kadın karakola götürüldüğü zaman şöyle demiş:

— Ben bu hayattan bıktım artık namuslu bir hayat yaşamak istiyorum. Eve getirilmiş adam beni alacak. Beraber yaşayacağız.

Kadın, şahidlerin ve ev sahibinin ifadelerini başı önünde dinlemişti.

Reis:

— Kalk bakalım dedi. Senin kocan kim?..

— Öldü..

— Öldü mü ayrıldın mı?..

— Öldü efendim dört sene oluyor.

— Çocukların nerede?..

— Büyük annelerinin yanında.

— Neye onların yanına gitmiyor da böyle iğrenç hayat yaşıyorsunuz?..

— Bir genci seviyordum efendim. O nunla evlenecektim. Her kuş vatanını özler. Ben de çalışıp kazandıktan sonra dönecektim. Bu sebeplerden burada kaldım.

Zeki hâkim söylenilenlere inmadığını şöylece ihsas etti:

— Çalışan kadının kıyafeti böyle olmaz.

— Çalıştım beyim çalışıyorum, inanzmazsanız sorun!..

Hâkim, bir gözünü kapıyarak, sanki bütün kuvvetini bir gözünde toplamak istiyormuş gibi, nazif bir nazarla kadına baktı:

— Sen bir müddet evvel bir kere daha gelmişin?..

— Evet... O zaman sarhoştum. Çocuğumun fotoğrafını göndermişlerdi. Ef-kârlanıp içmiş, ne yaptığımı bilmemiş-tim. Şimdi çalışıyorum.

— Çalışan kadın gider, evlâdlarını bağ-rına basar, namusile oturur. Madem doğ-

ru durmuyacaksın, neye vesika almıyor-sun?..

— İstemem.. Memleketime gideceğim ben.. Ev alacağım.

— Nerede buldun bu kadar parayı?..

— Bir miktar babamdan kalmıştı, çalıştım.. üzerine koydum.

Hâkim, pek kısa bir düşünüş fasılasını müteakib kadına hitab etti:

— Mahkemede senin gizli fuhuş yaptığın ve vesika almak için lazım geldiği kanaati hâsıl olmuştur. Fuhuş yapmakta ısrar edersen, kanun nizam sana vesika almağı emreder. Şimdi seni üç lira ceza ve bir lira mahkeme masrafına mahkûm ediyorum. Bir daha gelersen, alacağın cezayı sen düşün!.. Bundan sonra namuslu bir insan olmağa çalış!..

Gizli fuhuş suçlusu bu cezayı sevinçle karşıladı. Üstüste eğilerek hâkimi selâmladuktan sonra koşarak koridora çıktı.

— Aman kuzum sakın ismini yazma - günün birinde memleketime döner - sem fena olur.

Diyordu.

Bundan anladım ki, günahkâr kadının daha memleketine dönmeğe niyeti yoktur.

Meğer ben bir günahı bütün ömrüne bedel tutulmak istenilen masum bir ana yerine günaha gönüllü bir kadın dinle - meğe gitmişim!..

Nusret Safa Coşkun

Istanbul Belediyesi İlanları

Kazlıda Demirhane caddesinde 85-87 No. lu binanın maili inhidam olmasından mahzurun giderilmesi hakkında hissedar lardan Nikolaidise yazılan ihtarname sahibinin Yunanistana gimesinden tebliğ edilememiş olmakla bu binaların (15) gün zarfında hedmen mahzurların izalesi, aksi takdirde yapı yollar kanununun 44 üncü maddesi mucibince yıktırılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (B.) (3640)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü İlanları

6120 ton lavamarin kömürü alınacak

Tahmin edilen bedeli «79560» lira olan 6120 ton lavamarin kömürü Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın-alma komisyonunca 7/6/1939 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «3» lira «98» kuruş mukabilinde komisyononca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «5228» lirası havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14,30 za kadar komisyononca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle komisyononca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyononca müracaatları. «3540»

80 Ton Benzin Alınacak

Tahmin edilen bedeli «24.000» lira olan 80 ton benzin Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 7/6/1939 Çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyononca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «1800» lirası havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyononca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle komisyononca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyononca müracaatları. «3538»

yoncu olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyononca müracaatları. «3538»

198 kalem takım çeliği alınacak

Tahmin edilen bedeli «122543» lira olan 198 kalem takım çeliği Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 5/6/1939 Pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname «6» lira «13» kuruş mukabilinde komisyononca verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «7377» lira «15» kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle komisyononca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyononca müracaatları. «3393»

15 Adet muhtelif torna tezgâhı şartnamesinde değişiklik yapıldığı hakkında

26/6/1939 Pazartesi günü saat 14,30 da kapalı zarfla ihale edileceği 4, 6, 9 ve 11/Mayıs/1939 tarihlerinde ilân edilen muhtelif torna tezgâhları şartnamesinde değişiklik yapılacağından mezkûr günlerde çıkan ilânlar hükümsüzdür. «3541»

Nafia Vekâletinden:

Ekiltmeye konulan iş:

1 — Büyük Menderes tabilerinden Çürüksu üzerinde yapılacak regülâtörle Sarayköy ovasını sulamak üzere açılacak kanal hafriyat ve sınaî imalâtı keşif bedeli «446,579» liradır.

2 — Eksiltme 15/6/1939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 22 lira 33 kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «21.613» lira «16» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatte bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne mabuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1789» «3329»

Deniz Harp O'ulu Ve Lisesi Komutanlığından

1 — Deniz lisesi 9 ve 10 uncu sınıflarına okur kayıd ve kabulü muamelesine 1/Haziran/1939 tarihinden itibaren başlanacaktır. İsteklilerin en geç 10/Ağustos/1939 tarihine kadar okula müracaatları.

2 — Kayıd ve kabul şartlarını öğrenmek isteyenlerin bizzat veya yazı ile okula müracaatları. (3350)

Nafia Vekâletinden:

Açık arttırmaya konulan iş.

1 — Çubuk barajı gazino ve müstemilâtının bilûmum demirbaş eşyalarile birlikte icara verilmesi, tahmin edilen senelik icar bedeli 1200 liradır. Üç sene müddetle icara verilecektir.

2 — Arttırma 9/Haziran/1939 tarihine raslayan Cuma günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında açık arttırma usulile yapılacaktır.

3 — Arttırmaya girebilmek için isteklilerin 270 lirahak muvakkat teminat vermesi, Ticaret Odası vesikasile ibraz etmesi ve arttırmanın yapılacağı günden en az 8 gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarile birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar arttırmaya iştirak edemezler.

4 — İsteklilerin bu iş için hazırlanmış olan mukavele ve şartname projesini Sular umum müdürlüğüne müracaatla görebilirler. (1825) (3398)

Nafia Vekâletinden:

10/6/1939 Cumartesi günü saat 10 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda cem'an 4930 lira muhammen bedelli Konyada Çumra istasyonunda teslim şartile muhtelif eb'adda sekiz kalem kerestenin açık eksiltme usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferriatı bedetsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 369 lira 75 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 10 da komisyononca hazır bulunmaları lâzımdır. «1906» «3543»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

26/5/1939 tarihinde Ankaradan ve 27/5/1939 tarihinde Haydarpaşadan hareket etmek üzere Haydarpaşa - Ankara ve Ankara - Haydarpaşa arasında 3005-3006 numaralı gündelik mun zam bir yolcu katarı işlemeğe başlayacaktır. Bu tren Haydarpaşadan 14,05 de hareket ile saat 6,55 de Ankaraya varacak ve Ankaradan saat 16,42 de hareket ederek saat 8,20 de Haydarpaşaya varacaktır. (3635)

Rüzumunun ilânına ve muhakemenin 9/6/1939 Cuma saat 10 a talkine karar verilmiş olup keyfiyet hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 ve müteakib maddeleri mucibince ilân olunur. Dosya No. 939/185

Akba kitabevi

Her dilden kitap, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayii'dir. Under-vud makinelerinin de acentasıdır.

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

18 - Mayıs - 1939 Vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Lira		Lira	
Kasa:		Sermaye.	
Altın: Safi kilogram	17.163.270	İhtiyat Akçesi:	
BANKNOT	24.141.512,18	Adi ve fevkalâde	4.217.134,25
UFAKLIK	15.320.107,—	Husuf	6.000.000,—
Dahildeki Muhabirler:	1.373.996,02	40.835.615,20	10.217.134,25
Türk İlan	970.746,38	Tedavüldeki Banknotlar:	
Hariçteki Muhabirler:		Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—
Altın: Safi kilogram	9.058.321	Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	17.051.459,—
Altına tahvil kabul serbest	12.741.252,48	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	141.697.104,—
diğer dövizler	3.103,44	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vasedilen Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vazed.	19.000.000,—
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	11.786.872,87	24.531.223,79	69.000.000,—
Hazine Tahvilleri:		229.697.104,—	229.697.104,—
Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	Türk Lirası Mevduatı:	22.557.243,50
Karşılığı		Döviz taahhüdâtü:	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	17.051.459,—	Altına tahvil kabul dövizler	4.251,93
17.051.459,—	141.697.104,—	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	28.747.206,73
Senedat Cüzdanı:		Muhtelif:	
TİCARİ SENEDAT	16.969.221,65	28.751.458,66	98.806.220,01
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
(Deruhde edilen evrakı nakdiyenin karşılığı) Esham ve Tahvilât itibarlı kıymetle)	43.381.083,47		
A - Serbest esham ve tahvilât	7.944.397,59		
Avanslar:			
Hazneye kısa vadeli avans	2.609.000,—		
Altın ve Döviz üzerine	33.674,61		
Tahvilât üzerine	7.808.794,15		
Hissedarlar:			
Muhtelif:			
Yekûn	405.029.160,42	Yekûn	405.029.160,42

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Henek Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Hendeğin Karğalı Hanbaba K.den Ali oğlu Salim ve kardeşi Faik Yeltekin taraflarından ikame olunan, Karğalı Hanbaba köyü Çengel orman mevkilinde vâki ve şarken Cemal, garben Mehmed Çavuş, şimalen Hendeğin Mustafa ve cenuben dere ile mahdud on iki dönüm miktarında ve 50 lira değerinde bulunan bir parça tarlaya yirmi beş seneyi mü - tecaviz bir zamandanberi nizasız ve fasulasız ziraat etmek suretille tasarruf edegelmekte ve tapuca gayri müseccel bulunduğundan namlarına tescline karar verilmesi talebi davalarının icra kılınmakta olan muhakemesi sonunda:

Davanın bilâ hasım ikame edilmiş olmasına göre mezkûr tarla ile alakalı bulunanların ilân tarihinden itibaren on gün müddet zarfında mahkemeye müracaat etmeleri

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PIYANGOSU

İkinci Keşide: 11 / Haziran / 1939 dadır.

Büyük ikramiye: **45.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeği ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Günün 23 saatinde hasta

GRİP, NEZLE, BAŞ ve DİŞ ağrılarına karşı

GRİPİN

KAŞELERİ KULLANINIZ

GRİPİN Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser.

GRİPİN En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle dindirir.

GRİPİN Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müessirdir.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklid ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Sureti mahsusada yaptırılan zengin desenli

İPEKLİ EMPRİMELERİMİZ
GELMİŞTİR.

Mağazalarımızı ziyaret ediniz.

SÜMERBANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI
MÜESSESESİ:

ŞUBELERİ:

İstanbul - Beyoğlu - Kadıköy - Ankara - İzmir

Mudanya Hattı

Pazar günlerine mahsus gidiş - dönüş tenzilatlı
tenezzüh ve kombine biletleri

Mudanya hattı yaz tarifesinin devamı müddetince geçen sene olduğu gibi yalnız Pazar günlerine mahsus olmak üzere gidiş - dönüş tenzilatlı tenezzüh ve kombine biletleri satışa çıkarılmıştır.

1 - Kombine biletler: İstanbul'dan Mudanya'ya gidiş - dönüş birinci mevki vapur, Mudanya ile Bursa arasında gidiş - dönüş otobüs ve dönüşte vapurda yemek ücretleri dahil olmak üzere (385) kurustur.

2 - Tenezzüh biletleri: İstanbul'dan Armutlu, Mudanya ve Gemliğe gidiş - dönüş birinci mevki vapur ücreti (225), ikinci mevki vapur ücreti (100) kurustur.

Tafsilât almak isteyenlerin Karaköydeki acentahıçımıza müracaat etmeleri ilân olunur. Telefon : 42362.

VEBOLİD

Şüpheli su Filtreleri ve Kireçli acı su tasfiye cihazları

VEBOLİD Ltd. Şti.

Merkezi : Galata, Billür sokak No. 7-9 Tel: 44507

Şubeleri: Ankara Bankalar caddesi No. 22, Tel: 2681

İzmir Mimar Kemalettin Cad. No. 15, Tel: 2365

GÜZELLİĞİNİZ
İÇİNKREM BALSAMIN
KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususi vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Doğru saçların en iyi hâci

Gür Saç

saç suyudur.

Sütçüler Aleminde Bir Hadise...

Miele

SÜT MAKİNELERİ

1939 modelleri gelmiştir
Dünyanın en sağlam ve en ucuz.MIELE
SÜT MAKİNELERİDİR.Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz.
Yedek aksamı daima mevcuttur.

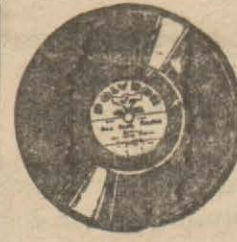
MIELE makinelerimize mahsus hususî yağımız gelmiştir. Fiyatı diğer yağlardan daha ucuzdur.

Anadoluda acenta aranmaktadır.

TÜRKİYE UMUM DEPOSU : JAK DEKALO ve Ş.Şi İstanbulda Tahtakale No.61

Taşra Satış Yerleri:

Ankara acentamız :	Yusuf Esendemir ve Oğulları
Adana :	Ömer Başgeçmez
Konya :	Mehmet, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan :	Sait Akman
Gaziantep :	Mutafoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum :	Neş'et Solakoğlu
Polatlı :	Süleyman Uzgeneci
Eskişehir :	Alanyalı Abdurrahman Şeref
Trabzon :	Polathaneli kardeşler
Trabzon :	Kurumahmut oğlu Hafız Salih
Bolu :	Mehmet Yönder

Almanya'da yapılan ve sağlamlığı
bütün dünyaca tanınmış 300 defa
çalmakla bozulmadığı tecrübe
ile sabit olanPOLYDOR
PLAKLAR

HAKKI FERYADI

8064: Havuzum dört köşeli
Akşamın vakti geçti

BAYAN NERMİN

8065: Dağlar dağıdı beni
Gönülüm yine gurbette
(Neva Gazel)

ERZİNCANLI ESAT

8066: Karagözü (Halk türküsü)
Giderken (Halk türküsü)

GRAMOFONCULARDAN

K. İSA

8067: Hobiym (Halk türküsü)
Çıktım baktım
(Halk türküsü)

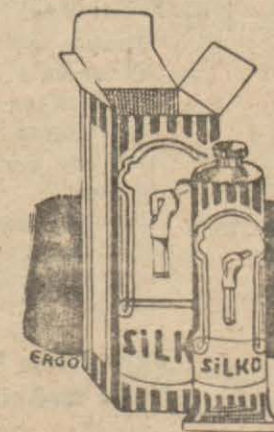
BA. ÖZSES

6068: Uzaktan iliere bak
(Hüzzam Şar.)
Ateş saçıyor
(Hüzzam şarkı)

POLYDOR SAZ HEYETİ

8069: Postlu efe Zeybeği
Bergama Zeybeği

ISRARLA İSTEYİNİZ

SIRT - GÖĞÜS
KALÇA - ARKA - BELROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK
ve bütün
ağrılara
karşı

SILKO

merhemi ile masaj yapınız

SANCILARI DAİMİ ve ÇABUK GEÇİRİR

Saç Bekimi

Güzelliğin en birinci şartı

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini
tedavi eden tesiri mücerreb bir
ilaçtır.

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsogukluğu ve ihtilâtlarına karşı çok
tesirli ve taze aşidir. Divanyolu Sultaa
Mahmud türbesi No. 113

Dr. Osman Kâmil

GALATALI

Cildiye ve Zühreviye müt.
Beyoğlu İstiklâl Cad. No. 193

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Rağıp EMEÇ

A. Ekrem USAKLIGİL

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten
sonra Telefon No. 40127

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kurus
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yaptırılacak
lar ayrıca tenzilatlı tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.Son Posta'nın ticari ilânlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:Hâncelik Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi